20240523047 26

BORÅS ENERGI OCH MILJÖ
Ingår i Borås Stadshus AB

Årsredovisning
Borås Energi och Miljö AB

556527 - 5590

Räkenskapsår 2023-01-01 – 2023-12-31

Fastställelseintyg

Undertecknad intygar att resultaträkningen och balansräkningen i årsredovisningen har fastställts på årsstämma den 26 mars 2024.

Till förfogande står följande vinstmedel vilket godkändes på årsstämman

Balanserat resultat	157 489 930	kr
Årets resultat	31 314 848	kr
	188 803 778	kr

disponeras så att

i ny räkning överföres	**188 803 778**	kr

Intygar också att innehållet i årsredovisningen och revisionsberättelsen stämmer överens med originalen.

Borås den 16 maj 2024

Magnus Kårestedt

VD

BESÖKSADRESS
Västerlångg. 10 (kontor)
Sobacken RV 41 (avfallsanl, kontor)

POSTADRESS
Box 1713
501 17 Borås

KUNDCENTER 020 97 13 00
FAX 033 35 71 61

E-POST kund@borasem.se
ORG NR 556527-5590
Ingår i Borås Stadshus AB

www.borasem.se

2023

ÅRS- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING

BORÅS ENERGI OCH MILJÖ
Ingår i Borås Stadshus AB

Innehåll

Ett år med många utmaningar. 3
Året i korthet. 3
Stolta och motiverade. 3
Affärsplan och fyra mål på vägen. 3
En orolig omvärld och ökade krav. 3
Utmaningar runt hörnet. 3

Om Borås Energi och Miljö. 5
Vår historia. 5
Våra verksamheter. 5
Grundläggande principer. 5
Affärsplan och fyra övergripande mål. 6
Integrerat ledningssystem. 6
Våra tillgångar. 6
Initiativ som vi stödjer. 7

Intressenter. 10
Kartläggning av intressenter och intressentanalys. 10
Intressentdialog. 10

Väsentliga frågor. 12
Omvärldsbevakning. 12
Hantering av risker. 13
Identifierade möjligheter och genomförda åtgärder. 14
Väsentlighetsanalys. 17

Ekologisk hållbarhet. 19
Hållbar livsmedelsproduktion och motståndskraftiga jordbruksmetoder. 19
Rent vatten och sanitet för alla. 19
Förbättrad recipientstatus. 19
Minska föroreningarna i haven. 20
Hållbar energi för alla. 20
Hållbar konsumtion och produktion. 21
Bekämpa klimatförändringarna. 23
Ekosystem och biologisk mångfald. 25

Social hållbarhet. 26
Våra medarbetare. 26
God hälsa och välbefinnande. 26
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. 27
God utbildning för alla. 28
Fredliga och inkluderande samhällen. 29

Företagsstyrning. 30
Ägardirektiv. 30
Affärsplan. 30
Övergripande mål för verksamheten. 31
Strategiska aktiviteter. 31
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. 31
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur. 32
Hållbar konsumtion och produktion. 33
Genomförande och partnerskap. 33

GRI-index och ytterligare upplysningar. 35
Hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen. 36

Revisorns yttrande. 36

Förvaltningsberättelse. 37
Information om verksamheten. 37
Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter räkenskapsårets utgång. 37
Organisation och personal. 37
Omsättning och resultat. 37
Marknad. 37
Förväntad framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer. 38
Internkontroll. 38
Hållbarhetsrapport. 38

Flerårsöversikt. 39

Resultaträkning. 39

Balansräkning. 40

Kassaflödesanalys. 41

Tilläggsupplysningar. 42
Redovisningsprinciper m.m. 42
Not 1 Nettoomsättningens fördelning. 44
Not 2 Övriga rörelseintäkter. 44
Not 3 Leasingavtal. 44
Not 4 Arvode till revisorer. 44
Not 5 Anställda och personalkostnader. 44
Not 6 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter. 45
Not 7 Räntekostnader och liknande resultatposter. 45
Not 8 Bokslutsdispositioner. 45
Not 9 Aktuell och uppskjuten skatt. 45
Not 10 Immateriella anläggningstillgångar. 45
Not 11 Byggnader och mark. 45
Not 12 Maskiner och andra tekniska anläggningar. 46
Not 13 Inventarier, verktyg och installationer. 46
Not 14 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar. 46
Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. 46
Not 16 Uppskjuten skattefordran. 46
Not 17 Obeskattade reserver. 47
Not 18 Avsättningar. 47
Not 19 Långfristiga skulder. 47
Not 20 Checkräkningskredit. 47
Not 21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. 47
Not 22 Nyckeltalsdefinitioner. 47
Not 23 Upplysningar om finansiella instrument. 48
Not 24 Underuttag taxefinansierad verksamhet. 48
Not 25 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång. 48
Not 26 Disposition av företagets vinst eller förlust. 48

BORÅS ENERGI OCH MILJÖ
Ingår i Borås Stadshus AB

HÅLLBARHETSREDOVISNING 2023.

Sker med referens till GRI-index. Granskning sker internt och bolagets externa revisor utför en granskning i enlighet med RevR 12, revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Därtill är redovisningen godkänd av bolagets styrelse.

Redovisningen omfattar hela Borås Energi och Miljö AB. Den omfattar inte våra grannkommuner, leverantörer, intresseföreningar eller samarbetspartners verksamheter.

Inga väsentliga förändringar har skett av tidigare redovisad information och ej heller av redovisningens avgränsningar och omfattning.

2024 är åttonde året som redovisningen genomförs enligt standarden för Global Reporting Initiative (GRI). Redovisningen sker årligen och utkom senast i mars 2023. Både års- och hållbarhetsredovisningen avser granskning för perioden januari-december 2023.

KONTAKTPERSONER

Hållbarhetsredovisning: Hållbarhetschef Jenny Ahlmås.
Årsredovisning: Finanschef Linda Syversen.
Produktion: Borås Energi och Miljö AB.
Foto: Borås Energi och Miljö AB.
Illustrationer: Borås Energi och Miljö AB.
Tillgänglighetsanpassad.

Ett år med många utmaningar.

Arbetet efter vår vision att tillsammans med boråsarna skapa Sveriges mest hållbara kretsloppsstad har under året varit verkligen levande. Vår kundundersökning av fjärrvärmekunderna visar tydligt att det är just tillsammans vi når framgång. Kundundersökningen resulterade i mycket väl godkänt och vi har även analyser från vårt nya insamlingssystem av hushållsavfall, Sortera mera hemma, som bekräftar att boråsarna sorterar bättre och bättre och är nöjda med systemet. Det är inspirerande att se hur engagerade invånarna i Borås är när det kommer till att skapa en mer hållbar stad. Tillsammans kan vi göra skillnad och fortsätta ta viktiga steg mot att bli Sveriges mest hållbara kretsloppsstad.

Magnus Kårestedt, VD för Borås Energi och Miljö AB.

Allt det positiva arbete som utförts under året överskuggas dock av den tragiska arbetsplatsolyckan som inträffade i november. En extern chaufför förlorade sitt liv på vår anläggning och våra varmaste tankar går till den omkomnes familj och vänner. Inom bolaget har vi arbetat intensivt med att analysera varför olyckan hände och har reviderat våra rutiner och arbetssätt för att förhindra att något liknande inträffar igen.

Året i korthet.

Som VD för Borås Energi och Miljö står jag inför utmaningar som aldrig förr. Ökade driftskostnader, skenande bränslepriser i kombination med en lågkonjunktur, samtidigt som klimatförändringarna och ökade miljö- och hållbarhetskrav kräver att vi ständigt anpassar och förbättrar våra metoder.

Året inleddes med att St1 tog över våra publika biogastankstationer i Borås. Detta efter att vi under förgående år tecknat ett samarbetsavtal med St1 om att de ska förädla och distribuera den biogas som vi producerar. Under året har St1 även byggt en ny uppgraderings- och förvätskningsanläggning på Energi- och Miljöcenter (EMC) Sobacken för att vara i full drift i början på 2024.

Under sommaren och hösten har vi byggt ut vår deponi på EMC Sobacken för att kunna vara en resurs för regionen för fraktioner som inte kan ingå i kretsloppet. Vi utmanar oss hela tiden också genom att satsa på cirkulär masshantering och försöker återcirkulera massor och material som tidigare hamnade på deponi.

Under hösten slutförde vi projektet med att införa ett nytt insamlingssystem, Sortera mera hemma, för boråsarnas hushållsavfall. Vi har under ca 2,5 år kört ut ca 39 000 kärl till alla villor och radhus i Borås. 85 procent av användarna är nöjda eller mycket nöjda med det nya systemet och 13 procent ökad andel utsorterade förpackningar med det nya systemet.

Under hösten och vintern har vi investerat i nya batterilager som kommer att verka på frekvensmarknaden, där ersättningarna för närvarande är mycket goda. Förutom att det är en god affär, möjliggör investeringen att nationellt stötta investeringar i ej planerbar energi som sol- och vindkraft genom att skapa balans i elsystemet.

Stolta och motiverade.

Vi på Borås Energi och Miljö är stolta över att tillsammans med boråsarna arbeta för att skapa Sveriges mest hållbara kretsloppsstad. Under året har vi sett en ökning i vår kundnöjdhet och en förbättring av källsorteringen i staden med vårt nya insamlingssystem av hushållsavfall, Sortera mera hemma. Boråsarna har även varit bra på att spara på dricksvatten, fjärrvärme och lämna in prylar för återbruk. Vi vill tacka boråsarna för deras engagemang och samarbete i att uppnå vår vision.

Affärsplan och fyra mål på vägen.

Våra fyra övergripande mål i affärsplanen - minskad klimat- och miljöpåverkan, nöjda och lojala kunder, finansiellt stabilt bolag, och stolta och motiverade medarbetare - ligger helt i linje med de lokala, nationella och globala hållbarhetsmålen och pekar alla mot vår vision.

Vi följer löpande upp affärsmålen genom bland annat kund- och medarbetarundersökningar och klimat- och miljörapporteringar i ledningen och av styrelsen. De övergripande målen bryts i sin tur ner i verksamhetsplaner som alla affärsområden och avdelningar arbetar efter.

Under året har vi tagit flera viktiga kliv i riktning mot vår vision, och mycket av vårt arbete beskriver vi på kommande sidor i vår hållbarhetsredovisning.

En orolig omvärld och ökade krav.

Krig i Europa, hög inflation, ökade räntekostnader och driftskostnader pressar våra marginaler, vilket kräver att vi söker effektivitetsvinster och kostnadsbesparingar. Samtidigt kräver politiska beslut, samhällsförändringar, förändrade lagstiftningskrav och förändrade konsumentbeteenden att vi behöver se över, anpassa och utveckla vår verksamhet och våra tjänster för att möta nya behov och förväntningar.

I en alltmer digitaliserad värld står vi inför ökade säkerhetshot. Vi måste skydda våra system och data mot cyberattacker, vilket kräver investeringar i säkerhetsteknik och utbildning av vår personal. Med den tekniska utvecklingen behöver vi också se över våra kompetensbehov. Med en åldrande befolkning och förändringar i arbetskraften, blir det allt viktigare att hitta sätt att attrahera och behålla medarbetare.

Men i denna tid av förändring ser jag också möjligheter. Genom att samverka med andra och omfamna AI-teknik och olika former av grön teknologi kan vi effektivisera våra processer, minska vår miljöpåverkan och fortsätta att leverera viktiga tjänster till boråsarna på ett hållbart sätt. För jag tror verkligen på vår vision och uppgift i samhället.

Utmaningar runt hörnet.

För att framtidssäkra boråsarnas dricksvattenförsörjning har bolaget ett pågående projekt där miljötillstånd nu sökts för vattenuttag i sjön Tolken. Domstolsförhandling och en dom förväntas under slutet av 2024. Projektering pågår för ett slutligt investeringsbeslut.

En stor andel av våra investeringsmedel går till att säkerställa en fortsatt hög tillgänglighet i både fjärrvärme- och vattenleveranser. Branschföreningen Svenskt Vatten konstaterar att hela VA- Sverige står inför enormt stora framtida reinvesteringar. Vi reinvesterar enligt framtaget livslängdsprogram för både rör- och anläggningsinfrastruktur för att hålla en utbytestakt på hållbara nivåer.

Från årsskiftet 2024 får vi ansvaret för att samla in alla typer av förpackningar via ca 70 återvinningsstationer i Borås. Vi kommer också i projektform att börja förbereda för fastighetsnära insamling av förpackningar i alla flerbostadshus och verksamheter som kommer som ett kommunalt ansvar senast 2027 men som successivt kommer införas fram till dess.

Vi arbetar även med ett utökat miljötillstånd för att kunna ta emot mer avfall på EMC Sobacken. Domstolsförhandling och en dom förväntas under 2024.

Bolaget arbetar målinriktat för att minska kostnadsmassan inom bolaget för att skapa ett finansiellt stabilt bolag i en orolig omvärld. Under året kommer vi fortsatt att mäta klimatnyttan för vår verksamhet och minska vår klimatpåverkan. För vi är fast beslutna om att fortsätta att ta viktiga steg mot att förverkliga visionen om att skapa Sveriges mest hållbara kretsloppsstad

Borås, februari 2024.
Magnus Kårestedt, VD Borås Energi och Miljö AB.

ÅRET I KORTHET

23 359
invånarekvivalenter anslutna (i fjol)

40 117
ton insamlat restavfall i egen regi från verksamheter och hushåll i Borås.

386
medelantal anställda (tillsvidare och visstid)

518
miljoner kronor i investeringar.

230
GWh producerad el.

609
GWh såld fjärrvärme.

7,0
GWh såld fjärrkyla.

3 613
meter nya, förnyade och omlagda fjärrvärmeledningar.

7 862
meter nya, förnyade och omlagda spillvattenledningar.

7 887
meter nya, förnyade och omlagda dricksvattenledningar.

10 996
meter nya, förnyade och omlagda dagvattenledningar.

16 475 094
m³ behandlad mängd vatten i reningsverken.

Om Borås Energi och Miljö.

Borås Energi och Miljö AB är ett bolag där vi varje dag skapar värde genom att erbjuda samhällsviktiga tjänster till våra kunder. Tjänster som fokuserar på att tillgodose kundens behov idag utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina behov. För vår vision är att tillsammans med boråsarna skapa Sveriges mest hållbara kretsloppsstad.

Vår historia.

Borås Energi och Miljö AB har sina rötter i etableringen av Pickesjöns vattenverk 1881, installationen av Borås Stads första elektriska lampa 1894 och uppstart av stadens avfallshantering i början av 1900-talet. I dag är bolaget ett kommunalägt bolag under Borås Stadshus AB, som i sin tur ägs av Borås Stad. Bolaget bildades 2006 vid en sammanslagning av Borås Energi AB och Renhållningsverket. Sedan 2011 är produktion av dricksvatten och rening av spillvatten också en del av bolaget.

Våra verksamheter.

På Borås Energi och Miljö:

- Producerar vi dricksvatten från vårt stora vattenverk i Sjöbo och från mindre vattenverk i Bredared, Hedared, Rångedala och Dalsjöfors.
- Renar vi avloppsvatten i vårt stora avloppsreningsverk på EMC på Sobacken och vid våra mindre avloppsreningsverk i Bogryd, Bredared, Dannike, Hedared, Rångedala och Äspered.
- Producerar och distribuerar vi fjärrvärme, fjärrkyla och ånga från våra kraftvärmeverk Ryaverket och EMC på Sobacken samt från våra hetvattencentraler och fjärrkylaanläggningar.
- Producerar vi el vid kraftvärmeverken Ryaverket och EMC på Sobacken samt vid våra vattenkraftsstationer i Haby, Hulta, Axelfors och Häggårda.
- Producerar vi biogas av insamlat matavfall och rötat avloppsslam i vår biogasanläggning på EMC på Sobacken.
- Producerar vi flytande biogödsel av biologiskt matavfall och annat biologisk matavfall i vår biogasanläggning.
- Erbjuder vi energitjänster innehållande bland annat energianalyser, energiutredningar, klimatservice och energideklarationer för företag.
- Sköter vi insamling av kommunalt avfall och tar emot avfall från företag och verksamheter.
- Har vi en komplett avfallsanläggning på EMC på Sobacken.
- Har vi fem återvinningscentraler (ÅVC) - Boda, Lusharpan, Viskafors, Dalsjöfors och Fristad.
- Har vi huvudkontoret på Västerlånggatan 10 i Borås.

Bolagets verksamheter består av dels taxefinansierade verksamheter och dels kommersiella verksamheter. Den taxefinansierade verksamheten har samtliga medborgare, verksamheter och företag i Borås som kund. Bolagets kostnader, så som drift och underhåll av anläggning och eventuellt ledningsnät, finansieras med en avgift eller taxa beslutad av kommunfullmäktige. På Borås Energi och Miljö består den taxefinansierade verksamheten av vatten och avlopp samt kommunalt avfall.

Ägs av Borås Stad.

Borås Energi och Miljö är ett kommunalägt bolag under Borås Stadshus, som i sin tur ägs av Borås Stad. I bolagets ägardirektiv fastställs att målet för bolaget är att:

- Trygga en viktig infrastruktur för kommuninvånarna avseende avfalls- och spillvattenhantering samt energi- och dricksvattenförsörjning.
- Främja en god och långsiktigt hållbar avfalls- och spillvattenhantering samt energi- och dricksvattenförsörjning genom god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella måtten för bolaget är soliditet samt avkastning på totalt kapital och fastställs varje år av kommunfullmäktige.

Total investeringsram beslutas av styrelse och bolaget fattar själv beslut om enskilda investeringar inom beslutat investeringsmandat. Investeringar utöver ram beslutas av styrelse.

Styrelse och ledningsgrupp.

Bolagets styrelse tillsätts av bolagsstämman där aktierna till 100 procent ägs av Borås Stad. På bolagsstämman i mars utsågs en ny styrelse, och där tidigare ordförande fick förnyat förtroende. Styrelsen består utöver ordförande av 8 ledamöter och 6 suppleanter. Styrelsens ordförande har inte någon operativ roll i bolaget. Av styrelsens 15 medlemmar är 4 kvinnor (varav 3 är ordinarie) och 11 män (varav 6 är ordinarie). Medelåldern hos styrelsemedlemmarna är 56 år och flera i styrelsen har andra styrelseuppdrag. Dock inga konkurrerande verksamheter.

Under året har den nya styrelsen genomfört en styrelseutbildning samt flera introduktions- och utbildningstillfällen i syfte att lära sig mer om bolagets verksamhet. Den nya styrelsen har sammanträtt vid 5 tillfällen och därutöver genomfört en strategidag.

I januari 2021 tillträdde Magnus Kårestedt som VD för bolaget. Ledningsgruppen består av VD, finanschef, kvalitetschef, HR-chef, marknadschef, teknisk chef, affärsområdeschef VA, affärsområdeschef återvinning samt affärsområdeschef energi. Av totalt 9 personer är 5 av dessa kvinnor. Ledningsgruppen sammanträder varannan vecka och oftare vid behov.

Under 2023 har ledningen haft flera tema- och strategidagar. I november genomfördes en temadag på temat hållbarhet "från vision till verklighet", och där representanter från akademin, Borås Stad och andra externa hållbarhetsexperter deltog. Under hösten har ledningsgruppen genomfört en utbildning i CSRD. Liknande utbildning planeras för styrelsen under våren 2024.

Bolagets hållbarhetschef har det strategiska ansvaret för miljö- och det övergripande hållbarhetsarbetet. Bolagets HR-chef har ansvar för sociala frågor och finanschef ansvar för ekonomiska. Kvalitetschef ansvarar för kvalitet, risk och internkontroll.

Medarbetare.

Vårt mål är att vara en attraktiv arbetsgivare med stolta och motiverade medarbetare, både i dag och i framtiden. Vi tror på en arbetsplats med öppen och positiv människosyn, där medarbetarnas fulla potential tas tillvara, där intern rörlighet uppmuntras och där det är möjligt att göra karriär.

Medelantalet anställda uppgick under året till 386 (386, 2022) personer, fördelat på 368 tillsvidareanställda (352, 2022) och 18 visstidsanställda (34, 2022). Under året har personal hyrts in främst med specialistkompetenser inom el och mekanik samt till återvinningscentralerna motsvarande ungefär fyra heltidsekvivalenter.

Personal i kraftvärmeverket på EMC Sobacken.

HknEdHw66-81zhVuHDag

Grundläggande principer.

Vision.

Tillsammans med boråsarna skapar vi Sveriges mest hållbara kretsloppsstad.

Vår vision bygger på vår gemensamma övertygelse att genom att arbeta tillsammans med boråsarna, det vill säga våra kunder, samhälle och andra intressenter, kan vi nå Parisavtalets 1,5-graders mål och en hållbar utveckling i enlighet med FN:s globala hållbarhetsmål. Tillsammans gör vi skillnad, ensam är inte stark.

Mission.

- Trygga en viktig infrastruktur för kommuninvånarna avseende avfallshantering, energiförsörjning samt vatten och avloppsverksamheten.
- Enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja en god och långsiktigt hållbar avfallshantering, energiförsörjning samt vatten och avloppsverksamheten.

Kärnvärden.

- Omtanke.
- Framåt.
- Kretslopp.

Hållbarhetspolicy och andra policydokument.

Vår hållbarhetspolicy finns publicerad på vår hemsida (borasem.se). Andra policydokument för vår verksamhet finns i vårt verksamhetssystem.

Uppförandekod.

Vi har en uppförandekod som omfattar områdena:

- Miljö.
- Arbetsmiljö och hälsa.
- Intressekonflikter.
- Socialt ansvar.
- Mutor, bestickning och korruption.
- Kunder, leverantörer och samarbetspartners.
- Säkerhet, IT, skydd av egendom och tillgångar.
- Kommunikation och media.

Ledarskapsplattform.

Vår ledarskapsplattform definierar de centrala områden, kompetenser och beteenden som förväntas av våra chefer och ledare.

FOKUSOMRÅDEN	FÖRMÅGOR
UTVECKLA	• Driva ständiga förbättringar • Stötta sina medarbetare • Vara lyhörd och kunna lyssna
PRESTERA	• Vara resultatinriktad • Vara tydlig • Ge återkoppling
ENGAGERA	• Vara engagerande • Vara målfokuserad och målstyrande • Kunna delegera • Bygga ett delaktigt team
AGERA	• Ha mod • Vara ett föredöme • Ta ansvar för sin avdelning

Affärsplan och fyra övergripande mål.

Vi har fyra övergripande och långsiktiga mål i vår affärsplan; minskad klimat- och miljöpåverkan, nöjda och lojala kunder, finansiellt stabilt bolag samt stolta och motiverade medarbetare. Målen ligger i linje med lokala och nationella klimat- och miljömål samt de globala hållbarhetsmålen och som alla pekar mot vår vision.

Integrerat ledningssystem.

Vi har ett integrerat ledningssystem som är certifierat enligt ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001. Ledningssystemet tillsammans med gällande tillstånd för verksamheten, lagar och andra krav samt Borås Stads regler för internkontroll skapar strukturen för en fungerande styrning och uppföljning.

Ledningssystemet externgranskades under tredje veckan i april och vi gick igenom granskningen utan några större anmärkningar. Under året har systemet också granskats av våra internrevisorer vid fyra internrevisioner. Internrevisionerna har haft utgångspunkt i den reviderade processens behov och utmaningar samt mål och måluppföljning.

En rapport skickas ut till bolagets chefer en gång i kvartalet med information om; genomfört och pågående förbättringsarbete, målstyrning, avvikelser, dokument och ärenden i verksamhetssystemet, status internkontroll samt status internrevision. Allmän information om ledningssystemet biläggs rapporten vid behov.

För den ekonomiska rapporteringen framgår bolagets redovisningsprinciper i årsredovisningen.

Våra tillgångar.

Våra tillgångar i bolaget består av olika typer av kapital. Genom att arbeta med risker och möjligheter, ständig förbättring och utveckling av effektiva processer har vi siktet mot hållbara uttag och hållbar leverans. Vi är en bit på väg men mycket arbete återstår.

Naturresurser.

För bolagets verksamhet är vi beroende av naturresurser i form av biomassa, vattenkraft, solenergi och olika former av ekosystemtjänster. Genom att främja återanvändning och återvinning bidrar vi till ett minskat uttag av naturresurser.

Medarbetarkapital.

Våra medarbetare och deras kompetens, yrkes- och serviceskicklighet är en förutsättning för en fungerande verksamhet.

Finansiellt kapital.

Vårt finansiella kapital kan bland annat beskrivas i de investeringar vi gör för att minska utsläpp och ställa om produktion. Vi arbetar även med att förtäta och reinvestera i vårt ledningsnät för att upprätthålla god redundans och säkra leverans. Vi följer också ett livslängdsprogram för att upprätthålla en hög standard på våra anläggningar.

Tjänst- och produktkapital.

För att kunna producera de tjänster och produkter som vi tillhandahåller till våra kunder är vi beroende av våra produktionsanläggningar: dricksvattenanläggningar, avloppsreningsverk, vattenkraftstationer, kraftvärmeverk, solcellsanläggning, hetvattencentraler, fjärrkylaanläggningar, biogasanläggning, avfalls- och återvinningsanläggning, återvinningscentraler och distributionsnät.

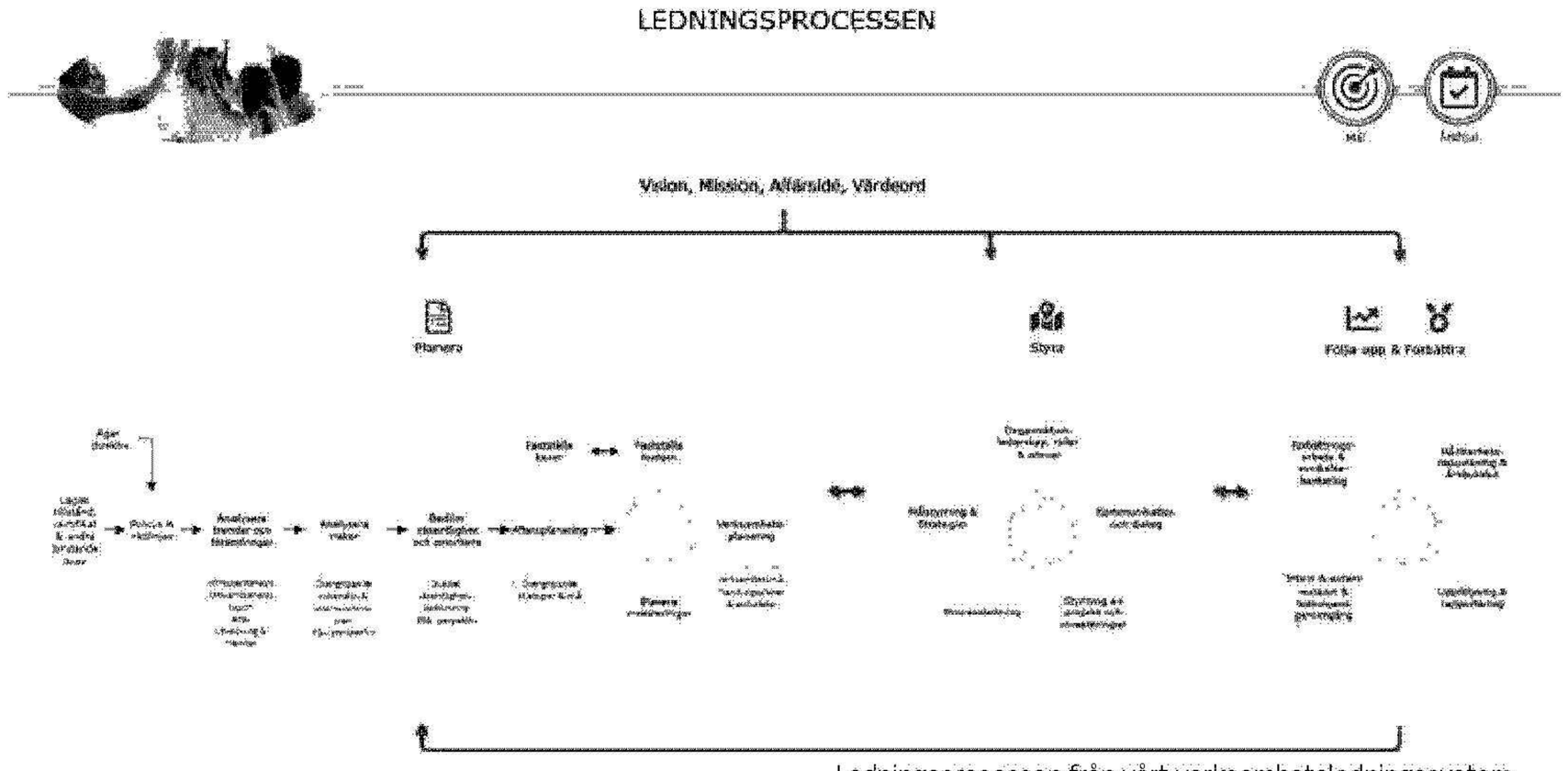
Relations- och förtroendekapital.

För att upprätthålla en fungerande verksamhet är vi beroende av ansvarsfulla och trovärdiga kund-, leverantör, entreprenör-, bransch- och samhällsrelationer. Vi bygger verksamheten på sunda bolagsvärderingar och varumärke.

Årligen genomförs prisjämförelser av Nils Holgersson-gruppen och som består av representanter från HSB Riksförbund, Hyresgästföreningen Riksförbundet, Riksbyggen, SABO och Fastighetsägarna Sverige. En rapport ges ut varje år där prisnivåer och prisskillnader för avfall, VA, el och fjärrvärme jämförs mellan olika kommuner.

Intellektuellt kapital.

Vi samarbetar med lärosäten, bransch- och andra samverkansorganisationer samt nätverk och är delaktiga i olika forsknings- och utvecklingsprojekt som har stark

Ledningsprocessen från vårt verksamhetsledningssystem.

HknEdHw66-B1xhVuHDag

koppling till vår verksamhet. Vi är medlemmar i flera organisationer med relevans för vår verksamhet (urval):

- Avfall Sverige (avfallsverige.se)
- CSR Västsverige (csrvastsverige.se).
- Energigas Sverige (energigas.se).
- Energiföretagen Sverige (energiforetagen.se).
- Luft i Väst (luftivast.se).
- SIQ Institutet för Kvalitetsutveckling (siq.se).
- Sobona (sobona.se).
- Svenskt Vatten (svensktvatten.se).
- Viskans vattenråd (viskan.nu).

Initiativ som vi stödjer.

Vi stödjer olika lokala, regionala, nationella och internationella initiativ.

Borås Stads miljöprogram.

I april 2023 fastställdes Borås Stads miljöprogram med mål att skapa en god bebyggd miljö, ökad biologisk mångfald, minskad resursanvändning och en god livskvalitet för boråsarna. Miljöprogrammet utgår från Borås Stads miljöpolicy och omfattar alla verksamheter inom kommunkoncernen, vilka ska arbeta för att minska Borås Stads negativa miljöpåverkan samt öka kommunkoncernens positiva miljöeffekter.

Miljöprogrammet beskriver ett övergripande arbetssätt som är en del i processen för att samla ihop stadens miljöarbete och samordna uppföljning av bland annat Borås Stads energi- och klimatstrategi, avfallsplan och koldioxidbudget.

Under hösten lämnade vi in en handlingsplan till Borås Stad innehållande mål, mätetal och åtgärder kopplat till det fastställda miljöprogrammet.

Boråsregionens avfallsplan 2021-2030.

Under ledning av Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund deltog Borås Energi och Miljö i framtagandet av den regionala avfallsplanen. Under året har vi deltagit i olika möten och workshops i syfte att framgångsrikt implementera planens mål och aktiviteter.

För att accelerera arbetet med avfallsplanen och hjälpa kommunerna att identifiera och prioritera bland åtgärder släpptes i mars ett interaktivt beräkningsverktyg. Verktyget utgörs av en interaktiv dashboard och finns tillgängligt via en publik länk på Boråsregionens hemsida.

Klimatneutrala Borås 2030.

Sedan hösten 2021 är Borås en av 23 svenska städer i Viable Cities klimatsatsning Klimatneutrala städer 2030. I projektet, som i Borås har fått namnet Klimatneutrala Borås 2030, samverkar Borås Stad, Borås Energi och Miljö, Fristadbostäder, Navet Science Center och Science Park Borås i att driva på klimatomställningen i Borås.

Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram med fokus på omställningen till klimatneutrala och hållbara städer. Programmets mission är klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser och genomförs med stöd från Energimyndigheten, Formas, Naturvårdsverket, Tillväxtverket, Trafikverket och Vinnova, och där Energimyndigheten är huvudansvarig myndighet. Den totala budgeten är över 200 miljoner. Klimatneutrala Borås 2030 har beviljats 4,9 miljoner i projektbidrag.

I början av december 2023 signerades det andra Klimatkontraktet och med det åtar sig Borås att fortsatt snabba på omställningen till klimatneutralitet och hållbarhet.

Vi har i Klimatneutrala Borås 2030 bland annat arbetat under året med att driva på framtagandet av Borås Stads riktlinjer för hållbar byggnation genom att arrangera tvärsektoriella innovativa workshops under 2023 och som kommer att fortsätta våren 2024. Företagare från bygg- och rivningsentreprenader har fått möta fastighetsägare, arkitekter, politiker, akademiker och tjänstepersoner i syfte att diskutera hållbart byggande. Ett förväntat resultat av workshoparna är att riktlinjerna blir mer relevanta och att frågan om hållbart byggande får fart i Borås.

> Under året som gått har vi arbetat med konkreta åtgärder inom våra fyra fokusområden och där samverkan och dialog med näringsliv, akademi och medborgare stått i centrum. Min upplevelse är att många aktörer i Borås är positivt inställda till att kavla upp ärmarna och jobba tillsammans för en klimatneutral stad, säger Frida Andersson, projektledare för Klimatneutrala Borås 2030.

Borås rent och snyggt.

Vi arbetar tillsammans med Borås Stad, fastighetsbolag och andra lokala aktörer för att minska nedskräpning och samtidigt öka trivsel och trygghet i samhället. Samarbetet, Borås rent och snyggt, har gjort att Borås Stad under flera år blev utsedd av stiftelsen Håll Sverige Rent till den svenska kommun som bedriver det bästa, strategiska arbetet mot nedskräpning.

På ett år har en miljon liter skräp slängts i stadens bigbelly-soptunnor. För att göra det extra roligt att slänga skräpet på rätt plats, och därigenom hålla Borås rent från skräp, arrangerade Borås rent och snyggt i december en tävling som gick ut på att gissa vilka kända boråsprofiler som dolde sig bakom rösterna på utvalda bigbelly- soptunnor.

Drömstaden.

För åttonde året i rad startade vi i höstas upp tillsammans med Navet Science Center i Borås Drömstaden, ett hållbarhetsprojekt för femteklassare. Under läsåret 2022/2023 deltog 13 klasser med totalt 285 deltagande elever och under läsåret 2023/2024 deltar 13 klasser med totalt 289 elever.

Under flera tillfällen utspritt över ett helt läsår undervisas elever om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Bland annat får eleverna diskutera hur stadens system för energi, vatten, avlopp och transporter ser ut idag och vilka behov som finns hos människorna som bor i staden i dag respektive i framtidens drömstad. Eleverna bjuds in till ett studiebesök på EMC på Sobacken. Där får eleverna bland annat se vad som händer med avfallet som lämnas i soptunnan och på återvinningscentralen, hur avloppsvattnet renas och hur fjärrvärme och el produceras.

Good goods.

Varje dag året runt kör tunga lastbilar in i Borås centrum med varor till butiker och restauranger. Då varorna inte transporteras tillsammans blir det många lastbilar. För att minska utsläpp av avgaser, buller och trängsel på gator och göra gatumiljön säkrare startades det EU-finansierade pilotprojektet Good Goods (surflogh) upp 2019. Sedan dess har Good Goods samordnat och packat om varorna i utkanten av staden och därefter låtit smidiga elfordon leverera varorna in till centrum och ta med avfall tillbaka. Vid omlastningscentralen har avfallet hämtas och transporteras till Sobacken för material- eller energiåtervinning.

Det ursprungliga projektet avslutades i april och därefter har Borås Stad fått beviljat finansiering för ett nytt projekt som syftar till att utveckla och införa användarvänliga och medborgarnära logistiktjänster och logistiklösningar i stadskärnan. Arbetet i MoLoHubs kommer att pågå fram till december 2026 och lärdomar från Good Goods-projektet kommer att utvärderas och vidareutvecklas.

Borås Energi och Miljö medverkar i projektet med att drifta avfallstransporterna med ett elfordon.

Hacka maten - för minskat matsvinn.

Den 29 september infaller Internationella matsvinnsdagen och i år lanserade Livsmedelsverket en ny informationssatsning kallad ”Hacka maten”. Med hjälp av enkla vardagstips, ofta kallade ”hacks”, vill myndigheten bistå med kunskap om hantering och förvaring av mat så att fler kan minska sitt matsvinn.

Bild från Svenskt vattens kampanj för Hållbar vattenanvändning.

HknEdHw66-81xhVuNDag

Förutom att sprida Livsmedelverkets budskap stödjer vi ett forskningsprojekt som bedrivs på Högskolan Borås. I projektet kommer ett antal hushåll att få hem en specialdesignad avfallsbehållare för matavfall. Det speciella med den är att den är försedd med en våg och en kamera. Varje gång något slängs vägs innehållet och kameran tar en bild varje gång något passerar linsen.

"Vi behöver få ökad förståelse för varför det blir så stort matsvinn och vilka faktorer som påverkar. Vi samlar in data via avfallsbehållaren och analyserar vad som slängts, hur mycket och när. Sedan kommer vi att göra intervjuer i hushållen för att följa upp beteendeförändringar. Vi vill få dem att reflektera över sitt beteende".

Kamran Rousta, docent inom forskningsområdet Resursåtervinning och projektledare,

Hållbar vattenanvändning.

Vi deltar i Svenskt Vattens branschgemensamma kommunikationskoncept. Genom att utnyttja kraften i ett gemensamt budskap får vi ett bredare genomslag för frågorna och förenklar kommunikationsarbetet.

Individanpassad arbetsträning.

Borås Energi och Miljö samarbetar med arbetslivsförvaltningen i Borås med Återbruk. En individanpassad arbetsträning i form av praktik eller arbetsmarknadsanställning med syfte att hitta meningsfull sysselsättning för de som står långt utanför arbetsmarknaden. För oss är Återbruk en viktig länk mellan social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Klimatlöftet Företag.

Klimatlöftet för företag är ett samarbetsprojekt som leds av Västsvenska Handelskammaren, i samverkan med Företagarna Västra Götaland och Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om, med stöd av Västra Götalandsregionen. Fokus ligger på typiska utsläppsområden som företag har och kan påverka, såsom hållbara transporter, förnybara och resurseffektiva tjänster och produkter, klimatsmart mat samt ökad klimat- och energiprestanda i fastigheter och lokaler.

Tillsammans med nästan 100 andra företag i Västra Götaland antog vi under hösten sammanlagt 619 klimatlöften och undertecknare av Klimat 2030, där vi alla ställer oss bakom målet med en fossiloberoende region till 2030. Vi arbetar nu med genomförandet av antagna klimatlöften fram till september 2024.

Samarbete kring Hubben.

Sedan många år tillbaka har Navet Science Center i Borås och företaget samarbetat kring Navets hållbarhetsutställning, Hubben. Besökarna i Hubben utgörs av människor i ett brett åldersspann, från allmänheten, skolor med elever och pedagoger, politiker, företag och föreningar. I Hubben finns flera områden som representerar hållbarhet, såsom avfallshantering, klimatavtryck, matkonsumtion och vattenrening.

Stoppa fulplasten.

Avfall Sveriges kampanj "Stoppa fulplasten", som rullade under sommaren, riktades dels till Miljö- och klimatministern om att stoppa plast som inte går att återanvända eller återvinna, dels till allmänheten för att få alla att fortsätta sortera och stärka förtroendet för återvinningssystemet. Ett förtroende som var lite naggat i kanten efter vinterns mediarapportering.

Strategi för negativa utsläpp från fjärrvärmesektorn.

I februari 2022 släpptes strategin "Så når vi negativa utsläpp från fjärrvärmesektorn - en strategi för bio-CCS." Bakom strategin står Avfall Sverige, Energiföretagen Sverige och en rad svenska energi- och avfallsbolag, däribland Borås Energi och Miljö.

Strategin har sin utgångspunkt i färdplanen för uppvärmningssektorn som tagits fram inom ramen för Fossilfritt Sveriges arbete. I strategin presenteras en gemensam vision för vad som krävs för att fjärrvärmesektorn med hjälp av bio-CCS ska kunna bidra till negativa utsläpp före år 2045. Strategin presenterar ett antal åtaganden och diskuterar centrala förutsättningar som måste vara uppfyllda för att visionen ska kunna bli verklighet.

Systemdemonstrator hållbart textilsystem.

I projekt Systemdemonstrator för ett hållbart textilsystem har 14 partners gått samman för att testa ett nytt ekosystem för textil. Borås Energi och Miljö är en av dessa stolta projektpartners. Projektet pågår fram till 2026 och finansieras av Vinnova, och siktar på att leda fram till att Sverige blir en förebild på att möta EU:s krav för en mer hållbar textil- och modeindustri. Leder projektet gör Science Park Borås vid Högskolan i Borås.

Mycket konkret syftar projektet på lång sikt till att textila produkter ska leva längre, att användningen av naturresurser och avfall ska minska, att produkter och produktion ska bli säkrare och att återvinningen i Sverige

Små besökare i vår monter på Vattendagen i Borås.

ska öka i enlighet med EU:s textilstrategi. Målsättningen är att kläder ska kunna repareras, uppgraderas eller användas som ny råvara till nya plagg flera gånger innan de slutligen sorteras ut och fiberåtervinns.

Under de kommande åren kommer vi tillsammans med industrin att testa en mängd initiativ i praktiken, ett komplett system som kommer gynna hela Sverige, där fördelen är att vi tillsammans har tänkt på helheten, säger Susanne Nejderås, textilstrateg vid Science Park Borås och projektledare för satsningen.

Textilhubb i Borås.

Tillsammans med Borås Stads näringslivskontor, Science Park Borås och Sjuhärads Kommunalförbund arbetar vi för att en textilhubb i Västra Sverige anläggs i Borås.

Ung entreprenörskap och hållbar innovation.

Vi engagerar oss aktivt i Ung Företagsamhet för att skapa ett samhälle där alla unga får möjlighet att utveckla sin entreprenörsanda. Genom ungdomarnas utbildning och läromedel tränas de i viktiga entreprenöriella färdigheter, såsom kreativitet, problemlösning, initiativkraft, kommunikation, ansvarstagande, ledarskap och samarbete. Dessa färdigheter rustar dem inte bara för arbetslivet utan bidrar även till innovation och en mer hållbar framtid.

Årets ekologiskt hållbara UF-företag är en tävling vi stolt stöttar sedan flera år tillbaka. UF-företag med fokus på miljömässig hållbarhet och hänsyn till påverkan på miljö, klimat och naturresurser kan delta i tävlingen. Vi är tävlingsvärd och med i juryn för priset årets ekologiskt hållbara UF-företag.

Att stötta unga företagares kreativitet och innovation är något vi brinner för. Vi är övertygade om att ekologiskt hållbara företag är nyckeln till en bättre framtid. För att skapa ett hållbart samhälle krävs förändring och nya idéer – och det är precis vad dessa unga entreprenörer bidrar med.

Vattendagen - lokalt vattenengagemang.

För att lyfta lokala vattenfrågor och inspirera till en mer effektiv och hållbar vattenhantering arrangerar vi, tillsammans med simklubben Elfsborg och Korpen Borås, i augusti varje år en vattendag. Vattendagen är ett familjearrangemang och bjuder på utställningar, prova-på-aktiviteter och Viskan Open Water, ett simlopp för att skapa en närmare relation till vattendraget som rinner igenom Borås.

Vattendagen i Borås samt Viskan Open Water samverkar med Wateraid och Röda Korset för att samla in pengar till "Rent vatten". Årets arrangemanget besöktes av många besökare som bland annat fick lyssna till Therese Alshammar som höll föredrag samt se henne simma Viskan Open Water.

Therese Alshammar på scenen på Vattendagen.

"Hela dagen har varit ett roligt inslag för att få mig själv och andra att fundera på de här enkla sakerna man kan göra för vår miljö. Tar med mig att vi alla måste bidra med normer och förändringar, små små förändringar varje dag, som bidrar till att vi kan ha ett hållbart samhälle och rent vatten i kranen en lång tid, i generationer framöver".

Therese Alshammar

HknEdHw66-81zhVuHDap

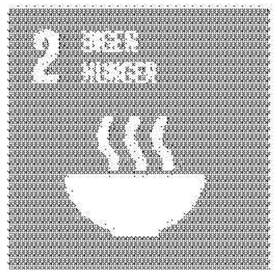
FN:s globala hållbarhetsmål.

De globala hållbarhetsmålen är integrerade i vår verksamhet och baseras på de tre dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet (nedan benämnd som företagsstyrning). De mål som bolaget arbetar med direkt eller indirekt redogörs nedan och presenteras i kommande avsnitt.

I vår väsentlighetsanalys (se avsnitt Intressent- och väsentlighetsanalys) presenteras de mål som bolaget anser är de mest väsentliga.

Bolaget arbetar inte med målet och dess delmål.

Delmål 2.4: Hållbar livsmedelsproduktion och motståndskraftiga jordbruksmetoder.

Delmål 3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.

Delmål 3.5 Förebygga och behandla drogmissbruk.

Delmål 3.9 Minska antalet sjukdoms- och dödsfall till följd av kemikalier och föroreningar.

Delmål 4.3 Lika tillgång till yrkesutbildning och högre utbildning av god kvalitet.

Delmål 4.4: Öka antalet personer med färdigheter för ekonomisk trygghet.

Delmål 4.7 Utbildning för hållbar utveckling och globalt medborgarskap.

Delmål 5.1 Utrota diskriminering av kvinnor och flickor.

Delmål 5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande.

Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla.

Delmål 6.1 Säkert dricksvatten för alla.

Delmål 6.3 Förbättra vattenkvalitet och avloppsrening samt öka återanvändning.

Delmål 6.4 Effektivisera vattenanvändningen och säker vattenförsörjning.

Delmål 6.5 Integrerad förvaltning av vattenresurser.

Delmål 6.6 Skydda och återställ vattenrelaterade ekosystem.

Delmål 6B Stöd lokalt engagemang i vatten- och sanitetshantering.

Delmål 7.1 Tillgång till modern energi för alla.

Delmål 7.2 Öka andelen förnybar energi i världen.

Delmål 7.3 Fördubbla ökningen av energieffektivitet.

Delmål 7A Tillgängliggör forskning och teknik samt investera i ren energi.

Delmål 8.3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet.

Delmål 8.4 Förbättrad resurseffektivitet i konsumtion och produktion.

Delmål 8.6 Främja ungas anställning, utbildning och praktik.

Delmål 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla.

Delmål 9.1 Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer.

Delmål 9.4 Uppgradera all industri och infrastruktur för ökad hållbarhet.

Delmål 9.5 Öka forskningsinsatser och teknisk kapacitet inom industrisektorn.

Delmål 10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering.

Delmål 10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering.

Delmål 11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad.

Delmål 11.3 Inkluderande och hållbar urbanisering.

Delmål 11.6 Minska städers miljöpåverkan.

Delmål 11.B Implementera strategier för inkludering, resurseffektivitet och katastrofriskreducering.

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion.

Delmål 12.2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser.

Delmål 12.3 Halvera matsvinnet i världen.

Delmål 12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall.

Delmål 12.5 Minska mängden avfall markant.

Delmål 12.6 Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisning.

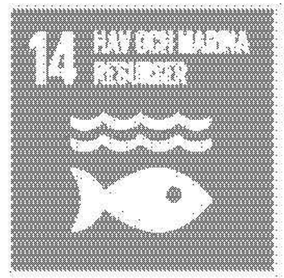
Delmål 12.7 Främja hållbara metoder för offentlig upphandling.

Delmål 12.8 Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar.

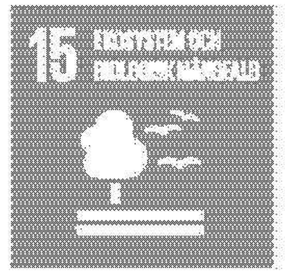
Delmål 13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer.

Delmål 13.3 Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar.

Delmål 14.1 Minska föroreningarna i haven.

Delmål 14.3 Minska havsförsurningen.

Delmål 15.2 Främja hållbart skogsbruk, stoppa avskogningen och återställ utarmade skogar.

Delmål 15.5 Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer.

Delmål 15.8 Förhindra invasiva främmande arter i land och vattenekosystem.

Delmål 16.5 Bekämpa korruption och mutor.

Delmål 16.6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.

Delmål 16.7 Säkerställ ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande.

Delmål 16.10 Säkerställa allmän tillgång till information och skydda de grundläggande friheterna.

Delmål 16.B Främja och verkställ icke-diskriminerande politik och lagstiftning.

Delmål 17.7 Uppmuntra effektiva partnerskap.

HknEdHw66-B1xbVuNDag

Intressenter.

Vi bedriver en verksamhet med många olika intressenter. En intressent är någon som påverkar eller som påverkas av vår verksamhet.

Kartläggning av intressenter och intressentanalys.

Under året har bolaget genomfört en förnyad kartläggning av bolagets intressenter. För att underlätta hanteringen av intressenterna har de efter kartläggning kategoriserats i olika intressentkategorier.

KARTLAGDA INTRESSENTKATEGORIER (A-Ö)
Branschorganisation
Fackförbund
Företagshälsa
Försäkringsbolag
Förvaltningar Borås Stad
Högskola och universitet
Intern kund
Intresseorganisationer
Kund (kommersiell)
Kund (samhällsviktig)
Kund (taxefinansierad)
Leverantör (särskilt viktig för verksamheten)
Lokal samhälle och naturmiljö
Leverantör
Medarbetare
Medarbetare (framtida)
Medarbetare (tidigare)
Media
Medlemsorganisationer
Myndigheter
Nätverk
Turister och dagpendlare
Utlagd process och liknande samarbetspartners
Ägare Borås Stad

Intressentanalys.

I intressentanalysen har intressentkategorierna grupperats i en fyrfältsmodell där x-axeln beskriver hur intresserad intressentkategorin bedöms vara av oss och y-axeln hur stort inflytande intressentkategorin har på vår verksamhet och vi på dem. Utifrån resultatet har bolagets mest prioriterade intressentkategorier pekats ut.

Intressentdialog.

Under året har vi genomfört olika typer av intressentdialoger med våra intressenter. Ett axplock från dessa dialoger med några av våra mest prioriterade intressentkategorier presenteras nedan.

Bransch- och arbetsgivarorganisation.

Vi är medlemmar i branschorganisationer som är relevanta för vår verksamhet och Sobona, de kommunala företagens arbetsgivarorganisation. Vi deltar i olika arbetsgrupper kopplat till branschspecifika frågor, årsmöten och mässor.

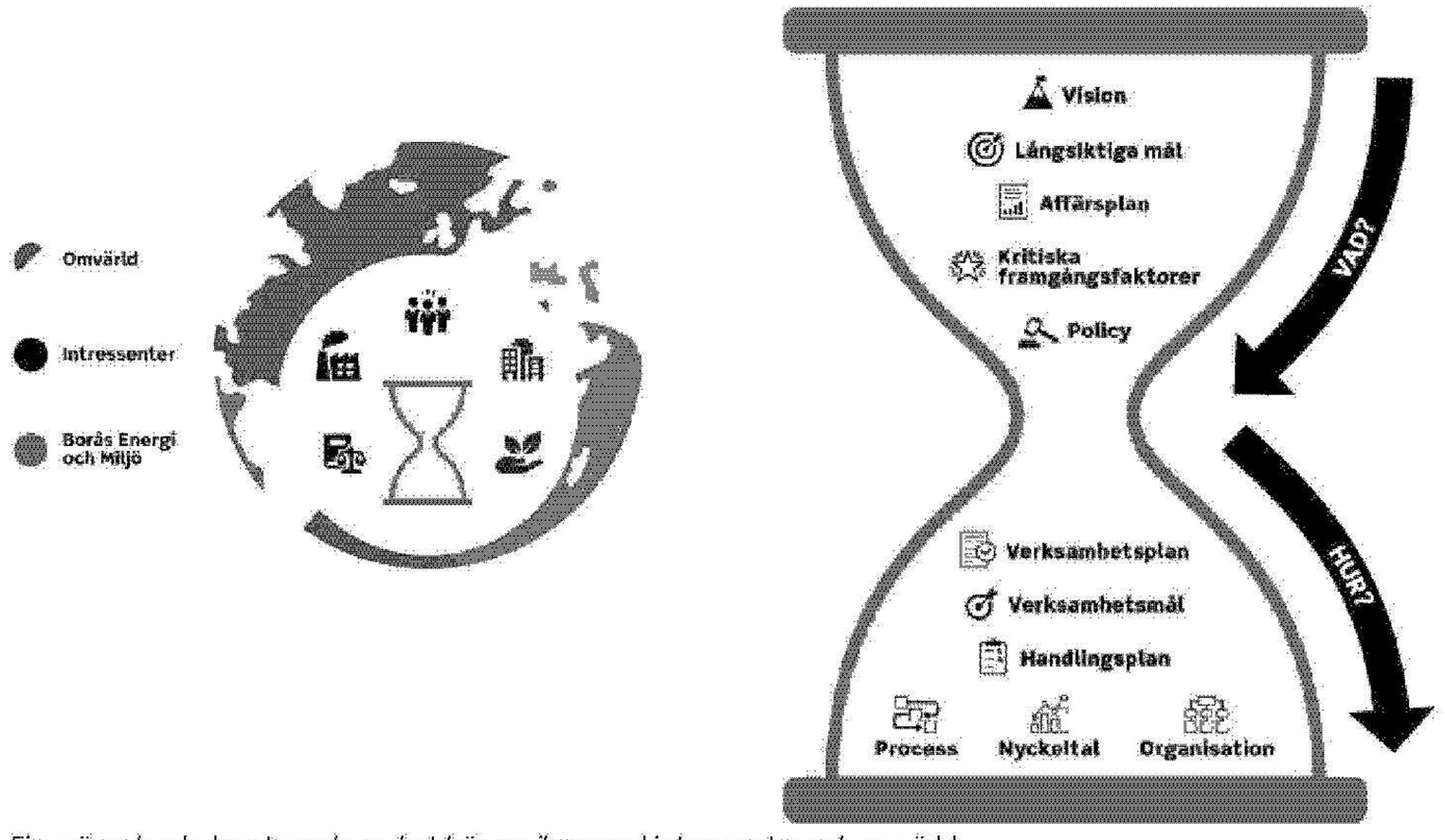
Fackförbund.

På bolaget finns klubbstyrelse för fackförbunden Saco, Seko, Transport och Vision. Övergripande samverkan mellan de fackliga organisationerna och arbetsgivaren sker i samverkansgruppen.

Högskola, universitet och forskningsinstitut.

Vi har olika pågående och planerade samarbeten med bland annat Högskolan i Borås. Bland annat har bolaget en representant i programrådet för energiingenjörsprogrammet.

Vi deltar i flera forskning- och utvecklingsprojekt, varav några drivs inom ramen för Energiforsks verksamhet. Energiforsk är ett icke vinstutdelande företag som initierar, samordnar och bedriver forskning och analys på energiområdet. Syftet är att bidra till att Sveriges energi- och klimatmål uppfylls så effektivt som möjligt avseende försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Bland annat deltar vi i:

Figur över hur bolagets verksamhet hänger ihop med intressenter och omvärld.

- ”Nordeuropeiska Energiperspektiv”, ett multidisciplinärt forskningsprojekt om utvecklingen av energisystemen i Sverige i en nordisk och europeisk kontext.
- ”FutureHeat”, fjärrvärmebranschens gemensamma forskning- och utvecklingsprogram. I FutureHeat arbetar vi för att identifiera nya möjligheter för fjärrvärmeföretagen i en marknad med ambitiösa miljö- och klimatmål, ökad konkurrens och åldrande system.

Vi deltar också i ett antal forskning- och utvecklingsprojekt om bland annat infångning, lagring och användning av koldioxid (CCS och CCU) och hur olika lösningar för uppvärmning av fastigheter kan jämföras med avseende på deras klimatavtryck.

Kund.

Under våren genomförde vi en mätning av kundnöjdheten bland våra privat- och företagskunder som använder fjärrvärme. Målet var att kartlägga nivån på kundnöjdheten och identifiera möjligheter för att ytterligare förbättra den. Resultaten från undersökningen, som utfördes av Supportföretagen, var mycket glädjande. En högre kundnöjdhet bland företagskunderna jämfört med föregående år, och vi fick betyget “mycket väl godkänt” i båda kundkategorierna.

Under året genomförde vi en kundundersökning bland våra kunder med fastighetsnära insamlingssystem. Vi kunde konstatera att kundnöjdheten var hög, och att de kunder som använt systemet en längre tid var mer nöjda än de som nyligen fått systemet. Detta överensstämmer med vår egen observation att det nya systemet kräver en viss tillvänjningstid för att fungera optimalt.

För transparens kring fjärrvärmepriset genomför vi varje år en “Prisdialog” med våra större fjärrvärmekunder, som tillsammans står för drygt 30 procent av våra totala fjärrvärmeleveranser. I år märkte vi ett ökat intresse för Prisdialogen bland kunderna, och bjöd därför in till ett extra uppföljande dialogmöte.

Under hösten bjöd vi även in våra fjärrvärmekunder för att diskutera och svara på deras frågor om fjärrvärmens fördelar kopplat till miljö, ekonomi och vårt arbete att utveckla och stärka fjärrvärmetjänsten. Mötena var välbesökta och vi fick många frågor och intressanta diskussioner.

Lokalsamhälle.

I maj arrangerade vi, i samarbete med Borås Stad, ett möte i Bosnäs som gav de boende en möjlighet att få mer information om den pågående VA-utbyggnaden och vad den nya detaljplanen innebär. Till informationsmöte kom uppskattningsvis 150-200 besökare.

VA-utbyggnaden i Bosnäs, som drivs av Borås Energi och Miljö, är ett omfattande projekt som berör över 200 hushåll.

HknEdHw6ö-81xhVuNDag

Projektet startade i mitten/slutet av oktober 2022 och kommer att delas in i etapper. Enligt nuvarande tidplan ska projektet vara färdigställt till hösten 2024.

I september hade vi öppet hus på Energi-och Miljöcenter på Sobacken. De ungefär 500 besökarna erbjöds guidade turer på våra anläggningar och för de besökare som önskade mer information fanns goda möjligheter för en egen pratstund med någon av våra medarbetare som fanns på plats under dagen.

Medarbetare.

Under året har våra medarbetare, arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanter mötts i olika forum: arbetsplatsträffar, medarbetar-, mål- och energisamtal, skyddskommittémöten, samverkansmöten i samverkansgruppen och ledarråd är några av dessa.

Efter lång period av restriktioner har vi behov av att stärka gemenskapen inom bolaget. Därför har vi uppmuntrat extra till avdelningsaktiviteter och deltagande i hälsoinspiratörernas friskvårdsaktiviteter. I december anordnades en personaldag och för att så många som möjligt skulle kunna delta bjöd vi in till två tillfällen. Under denna halvdag sammanfattade vår VD och affärsområdeschefer året som gått och lyfte viktiga framgångar och utmaningar under året som varit och utmaningar vi ser framöver. Gäst för dagen var världsomseglaren Gurra Krantz, som delade med sig av sina erfarenheter som framgångsrik kappseglare och skeppare. Han berättade hur han har byggt framgångsrika team med olika personligheter och kompetenser.

Medarbetare minglar på personaldagen.

Myndigheter.

Under året har vi tillsammans med Miljöförvaltningen i Borås, tillsynsmyndigheten för miljöfrågor på EMC Sobacken, fortsatt med de månadsvisa dialog- och avstämningsmöten som infördes under 2021. Bolaget ser mycket positivt på dessa möten och ser bland annat en bättre och snabbare hantering av ärenden.

Under året har Miljöförvaltningen genomfört ett tillsynsbesök på biogasanläggningen på EMC Sobacken utan anmärkning samt ett tillsynsbesök på kraftvärmeverket på EMC Sobacken där tre mindre anmärkningar gjordes och som kommer att följas upp på kommande års tillsynsbesök,

Under året har Miljöförvaltningen genomfört avfallstillsyn på våra fem återvinningscentraler. För samtliga återvinningscentraler fick vi anmärkning på att behållare för planglas saknas, och att glas därmed felaktigt slängs i container avsedd för fyllnadsmassor.

På Fristad ÅVC anmärkte tillsynsmyndigheten på placering av vitvaror och att metallavfall förvaras utomhus utan väderskydd. Gällande väderskydd fick verksamheten senare ett föreläggande.

På Viskafors ÅVC påpekade myndigheten att verksamheten återigen bör undersöka möjlighet till kameraövervakning när stationen är stängd och obemannad. Vid besöket diskuterades även befintliga filterinsatser i dagvattenbrunnarna och om dessa är tillräckligt dimensionerade. Inga förelägganden utdelades.

Miljöförvaltningen har även varit på plats på EMC Sobacken i samband med sluttäckning av deponietapp 1 del 2 samt uppbyggnad av ny deponietapp 2.

Under hösten utförde Miljöförvaltningen tillsyn av avloppsreningsverken på EMC Sobacken, Bogryd, Dannike, Rångedala och Äspered, med särskilt fokus på flödesmätning och provtagning. En representativ provtagning och noggrann flödesmätning är avgörande för att säkerställa att verksamhetens förutsättningar och utsläppskrav uppfylls. Dessutom är det av största vikt att den data som genereras genom kontrollen är korrekt, eftersom information sedan används för rapportering och olika bedömningar av miljöpåverkan och eventuella behov av åtgärder. Miljöförvaltningen hade inga anmärkningar efter genomförd tillsyn.

Verksamheten har fått ett föreläggande från Länsstyrelsen angående kontinuerlig övervakning av Hg-utsläpp från avfallspannorna på Ryaverket och som bolaget har överklagat till Mark- och miljödomstolen. Domstolen har inte återkommit med svar.

Under året har Arbetsmiljöverket genomfört tre arbetsmiljöinspektioner i verksamheten med anledning av inträffade tillbud och olyckor. Arbetsmiljöverket genomförde även en inspektion med anledning av en 6:6a-anmälan och som sedermera avslogs.

Närboende Sobacken.

Under hösten höll vi ett dialogmöte med närboende till anläggningen på Sobacken. Enligt vårt miljötillstånd ska en luktpanel bestående av närboende sammankallas en gång per år eller med ett längre intervall som tillsynsmyndigheten godkänner. Vi kallar mötet för dialogmöte och förutom lukt diskuterar vi andra relevanta frågor med våra närboende, såsom exempelvis buller, nedskräpning och ljusemissioner.

Många närboende kom till mötet, där vi bland annat informerade om framstegen i processen för nytt ändringstillstånd och den pågående deponiutbyggnaden. På mötet återkopplade vi även kring frågor som diskuterades under vårmötet 2022. Vi presenterade de åtgärder vi vidtagit under året för att minska påverkan på närboende, såsom bland annat byggnation av murar för att minska buller och nedskräpning från avfallsbränsleberedningen samt förändrade rutiner för att minska lukt från avfallsbränsle.

Prioriterade leverantörer.

Vi värnar om att i så stor utsträckning som möjligt öppna upp för konkurrens mellan leverantörer. Från små lokala till stora internationella. Ett brett utbud av leverantörer möjliggör en sund konkurrens och gynnar den goda affären.

I arbetet med att anskaffa avfallsvolymer, biobränsle och biosubstrat strävar vi efter att i första hand fånga upp allt lokalt material för att minska transportsträckor och ta tillvara på resurser från stadens invånare och verksamheter.

Under de senaste åren har det funnits en reell risk för brist på flera råvaror, produkter och bränslen särskilt viktiga för verksamheten, så som bland annat klorid- och järnsulfatbaserade fällningskemikalier för dricksvattenproduktion och avloppsrening. Vi har haft en nära dialog med leverantörer till dessa råvaror/produkter/bränslen under året och diskuterat allt från ersättningsprodukt till optimerad användning i processer.

Utlagd process och andra nära samarbetspartners.

Några av våra processer är utlagda på andra företag. Det handlar om beredning av avfallsbränsle på vår avfallsbränsleberedning, arbete på vår deponi samt uppgradering av biogas. Städning av lokaler är också utlagt till annat företag.

Vi har flera nära samarbetspartners, bland annat Servicekontoret Borås Stad.

En av våra glada besökare på Öppet hus på EMC Sobacken.

HknEdHw66-81zhVuHDap

Väsentliga frågor.

Vi bedriver en samhällsviktig verksamhet där driftsstörningar och annan störning kan få betydande konsekvenser för samhälle och enskilda kunder. Vi arbetar förebyggande för att säkerställa leverans av tjänster som möter nuvarande och kommande legala krav och andra krav från intressenter gällande ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Omvärldsbevakning.

Omvärldsbevakning genomförs runt om i verksamheten för att identifiera sådant som kan påverka vårt arbete idag eller i framtiden. Under året har vi bland annat tagit del av:

AI och cybersäkerhet.

AI fortsatte att utvecklas och blev ännu smartare under året. Det vi betraktade som science fiction igår är verklighet idag. Generativa AI-modeller, som kan skapa nytt innehåll baserat på befintliga data, blev också allt mer populära.

AI har potential att revolutionera alla aspekter av vår verksamhet. Från att förbättra effektiviteten i våra processer, till att hjälpa oss att fatta mer informerade beslut baserade på dataanalys. Men AI är inte bara en teknisk lösning. Det är ett verktyg som kräver ansvarsfull användning och etisk övervägning.

Med den ökade användningen av digital teknik blev cybersäkerhet ännu viktigare under året. Framsteg och utmaningar inom cybersäkerhetsområdet visar att det är viktigt att ständigt utvärdera och anpassa cybersäkerhetsstrategier för att möta de föränderliga hotlandskapen.

I takt med ökad tillgång till online-information har också behovet av källkritik och förmågan att särskilja mellan sann information och desinformation blivit allt mer betydelsefullt. En ökad betoning på utbildning i och medvetenhet om källkritik och informationshantering kommer att behövas framöver.

CSRD och ökade redovisningskrav.

Under året har vi påbörjat arbetet med att implementera CSRD (Corporate Sustainaibility Reporting Directive), ett EU-direktiv som syftar till att förbättra bolags hållbarhetsredovisning, driva ökad transparens och jämförbarhet samt att inkludera fler företag under de obligatoriska kraven på hållbarhetsredovisning.

Direktivet innebär att företag och organisationer kommer att rapportera enligt europeiska hållbarhetsstandarder (ESRS).

Cirkulär ekonomi/cirkulära affärsmodeller.

Under året har det varit stort fokus på cirkulärite och cirkulära affärsmodeller. I början av året presenterades den nationella strategin "Cirkulär ekonomi - strategi för omställningen i Sverige". Den pekar ut inriktningen för omställningen till cirkulär produktion, konsumtion och affärsmodeller samt giftfria och cirkulära materialkretslopp. I mars släppte Upphandlingsmyndigheten en delrapport till regeringsuppdraget om cirkulär och fossilfri upphandling.

Elpriser.

2022 var ett år med höga elpriser, både i Sverige och i övriga Europa. Bakgrunden till prisuppgången är högt pris på fossilgas och kol, störningar i kärnkraftsproduktionen, lägre vattennivåer i de norska vattenkraftmagasinen än normalt, varierande vindkraftsproduktion och ökad efterfrågan på el i och med en återhämtning i konjunkturen.

Under 2023 har elpriserna på elbörsen under större delen av året varit gynnsamt låga för samtliga Sveriges konsumenter. I november och december 2023 bröts dock trenden och priserna började stiga igen.

EU-taxonomin.

Under 2023 utökades EU-taxonomin, som ursprungligen endast innehöll tekniska kriterier för de två första miljömålen - Begränsning av klimatförändringar och Anpassning till klimatförändringar. Nu har den kompletterats med ytterligare tekniska kriterier för de fyra resterande miljömålen. Dessa rör ekonomiska verksamheter som bidrar väsentligt till ett eller flera av de icke-klimatrelaterade miljömålen; Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, Omställning till en cirkulär ekonomi, Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar samt Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

Extremväder.

Under 2023 inträffade flera extrema väderhändelser i Sverige och runt om i världen. Under hösten drog bland annat stormarna Babet och Hans in över Sverige med kraftiga vindar och stora regnmängder som följd. Värmeböljor, torka och skogsbränder har plågat Asien, Afrika, Europa och Nordamerika och rubrikerna om hur det har slagit mot ekonomier, ekosystem och människors hälsa har avlöst varandra. Årets sommar är den varmaste som någonsin uppmätts på jordklotet.

Fordonsgas bäst i klassen.

I Energimyndighetens rapport Drivmedel 2022 (ER 2023:19) som släpptes i september framgår att fordonsgas har överlägset lägst växthusgasutsläpp av alla drivmedel på den svenska marknaden. Den flytande fordonsgasen, som används för långväga tunga transporter, kommer på en klar andra plats tillsammans med HVO100.

Omställningen av transportsektorn har påbörjats och fordonsgasen på den svenska marknaden bestod under 2022 i princip av enbart biogas.

Hög inflation och räntor.

Inflationstakten enligt konsumentprisindex (KPI), det vill säga förändringen i KPI från samma månad föregående år, var 4,4 procent i december 2023. Detta är en nedgång från november, då inflationstakten var 5,8 procent.

I slutet av året presenterade Finansdepartementet att inflationen har börjat ge vika, men svenska företag och hushåll tyngs fortfarande av höga priser och räntor. Det innebär att konjunkturläget försvagas och svensk ekonomi bedöms vara i en lågkonjunktur som håller i sig till 2025.

De höga räntorna fortsätter att dämpa tillväxten i ekonomin. Även om inflationen nu ger vika i både Sverige och i omvärlden har hushållens köpkraft minskat och efterfrågan i svensk ekonomi är svag. Hushållens konsumtion väntas vara låg även i början av 2024 men i takt med att inflationen går ned och inkomsterna stiger återhämtar sig konsumtionen gradvis.

Det ekonomiska läget tynger de offentliga finanserna såväl i år som 2024. Konjunkturförsvagningen tillsammans med eftersläpande effekter av den höga inflationen medför lägre skatteinkomster samtidigt som kommuner och regioner ställs inför ett ökat kostnadstryck. Först när ekonomin väntas återhämta sig 2025 bedöms även de offentliga finanserna förstärkas.

Insamling av textilier.

Regeringen har fattat beslut om att ställa krav på separat insamling av textilavfall från och med den 1 januari 2025. I Sverige konsumeras cirka 14 kg textil per person och år varav kläder utgör cirka 10 kg. Enligt Naturvårdsverket är andelen textilavfall som materialåtervinns mindre än en procent i Sverige.

Beslutet om separat insamling av textil syftar till att mer textilier ska återanvändas och återvinnas. Förordningen innehåller inget om hur insamlingen ska ske, det finns till exempel inga krav på fastighetsnära insamling. Kommunen ska lämna information till hushåll men också till verksamhetsutövare där textilavfall uppstår.

När EU:s pågående arbete med ett producentansvar för textil är klart kommer ansvarsfördelningen för insamling och återvinning av textilavfall att behöva ses över igen.

ISO 9001-standard revideras.

Under hösten stod det klart att ISO 9001-standarden kommer att revideras och att kopplingen till FN:s globala hållbarhetsmålen kommer att stärkas. Andra faktorer som sannolikt kommer att hanteras i den kommande reviderade ISO-standarden är hållbarhet, digitalisering och artificiell intelligens.

IPCC:s utvärderingsrapport.

I mars släpptes en syntesrapport av IPCC:s sjätte utvärderingsrapport och som sammanfatta kunskapsläget när det gäller klimatförändringen, dess omfattande effekter och relaterade risker samt utsläppsminskning och anpassning till klimatförändringen. I rapporten erkänns det ömsesidiga beroendet mellan klimat, ekosystem och biologisk mångfald, och mänskliga samhällen, värdet av olika former av kunskap och de nära kopplingarna mellan anpassning till klimatförändringen och att begränsa klimatförändringen, ekosystemhälsa, mänskligt välbefinnande och hållbar utveckling.

HknEdHw66-B1xhVuHDag

Nationella konferensen Avlopp & Miljö.

I början av februari anordnade Svenskt Vatten den nationella konferensen Avlopp & Miljö, i år på Borås Kongress i Borås. Konferensen är ett forum för kunskapsutbyte och diskussion om dagvatten, spillvatten, avloppsanläggningar och dess betydelse för kretslopp, klimat och miljö. Magnus Kårestedt, VD på Borås Energi och Miljö, hälsade alla välkomna till Borås och till årets konferens som hade särskilt fokus på; Recipienten i fokus, Från reningsverk till resursverk, Utsläppskontroll – övervakning och skötsel och Klimatpåverkan och klimatanpassning. Magnus bjöd även in konferensens besökare till ett uppskattat studiebesök.

Nationella konferensen Avlopp & Miljö i Borås.

Nya krav på förpackat avfall.

Från den 1 januari 2024 måste avfallsinnehavare till förpackat avfall separera förpackning från dess innehåll innan det slängs. Alternativt säkerställa att det görs senare av någon annan. Undantag gäller för farligt avfall och läkemedel, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet.

Förutom att öka mängden material för återvinning, förväntas ändringen öka incitamenten att minska avfallsmängderna i främst livsmedelskedjan. Förändringen innebär att förpackat livsmedel, och som innehavaren vill bli av med, inte får läggas i restavfall utan ska sorteras ut som matavfall respektive förpackningsmaterial.

Ändringen omfattar även det förpackningsmaterial som följer med in i vår förbehandlingsanläggning för matavfall och som i processen sorteras ut som rejekt. Rejektet består av rester från olika förpackningsslag och rester från organiskt material och är därmed svårt att materialåtervinna. Vi har jobbat med frågan under 2023.

Skatt på avfallsförbränning.

Från den 1 januari 2023 är skatt på avfallsförbränning avskaffad då flera utredningar har visat att skatten inte fungerar som tänkt, det vill säga styra om avfallsflödet från energiåtervinning till materialåtervinning. Även koldioxidskatt på kraftvärmeproduktion är avskaffad i syfte att förbättra lönsamheten för elproduktion i kraftvärmeverk.

Underhåll av VA-nätet.

Under året har Svenskt Vatten uppmärksammat det nationella problemet med att underhållet av ledningsnätet är eftersatt. De poängterar att det redan idag finns brister i ledningsnätet som beror på åldrande ledningar och klimatförändringar. Svenskt Vatten betonar vikten av att gå från ett reaktivt till ett proaktivt arbetssätt vid underhåll av VA-systemen och att utbytet och underhållet av vatten- och avloppsledningar behöver gå dubbelt så fort som idag.

Uppdaterade dricksvattenföreskrifter.

Under slutet av 2022 beslutades Livsmedelsverkets nya dricksvattenföreskrifter som börjar gälla 1 januari 2023. Bland annat tas begreppen otjänligt och tjänligt med anmärkning bort och ersätts med ett gränsvärde.

Nya och justerade gränsvärde för en rad ämnen kommer att börja gälla från och med 2026.

Utökning av kommunalt avfall.

Under sommaren 2022 beslutade regeringen om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar (papper, kartong, plast, metall, färgat och ofärgat glas, trä och övrigt förpackningsmaterial).

Producentansvaret kvarstår efter 1 januari 2024, vilket innebär att producenterna även framöver bekostar insamling och sköter återvinning av förpackningar. Kommunerna tar över insamling av förpackningsavfall från hushåll samt från verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att man vill ha kommunal insamling. För denna insamling kommer producenterna att ersätta kommunerna.

1 januari 2024.

- Ansvarar kommunerna för insamling av förpackningar från hushåll genom fastighetsnära insamling eller lättillgängliga insamlingsplatser. Kraven på fastighetsnära insamling gäller förpackningar av papper, kartong, plast, metall och glas.
- Kommunerna ska erbjuda separat insamling av matfall från hushåll.

1 januari 2026.

- Kommunerna ska ordna separat insamling av förpackningar på torg och i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.

1 januari 2027.

- Kommuner ska ordna insamling av förpackningar genom fastighetsnära insamling för hushåll och verksamheter som är samlokaliserade med hushåll och som anmält att man vill ha kommunal insamling.
- Kommuner ska ordna insamling av förpackningar vid lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande förpackningar.

Ansvar för insamling av elavfall (producenter), farligt avfall (kommun) och grovavfall (kommun) kommer inte att förändras.

Hantering av risker.

Försiktighetsprincipen och hantering av risker och möjligheter utgör en central del i verksamhetens styrning och är en integrerad del i det dagliga och strategiska beslutsfattandet.

Processen för arbete med risker och möjligheter bygger på sex delsteg (mål & strategi, identifiering av risk och möjligheter, analys, svar, åtgärdsplanering respektive kontrollsystem). En gång per år arbetas en företagsövergripande riskanalys fram i samband med affärsplanarbetet. Arbetet leds av kvalitetschef och ledningsgrupp; hållbarhetschef, säkerhetschef, arbetsmiljöingenjör samt representanter från riskutskottet deltar aktivt i arbetet.

De företagsövergripande risker och möjligheter analyseras, förankras och beslutas av styrelsen. Affärsområdes-/funktionschef ansvarar för att ta fram riskanalys och handlingsplan för affärsområde/funktion. Internkontrollarbetet följs upp löpande under året.

Avvikelser och andra händelser.

De senaste åren har vi arbetat med att förenkla och effektivisera rapportering och hantering av avvikelser i vårt avvikelsehanteringssystem. För att skapa förståelse och engagemang i verksamheten har vi genomfört utbildningar kring hantering och utredning av avvikelser till medarbetare och chefer.

Vi ser en ökning i antal inrapporterade avvikelser på de flesta av bolagets affärsområden/avdelningar och avvikelsekategori (olycka/tillbud/riskobservation, miljöolycka/-tillbud/-riskobservation, störning/fel/brist, leverantörsavvikelse, informations-/cybersäkerhet, brand/skalskydd).

Anseende och varumärke.

Som ett offentligt bolag får vi vara beredda på att media och omvärlden intresserar sig för vår verksamhet. Vi försöker att snabbt och öppet svara på frågor som kommer till företaget och även bemöta kritik samt kommunicera om vad som händer inom bolaget.

Under året har det rapporterats flitigt i media om vårt planerade vattenverk. Här har vi varit aktiva med att svara och kommentera inkomna frågor och inslag i media. Vi tror att öppenhet är en möjlighet att stärka företagets anseende och bygga förtroende hos allmänheten.

Kundsynpunkter.

Under året har bolaget tagit emot positiva och negativa reaktioner på det nya fastighetsnära insamlingssystemet Sortera mera hemma. Många av dessa synpunkter har handlat om den nya matavfallspåsen i papper.

Beredskap för kris- och nödlägen.

Med anledning av den tragiska olycka på EMC Sobackens anläggning i slutet av november, då en extern lastbilschaufför blev påkörd av en av våra hjullastare på biobränsleplan och avled omedelbart vid kollisionen,. sammankallades bolagets krisstab direkt efter att olyckan inträffat. Arbetet i krisstaben genomfördes i nära samverkan med företagshälsan.

Cybersäkerhet.

Under året har vi genomfört digitala övningar med avseende att mäta organisationens medvetenhet kring det som i vardagligt tal kallas phishing eller nätfiske.

En hög medvetenhet och kunskap om hur man skyddar både bolagets och sin egen utrustning och nätverk från intrång, angrepp och/eller ransomware (utpressningsprogram) är av högsta prioritet för oss som samhällsviktig verksamhet. Vårt mål är att våra medarbetare ska vara IT-stjärnor som stannar upp och tänker efter, frågar och reagerar.

Under året har medarbetarna, precis som förgående år, utbildats genom korta och återkommande e-learnings inom IT-säkerhet, så kallad NanoLearning. För att kunskapen ska stanna kvar och fördjupas kommer vi att fortsätta

HknEdHw66-81xhVuHOap

utbilda våra medarbetare så länge risken och behovet finns. Genomförda övningarna visar att medarbetarna har en hög medvetenhet och kunskap.

Inga incidenter har rapporterats under året vad gäller kunders integritet eller förlust av kunddata.

Pris- och volymrisker.

Finansiella risker i bolagets verksamhet sammanhänger främst med priser på bränslen och el samt volymrisker till följd av vädervariationer. Även politiska beslut avseende skatter och miljöavgifter kan väsentligt påverka bolagets ekonomiska utveckling.

Med Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 ökade gas- och elpriset och vi fick även kraftiga prisökningar på olja och drivmedel. Hösten 2022 och vintern 2022/2023 förelåg risk för gasbrist i Europa med och mycket höga elpriser som följd. Därefter tog efterfrågan på bio- och avfallsbränslen fart i Europa, som ersättning för den gas som tidigare nyttjats för el- och värmeproduktion.

Avfallsbränslen som tidigare importerades till Sverige går nu till andra länder i Europa. Biobränslen från de svenska skogarna, som tidigare stannade i Sverige, exporteras ut i Europa. Den ökade konkurrensen om bränslen ger ökade priser som följd.

Minskat kassaflöde.

Under året har vi sett en nedgång i ett bolagets tillgängliga medel främst kopplat till hög inflation och räntor. På sikt skulle detta kunna komma att begränsa bland annat bolagets möjligheter att investera i nya typer av strategiska projekt.

Därav startades i början av hösten upp ett optimeringsprojekt med konsultstöd från KPMG. Projektets mål var att ta fram rekommendationer till effektiviserings- och besparingsåtgärder som motsvarar styrelsens uppsatta besparingskrav på totalt 35 miljoner de kommande tre åren.

Utifrån genomförda kvantitativa och kvalitativa analyser, hypoteser och fördjupad utredning på identifierade områden fick VD och styrgrupp i slutet av året rekommendationerna presenterade muntligt. Under 2024 kommer optimeringsarbetet att fortsätta.

Störningar och haveri kopplat till extremväder.

Arbete pågår tillsammans med Borås Stad med att uppdatera befintlig skyfallskartering. Bolaget har gjort riskbedömningar och tagit fram rutiner för att hantera situationer med extremväder.

Ökade lagstiftningskrav.

Vi tar vårt juridiska ansvar på allvar och säkerställer att vi hanterar och följer de lagar som vi omfattas av. Genom att kontinuerligt följa kommande lagar och nya rättsfall, säkerställer vi att vår verksamhet alltid är i linje med både gällande och framtida lagstiftning. I vårt arbete använder vi oss av lagbevakningstjänsten Notisum. För en tydlig koppling mellan lagkrav, processer och rutiner har vi kopplat ihop Notisum med vårt verksamhetsledningssystem CANEA.

Under hösten 2023 påbörjade vi ett arbete för att kunna utvärdera hur stor andel av bolagets ekonomiska aktiviteter som är linje med EU-taxonomin (aligned). Detta arbete kommer vara klart under 2024.

Vi kommer hållbarhetsrapportera utifrån ESRS för bokföringsår 2025 och till dess rapportera med referens till GRI i enlighet med GRI-standarden. Inom bolaget pågår arbete med att säkerställa efterlevnad av CSRD, bland annat har vi under senare delen av året arbetat med att förbereda en dubbel väsentlighetsanalys. Denna kommer att genomföras i mars 2024.

Identifierade möjligheter och genomförda åtgärder.

Energilösningar.

Under året tog bolagsstyrelsen beslut om att investera i batterilager med primär funktion att snabbt hjälpa till och stabilisera frekvensen på elnätet. Batterierna kommer vara laddade till ca 60 % för att säkerställa en jämn och stabil frekvens (50 Hz) ut på elnätet. Batteriet laddas i eller ur beroende på behovet i elnätet och bidrar till att stabilisera frekvensen vid en eventuell störning. Innan årsskiftet driftsatte vi ett mindre batterilager på 100 kW och under 2024 kommer ytterligare ett på 3 MW.

För att upprätthålla rätt frekvens i elnätet krävs flera olika reglerkällor som arbetar tillsammans. Ett kraftvärmeverk är inte lika snabbreglerat som ett batteri, men har mycket stor uthållighet. Förutom två kraftvärmeverk har vi även en fjärrvärmeackumulator. Ackumulatortanken är perfekt utifrån systemperspektivet då den laddas med varmt fjärrvärmevatten när fjärrvärmebehovet hos våra kunder är lägre och elpriserna samtidigt är högre. Värmen ackumuleras och används sedan när fjärrvärmebehovet är som störst, i normalfallet på morgonen och kvällen.

Vem eller vad som ska gå in och reglera vid störningar på elnätet styrs av Svenska Kraftnät. På samma sätt som elspotmarknaden fungerar, får godkända leverantörer lägga bud, varpå Svenska Kraftnät sedan aktiverar dessa efter behov.

Borås kraftvärmeverk på Sobacken är godkänt för att hjälpa till med frekvensreglering, via manuell frekvensreglering (mFRR). Detta betyder att vid ett avrop så ska reglering till avropad effekt ske inom 15 minuter. Halva turbinens maximala kapacitet på kraftvärmeverket på Sobacken kan regleras upp/ner inom 15 minuter. Bolaget kommer att få ekonomisk ersättning för de timmar då lasten kan ökas eller minskas.

Energiproduktion.

I enlighet med bolagets ägardirektiv, som bland annat säger att bolaget ska främja en god och hållbar energiförsörjning, har bolaget under året installerat solceller på lämpliga tak på våra anläggningar. Totalt under året har vi installerat ca 1 000 m² solceller och vi beräknar att solcellerna kommer att producera ca 200 MWh årligen.

> "En av nycklarna till att det nya kraftvärmeverket kan nyttjas på reglermarknaden är att anläggningen i många delar har designats för en flexibel drift i kombination med att vi har en fjärrvärmeackumulator. Det ger oss förutsättning att erbjuda en robust systemlösning och kunna agera med hög flexibilitet.

Framtida medarbetare.

Genom att ta emot elever från gymnasieskolor och vuxenutbildningar stödjer vi elevers yrkesutveckling och etablering på arbetsmarknaden. En bra chans att lära känna en eventuellt blivande medarbetare, oavsett om de är på ett studiebesök eller på en längre praktik.

Under året har vi tagit emot elever från El- och energiprogrammet på Viskastrandsgymnasiet i Borås. Det är ett yrkesprogram och efter examen har eleverna kunskaper som behövs för att arbeta med automatiserade produktionssystem, system för energi-, miljö- och vattenteknik eller dator- och kommunikationssystem, eller för att arbeta som elektriker inom eldistribution eller installation.

På vårt VA-lab har vi tagit emot LIA-praktikanter som går laborantutbildningen på Campus Varberg. Genom utbildningen får eleverna bland annat fördjupade kunskaper i kemi, mikrobiologi, kommunikation och laboratoriematematik samt ökad förståelse för säkerhet, kvalitet, utveckling och problemlösning.

Under hösten har vi haft två praktikanter på vår HR-avdelning som gått tredje året på programmet Organisations- och personalutvecklare i samhället på Högskolan i Borås. Förutom att arbeta med att utveckla karriärsidan på vår hemsida har de hållit fyra uppskattade föreläsningar för våra medarbetare om:

- Framtidens arbetsmarknad.
- Hur motiverar man anställda i arbetet?
- Hur kan organisationskultur prägla medarbetarens inställning till förändring?
- Hur kan man hantera dålig arbetsdynamik, motivation och produktivitet samt hur ledarskapet kopplas till blockerade önskemål och konflikter?

Digitalisering.

Effektivisering av vår verksamhet genom digitalisering är en av de övergripande aktiviteterna i vår affärsplan för 2023-2025 och bolaget fastställde därför en digitaliseringsstrategi under början av året. I korthet innebär digitalisering att vi förenklar och effektiviserar våra arbetsprocesser med hjälp av digital teknik. I praktiken innebär detta att vi utvecklar och förbättrar vår verksamhet genom att utnyttja de nya digitala möjligheter som finns tillgängliga. Detta är ett gemensamt arbete mellan de olika verksamhetsområdena och de stödjande funktionerna inom vårt företag.

Vårt övergripande mål för digitalisering är att:

- Frigöra resurser för mer värdeskapande arbetsuppgifter.
- Uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.
- Ge en bättre service till våra extern och interna kunder.

Datavalvet.

Under året har vi arbetat med Datavalvet som på sikt kommer att vara bolagets datalager och vår gemensamma lagringsplats för verksamhetsdata. Genom Datavalvet kvalitetssäkras och struktureras datan, vilket gör att vi kan analysera den vidare och fokusera på bolagets utveckling.

När Datavalvet är på plats kommer data vara mer tillgänglig, tillförlitlig och enklare att analysera och förstå. Detta hoppas vi kommer att skapa en ökad delaktighet och ägandeskap, samt minska personberoendet.

HknEdHw66-81xbVuHDag

Digitala arbetstillstånd.

Under året har vi arbetat med att införa digitala arbetstillstånd med applikation för telefon och webbversion för dator. De digitala arbetstillstånden kommer att ersätta befintlig hantering av arbetstillstånd och riskanalyser på pappersblanketter.

Med de digitala tillstånden är vår målsättning att minska risker vid drift, samt av- och påställning samt skapa en ökad spårbarhet och en bättre överblick över vilka arbeten som pågår i alla våra anläggningar. Dessutom kommer processen bli mer tidseffektiv för alla inblandade parter.

Fyrbent läcksökningsmetod.

Läckage på dricksvattenledningar i det kommunala VA-nätet, särskilt på sträckor där vattenledningarnas dimension är grövre, kan vara svåra att lokalisera på ett effektivt sätt. För att komplettera de konventionella läcksökningsmetoderna fick vi i mars besök av Cocker spanieln Bruno och hans matte Susanne. Brunos specialisering är att hitta och markera eventuella läckor på dricksvattenledningar nere i marken. Han sökte av områden där vi redan kände till läckage, men även på sträckor där vi inte hade någon information om eventuella problem. Resultatet var att Bruno markerade ett antal platser som vi sedan undersökte vidare på traditionellt vis.

Hunden Bruno söker efter eventuella vattenläckor på dricksvattenledningarna.

Kundservice.

Under förra året lanserades portalen ”mina sidor” för våra privatkunder och som nås via hemsidan (borasem.se). Via portalen kan kunderna bland annat se befintliga abonnemang, fakturor och beställa nya papperspåsar till matavfallet. Via appen Sortera med mera kan kunderna få information om när det är dags för tömning av avfallskärlet. Under året har antalet digitala kundärenden ökat och för att säkerställa en hög digital service har vi anpassat telefonens öppettider för personlig service till kl 7.30-12.30.

Under året har vi implementerat ett nytt ärende- och mailhanteringssystem i syfte att höja kvalitet och service till kund, däribland en snabbare svarstid. Ett fokusområde har varit en effektiv kommunikation till kunderna vid driftstörning kopplat till vatten och fjärrvärme.

Mot slutet av året anslöt vi oss till Fjärrkontrollen, ett webbaserat verktyg som används för att analysera olika uppvärmningsalternativ för olika typer av boenden. Verktyget ger våra kunder möjligheten att jämföra kostnaderna mellan olika uppvärmningsalternativ. En oberoende part, Profu, säkerställer att beräkningsunderlaget är korrekt och uppdaterat. Fjärrkontrollen är enkel att använda och visualiserar kostnaderna på ett tydligt sätt, vilket underlättar diskussioner mellan kunder och energileverantörer.

Via länk på vår hemsida kommer man till Fjärrkontrollen.

Slamtömning i egen regi.

Efter många kundsynpunkter under förgående år har bolagets rutiner kring slamsugning av enskilt avlopp förbättrats. Sedan halvårsskiftet 2023 sköter bolaget tömningar av enskilda avlopp, brunnar och tankar i två skift.

Sälj- och kundstrategi.

Under det gångna året har vi utvecklat en sälj- och kundstrategi. För att erbjuda bästa möjliga service och bemötande, har vi segmenterat våra kunder i olika kund- och marknadssegment. Vår strategi innefattar en konkretisering av vårt affärserbjudande och kundlöfte, samt definierar våra kund- och säljaktiviteter. Målet med detta är att skapa nöjda och lojala kunder, både nu och i framtiden.

Under året har vi sett en ökad efterfrågan på hållbarhetsdata/statistik för de produkter och tjänster som kunderna köper från oss. Dels för att kunderna själva ska kunna ta fram hållbarhetsdata till egna miljörapporter, hållbarhetsredovisningar och miljömålsuppföljningar, dels vid framtagning av EPD (Environmental Product Declaration). EPD är en certifierad summering av den klimatpåverkan en produkt har under hela sin livscykel. Detta inkluderar allt från första råvara, via produktion, transport och användning, till återvinning eller “end of life” på annat sätt.

Våra kunder ska känna att vi lever efter våra kärnvärden - kretslopp, omtanke och framåt - i alla kontakter med oss.

Allt fler kunder efterfrågar också skräddarsydda miljöutbildningar, särskilt inom området för avfallshantering och återvinning. Dessa kunder strävar efter att förstå hur de kan implementera och optimera användningen av avfallstrappan i sin verksamhet, och vilken effekt det kan ha i form av minskad påverkan på klimat och miljö.

Studiebesök.

Efter perioden med pandemi och stängda anläggningar för besökare är det roligt att återigen ta emot studiebesök. Vi tror starkt på att dessa interaktioner inte bara gynnar våra besökare, utan också oss, eftersom vi ständigt lär oss av de frågor och perspektiv som våra besökare för med sig.

Under året har vi haft ungefär 800 besökare, fördelade på 30 olika besök. Besökarna representerar en mängd olika organisationer, företag, föreningar, skolor, högskolor och universitet. Vi får ofta positiv återkoppling från våra besökare, som beskriver deras upplevelse som både intressant och lärorik.

Under året hade vi bland annat nöjet att välkomna Samhällsbyggnadsförvaltningen i Borås till vår anläggning EMC Sobacken. Besöket ägde rum under deras förvaltningsgemensamma dag, med fokus på hållbarhet och hållbar byggnation. Efter besöket hos oss åkte de vidare till Rya åsar där Navet Science Center tog över värdskapet. Alla tre parter ingår i Klimatneutrala Borås 2030:s innovationsteam, och samarbetet oss emellan gjorde denna dag lite extra speciell.

Tillstånd och villkor.

Bolaget har under året lämnat in en ansökan om ändringstillstånd för delar av verksamhet som bedrivs på EMC Sobacken. Ansökan behandlas av Mark- och miljödomstolen i Vänersborg.

Verksamheten på EMC Sobacken omfattas idag av tillstånd enligt miljöbalken från 2014. Syftet med ansökan om ändringstillstånd är att ta emot mer avfall på avfalls-och biogasanläggningen samt delvis förändra eller lägga till nya behandlingsmetoder för att främja en långsiktigt hållbar avfallshantering. Bolaget vill även öka deponeringshöjden inom befintligt verksamhetsområde.

Ansökan om tillstånd för bortledande av ytvatten från sjön Tolken lämnades in till Mark- och miljödomstolen i december 2021. Sedan dess har bolaget fått besvara ett antal frågeställningar som inkommit i remissarbetet. Bolaget har också lämnat in en ansökan om att göra Tolken till ett vattenskyddsområde samt en prövning för ledningsdragningen, en s.k. ledningsrättsförättning till Lantmäteriet.

Ännu har myndigheterna inte återkommit med några beslut. I väntan på beslut har bolaget under året arbetat med beslutsunderlag och förprojektering. Innan byggnationen kan påbörjas behövs ett slutgiltigt beslut i bolagsstyrelsen och i kommunfullmäktige.

HknEdHw66-B1xhVuHDag

Ledningsarbete på Knalleland.

Traineeprogram.

Under hösten startade vi upp ett nytt 12-månaders traineeprogram för två nyexaminerade kandidater med civil- eller högskoleingenjörsutbildning. Målet är att ge traineen bred kunskap och erfarenhet från hela vår verksamhet genom att erbjuda god handledning, intressanta arbetsuppgifter, arbete på flera avdelningar och marknadsmässig lön.

Efter en introduktion med syfte att lära känna organisationen varvas programmet med praktik, projekt, utbildning, nätverksträffar och studiebesök.

Traineen är i huvudsak placerad på den avdelning hen kommer att arbeta på efter avslutat traineeprogram men kommer under perioder att arbeta på andra avdelningar för att få en djupare kunskap och förståelse för verksamhetens olika processer.

Underhåll av ledningsnät och kunddialog.

För att minska risk för oplanerade avbrott samt läckage på ledningar arbetar vi med att kontinuerligt underhålla vårt ledningsnät. Ett par större ledningsarbeten har utförts under året.

I december var det dags att installera en ny fjärrvärmeledning som ersättning för en av våra äldsta huvudledningar. Ledningen var från 1960-talet och behövde bytas för att säkerställa en fortsatt hög tillgänglighet på fjärrvärmeleveranserna norrut i Borås. Installationen innebar en tillfällig avstängning av fjärrvärme och varmvatten för våra kunder i Knalleland, Alideberg, Sjöbo, Frufällan, Sparsör och Fristad.

Inför det planerade avbrottet hade vi samtal med viktiga samhällsfunktioner, däribland skolor, vård- och omsorgstjänster, samt andra stora kunder av fjärrvärme för att säkerställa att verksamheten skulle kunna bedrivas på ett så normalt sett som möjligt trots bortfall av varmvatten och uppvärmning i lokalerna. Efter diskussioner, och med hänsyn till väderprognoser fattade vi beslutet att flytta ledningsbytet en vecka.

Vi informerade berörda kunderna om avbrottet genom sms, vår hemsida och media. Efter ett lyckat byte, och i enlighet med vår plan, var fjärrvärme och varmvatten tillgängligt för kunderna igen dagen efter.

Uppkopplade containrar.

I början av året lanserade vi ett pilotprojekt där vi installerade volymsensorer i alla våra returpapperscontainrar på stadens återvinningsstationer. Returpapper, som inkluderar tidningar, tidskrifter, direktreklam, kataloger och liknande produkter, utgör ett kommunalt avfall.

Vårt experiment med volymsensorer visade sig vara mycket framgångsrikt. Under 2023 lyckades vi minska antalet tömningar med 25 procent. Detta ledde inte bara till kostnads- och tidseffektivisering, utan bidrog också till minskade koldioxidutsläpp från transporterna.

Vi ser en stor potential för ytterligare effektivitetsvinster genom att använda volymsensorer i containrar för annat återvinningsmaterial på stadens återvinningsstationer. Bolaget kommer att ta över ansvaret för dessa stationer från och med den 1 januari 2024, vilket ger oss möjlighet att utöka användningen av tekniken.

Vi lanserade också ett annat pilotprojekt med uppkopplade containrar i början av föregående år. Vi utrustade 50 containrar, av en modell som främst används på den privata marknaden, med GPS-utrustning. Denna utrustning har förenklat vår hantering av containrarna avsevärt. Vi kan nu enkelt spåra vilka containrar som finns i vår depå och ute hos kunderna, övervaka tömningsfrekvensen och hålla oss uppdaterade om det senaste skicket på varje container. Denna teknik har visat sig vara mycket värdefull för vår verksamhet.

Återvinningsstrategi.

Som bolag strävar vi, med olika insatser, mot att avfallet klättrar i avfallshierarkin. Införandet av det fastighetsnära insamlingssystemet Sortera mera hemma är ett exempel.

Avfalls- och återvinningsområdet står inför en mängd komplexa utmaningar och möjligheter. För att förbättra och utveckla våra nuvarande återvinningsprocesser, men också för att säkerställa att vi är väl rustade för att möta framtida utmaningar och möjligheter inom avfallshantering, har vi under året samarbetat med RISE (Research Institutes of Sweden) för att ta fram en ny återvinningsstrategi.

Utgångspunkt i arbetet med återvinningsstrategin har varit olika drivkrafter och trender i dagens och framtidens samhälle. Utifrån dessa har RISE tagit fram olika rekommendationer och som vi har formulerat strategier runt.

En del av vår strategi handlar om att uppnå vårt övergripande mål: att 90 procent av boråsarna ska vara nöjda med vår återvinningstjänst. För närvarande ligger vi på drygt 80 procent. För att höja kundnöjdheten och samtidigt förebygga, återanvända och återvinna mer avfall, samt minska miljöpåverkan, behöver vi genomföra olika insatser. Vårt mål är att göra det enkelt för boråsarna att hantera sitt avfall.

En annan aspekt av vår strategi handlar om att tillgodose våra kunders nuvarande och framtida behov när det gäller service och insamling av återbrukbara produkter och varor, återvinningsmaterial och grovavfall. Vi ställer oss frågan: Hur ser det framtida behovet ut av återvinningscentraler, återvinningsstationer, återbruks- och kretsloppsparker? Vi funderar också över vilken roll vi ska ta i värdekedjan för materialåtervinning för att vara framgångsrika i framtiden.

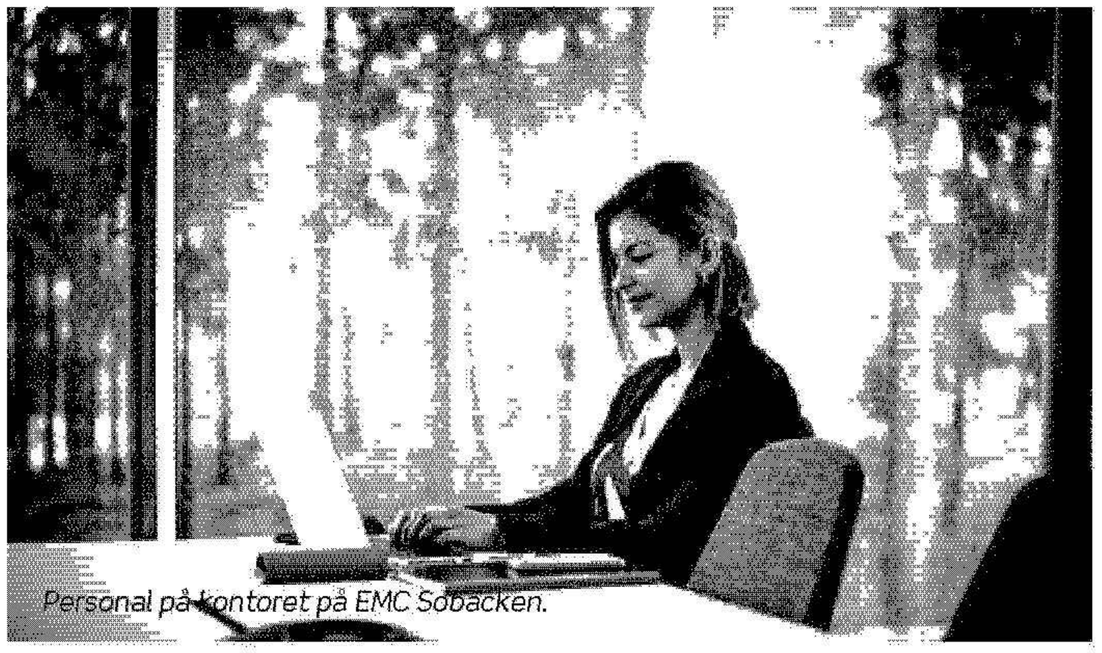

Personal i materialhallen på Sobacken.

Väsentlighetsanalys.

Med utgångspunkt i FN:s globala hållbarhetsmål har vi identifierat våra väsentliga frågor. Vi har grupperat målen i en fyrfältsmodell där x-axeln beskriver målens betydelse för oss och vår möjlighet att påverka dem och y-axeln målens betydelse för våra identifierade intressentkategorier.

Vi har även grupperat målen utifrån ett värdekedjeperspektiv. Värdekedjan som vi har använt oss av har bestått av; råvara (i form av naturresurs eller tillverkad produkt), tillverkare, leverantör eller distributör, egen verksamhet på Borås Energi och Miljö, användare av produkt/tjänst (kund) samt samhälle.

I tabellen presenteras bolagets väsentliga mål och delmål samt i vilken del av värdekedjan som vi arbetar med målen.

Personal på kontoret på EMC Sobacken.

Personal i labbet på EMC Sobacken.

VÄSENTLIGA MÅL	DEL I VÄRDEKEDJAN	VÄSENTLIGA DELMÅL
Mål 3: God hälsa och välbefinnande.	Egen verksamhet, Användare.	Delmål 3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.
Mål 4: God utbildning.	Egen verksamhet, Samhälle.	Delmål 4.3 Lika tillgång till yrkesutbildning och högre utbildning av god kvalitet. Delmål 4.7 Utbildning för hållbar utveckling och globalt medborgarskap.
Mål 5: Jämställdhet.	Egen verksamhet.	Delmål 5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande.
Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla.	Råvara, Egen verksamhet, Användare, Samhälle.	Delmål 6.1 Säkert dricksvatten för alla. Delmål 6.3 Förbättra vattenkvalitet och avloppsrening samt öka återanvändning. Delmål 6.4 Effektivisera vattenanvändningen och säker vattenförsörjning. Delmål 6.5 Integrerad förvaltning av vattenresurser. Delmål 6.6 Skydda och återställ vattenrelaterade ekosystem. Delmål 6B Stöd lokalt engagemang i vatten- och sanitetshantering.
Mål 7: Hållbar energi för alla.	Råvara, Egen verksamhet, Användare, Samhälle.	Delmål 7.1 Tillgång till modern energi för alla. Delmål 7.2 Öka andelen förnybar energi i världen. Delmål 7.3 Fördubbla ökningen av energieffektivitet. Delmål 7A Tillgängliggör forskning och teknik samt investera i ren energi.
Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.	Tillverkare (etc), Egen verksamhet, Samhälle.	Delmål 8.3Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet. Delmål 8.4 Förbättrad resurseffektivitet i konsumtion och produktion. Delmål 8.6 Främja ungas anställning, utbildning och praktik . Delmål 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla.
Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur.	Tillverkare (etc), Egen verksamhet, Samhälle.	Delmål 9.1 Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer. Delmål 9.4 Uppgradera all industri och infrastruktur för ökad hållbarhet. Delmål 9.5 Öka forskningsinsatser och teknisk kapacitet inom industrisektorn.
Mål 10: Minskad ojämlikhet.	Egen verksamhet, Samhälle.	Delmål 10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering. Delmål 10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering.
Mål 11: Hållbara städer och samhällen.	Råvara, Egen verksamhet, Samhälle.	Delmål 11.1Säkra bostäder till överkomlig kostnad. Delmål 11.3 Inkluderande och hållbar urbanisering. Delmål 11.6 Minska städers miljöpåverkan. Delmål 11.B Implementera strategier för inkludering, resurseffektivitet och katastrofriskreducering.
Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion.	Råvara, Tillverkare (etc), Egen verksamhet, Användare, Samhälle.	Delmål 12.2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser. Delmål 12.3 Halvera matsvinnet i världen. Delmål 12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall. Delmål 12.5 Minska mängden avfall markant. Delmål 12.6 Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisning. Delmål 12.7 Främja hållbara metoder för offentlig upphandling. Delmål 12.8 Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar.
Mål 13: Bekämpa klimatförändringar.	Råvara, Egen verksamhet, Användare, Samhälle.	Delmål 13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer. Delmål 13.3 Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar.
Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.	Råvara, Egen verksamhet, Samhälle.	Delmål 15.2 Främja hållbart skogsbruk, stoppa avskogningen och återställ utarmade skogar. Delmål 15.8 Förhindra invasiva främmande arter i land och vattenekosystem.
Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen.	Tillverkare (etc), Egen verksamhet, Samhälle.	Delmål 16.5 Bekämpa korruption och mutor. Delmål 16.6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner. Delmål 16.7 Säkerställ ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande. Delmål 16.10 Säkerställa allmän tillgång till information och skydda de grundläggande friheterna. Delmål 16.B Främja och verkställ icke-diskriminerande politik och lagstiftning.
Mål 17: Genomförande och globalt partnerskap.	Tillverkare (etc), Samhälle.	Delmål 17.7 Uppmuntra effektiva partnerskap.

HknEdHw66-81zhVuHDap

Lastbilen som kör avfallsbränsle mellan Sobacken och Ryaverket

HknEdHw66-81nhVoHOap

Ekologisk hållbarhet.

Klimatpåverkan, resursanvändning och oönskade ämnen i kretsloppet är våra betydande miljöaspekter. Våra medarbetare arbetar varje dag tillsammans med våra intressenter för en ökad resurseffektivitet i samhället, en giftfri miljö samt omställning till ett fossilfritt samhälle. Detta gör vi för att vi är övertygade om att vi tillsammans med boråsarna och genom forskning, utbildning, kompetens- och verksamhetsutveckling kan skapa en hållbar kretsloppsstad.

Hållbar livsmedelsproduktion och motståndskraftiga jordbruksmetoder.

Från insamlat biologiskt matavfall från hushåll och verksamheter producerar vi flytande biogödsel i vår biogasanläggning på EMC Sobacken. Gödslet är certifierat enligt SPCR 120 och används i det lokala lantbruket där det ersätter eller kompletterar användning av mineralgödsel.

Mineralgödsel produceras i huvudsak med fossilgas (naturgas) som energikälla. Förutom en lägre klimatpåverkan jämfört med mineralgödsel har biogödsel dessutom en positiv inverkan på mullhalten vid kontinuerlig användning. På längre sikt har en ökad mullhalt effekt på markens näringstillgång, struktur och infiltrationsförmåga.

Anläggning för produktion av biokol.

I dagsläget förbränns en stor del av det rötade avloppsslammet. Detta då det är svårt att hitta en annan miljömässigt hållbar avsättning för rötresterna.

Bolaget har under året ansökt om tillstånd om att anlägga en biokolsanläggning på EMC Sobacken och med förhoppning om att i en nära framtid kunna producera biokol av rötat avloppsslam tillsammans med annat lämpligt biologiskt avfall. På så sätt tas näringsämnena i rötresterna tillvara, utan att vi riskerar återföra föroreningar i kretsloppet.

En liter dricksvatten kostar 5,50 öre.

Rent vatten och sanitet för alla.

Vatten är en grundläggande förutsättning för allt levande på jorden och tillgång till rent vatten och sanitet är en förutsättning för människors hälsa och utveckling.

I Sverige är rent vatten från dricksvattenkranen i obegränsad mängd något som de flesta tar för givet. Under de senaste åren har dock kommuner runt om i Sverige periodvis haft problem med vattenbrist och/eller att vattenverken och dess distributionsnät nått sin kapacitetsgräns. De pågående klimatförändringarna, i form av bland annat temperatur- och nederbördsförändringar, medför att vattenbrist och/eller kapacitetsbrist blir ett än vanligare problem i framtiden.

I Borås har vattenbrist/kapacitetsbrist ännu inte inträffat men för att säkerställa framtida dricksvattenkapacitet med hög kvalitet till ett växande Borås planerar bolaget att anlägga ännu ett vattenverk. Borås stora vattenverk, Sjöbo vattenverk, som idag förser ca 95 000 boråsare med dricksvatten behöver dessutom genomgå omfattande renovering. Det skulle innebära för stor risk kopplat till dricksvattenkvaliteten om renoveringen genomförs under tiden som vattenverket är i ordinarie drift.

Dricksvattenproduktion.

En liter färskt lokalproducerat dricksvatten kostar i Borås ungefär 5,50 öre. I priset ingår produktion av dricksvatten och distribution till vattenkranen, skydd av Borås Stads två ytvattentäkter och fyra grundvattentäkter, rening av avloppsvattnet i något av Borås Stads sju avloppsreningsverk samt hantering av dagvatten.

Av allt dricksvatten som årligen produceras i våra anläggningar försvinner 17 procent i ledningsförluster. Förlusterna arbetar vi kontinuerligt med att minska för att på så sätt hushålla med vattnet i dricksvattentäkterna samt minska energianvändning, användning av kemiska produkter och andra resurser som behövs i processen för att rena och distribuera dricksvatten.

Dricksvattennät.

Ventilkammare är tekniska utrymmen under jord som är strategiskt placerade i stadens gaturum. De spelar en avgörande roll i vårt dricksvattennät, eftersom de innehåller viktiga komponenter för att kunna styra vattnets väg. Ventilkamrarna nås via stegar i brunnar som finns på olika plaster i gaturummet.

När det är dags för renovering av ventilkammare genomför vi en inspektion och tar hand om alla nödvändiga underhållsåtgärder vilka bland annat innebär att vi målar och blästrar rören för att skydda dem mot korrosion och byter ut gammal uttjänt utrustning.

För att göra vårt arbete mer effektivt och säkert flyttar vi upp el och styr ovan mark. Vi installerar auma-don på ventilerna för att kunna fjärrstyra dem samt tryckgivare för att enklare kunna lokalisera större vattenläckor. Fjärrstyrningen ger oss möjlighet att övervaka och styra ventilkammaren antingen från kontrollrum eller apparatskåp ovan mark. Detta bidrar inte bara till att säkerställa en pålitlig vattenförsörjning, utan förbättrar också arbetsmiljön för våra medarbetare genom att minska risken för olyckor och tillbud.

Förbättrad recipientstatus.

Viskan, sträckan mellan Borås och Svaneholm, uppnår idag inte god kemisk status. För att minska utsläppen av föroreningar och därmed förbättra statusen på Viskan arbetar vi med att minska antal bräddningar och reningstekniker. Vi kopplar bort mindre reningsverk och ansluter dessa till vårt stora reningsverk på EMC Sobacken. Under året har vi säkrat kommunikation till våra avloppspumpstationer via SplitVision samt bytt styrsystem på ett antal avloppspumpstationer för att undvika bräddning till våra recipienter.

Vi har även arbetat med en handlingsplan med syfte att minska mängden föroreningar i dagvattnet. Då kommunövergripande insatser behövs för att minska mängden föroreningar i dagvattnet ska handlingsplanen framöver fungera som underlag vid olika projekt och samarbeten tillsammans med Borås Stads förvaltningar.

Nedläggning av Hedareds reningsverk.

Under året har vi byggt en överföringsledning mellan Hedared och EMC Sobacken samt genomfört andra förberedande arbeten för att kunna lägga ner Hedareds avloppsreningsverk under 2024. Spillvattnet från Hedared kommer efter nedläggning att ledas till det stora avloppsreningsverket på EMC Sobacken. Det gamla reningsverket kommer att ersättas med bland annat nya pumpstationer.

HknEdHw66-81ahVuNDag

Nedläggningen innebär att vi förbättrar reningen av spillvattnet då avloppsreningsverket på EMC Sobacken är utrustat med mer avancerad reningsteknik än vad som finns i den nuvarande anläggningen.

Uppströmsarbete.

Uppströmsarbetet är en viktig del i arbetet att skapa ett hållbart kretslopp, för att minska miljöföroreningar i samhället och förhindra att föroreningar hamnar i vattnets och näringsämnenas kretslopp. Syftet med vårt uppströmsarbete är att förhindra samt minska föroreningar som försämrar dricksvattnets kvalité och reningsprocessen i avloppsreningsverken, förorenar avloppsslammet och som passerar förbi reningsverken utan att renas bort.

Fastighetsägare som är anslutna till det kommunala avloppsledningsnätet får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45° C får inte heller tillföras i förbindelsepunkten.

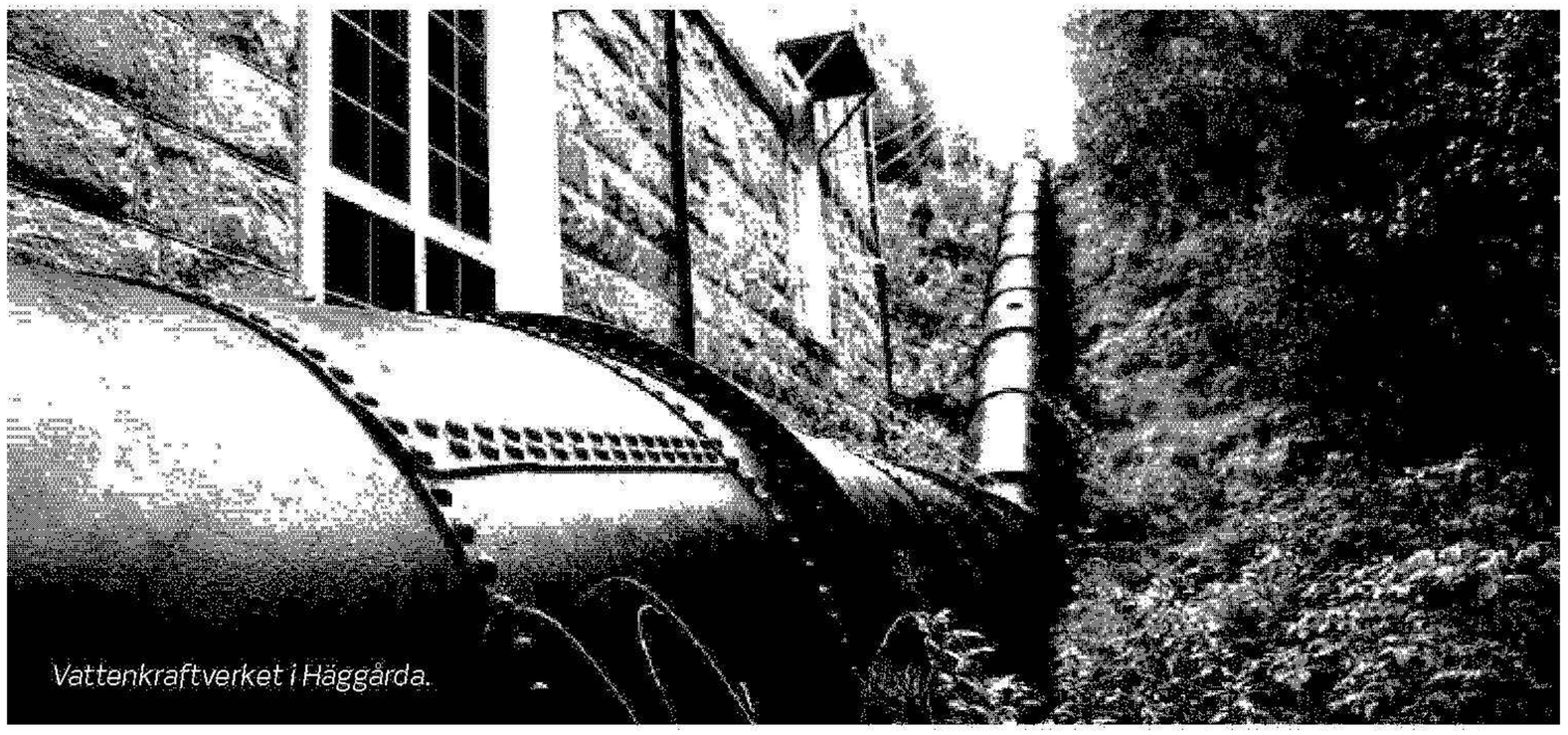
Verksamheter som är anslutna till något av bolagets avloppsreningsverk måste säkerställa och kunna visa att inte otillåtna kemiska produkter och halter når avloppsreningsverket. I detta viktiga arbete samarbetar vi med tillsynsmyndigheten för de enskilda verksamhetsutövarna och löpande följer vi trender rörande föroreningar i spillvattnet och avloppsslammet för att utvärdera uppströmsarbetet och besluta ytterligare åtgärder.

Läkemedelsrening.

Under 2021 fick bolaget besked att Naturvårdsverket beviljat ett bidrag på 3,3 miljoner kronor till att bygga en pilotanläggning för rening av läkemedelsrester i avloppsreningsverket på EMC Sobacken. Bidraget motsvarade 90 procent av den tänka investeringen. Syftet med försöket var att utreda om rening med hjälp av ozonering i låg dos och efterföljande rening med hjälp av aktivt kol gav en minskning av läkemedelsrester i utgående vatten på minst 80 procent jämfört med inkommande spillvatten.

Pilotanläggningen uppfördes under 2022 och arbetet med piloten var både utvecklande och utmanande för verksamheten. Utmanande på det sätt att anläggningen krävde mycket handpåläggning och gick sönder vid flera tillfällen. Resultat och slutrapport presenterades våren 2023 och visade att reduceringen över pilotanläggningen, för de sex utvalda substanser som ingår i förslaget till nytt avloppsdirektiv, var 70 procent när piloten drevs utan ozon och 78 procent i kombination med ozon. Medelreduktion över pilotanläggningen för samtliga analyserade ämnen var 67 procent utan ozon och 75 procent med ozon.

Inom pilotstudien Antibiotikasmart Sverige har vi genomfört mätning av antibiotikasubstanser samt mikroorganismer i inkommande och utgående avloppsvatten samt deltagit i möten med syfte på erfarenhetsutbyten och kunskapsutveckling inom området. Under året har det pågått en utvärdering av dessa inför lansering i stor skala.

Vattenkraftverket i Häggårda.

Rening av PFAS-ämnen.

PFAS är en grupp syntetiskt framställda kemikalier som används brett i samhället, inte bryts ned i naturen och kan leda till en rad hälsoproblem. PFAS upptäcks ständigt i nya produktgrupper, inte minst i olika konsumentprodukter som till exempel textilprodukter, elektronik, nonstickbeläggningar i husgeråd, kosmetika, färg, rengöringsmedel, skidvalla, förpackningar och som tillsats i många plaster.

Bolaget har under hösten 2023 genomfört två mindre reningsförsök för rening av PFAS-ämnen från EMC Sobackens samlade lakvatten. Försöken är en del i den prövotidsutredning som bolaget har i fråga om slutliga villkor beträffande utsläpp av poly- och perfluorerade alkylsubstanser (PFAS) från lakvattendammen till avloppsreningsverket. Prövotidsredogörelsen lämnades in till Mark- och miljödomstolen i slutet av december 2023.

Metoder som testades var dels AxoPur®som generellt visade på en god rening av övergångsmetalljoner och PFAS med längre kolkedjor och med sulfonsyrafunktionalitet, dels Selpaxt™. Analysresultatet från bänkförsöket med Selpaxt™ visade på en mycket god rening för nästan alla analyserade PFAS-ämnen. En något sämre rening erhölls för den kortkedjiga och mer svårrenade varianten PFBA.

Minska föroreningarna i haven.

Det renade avloppsvattnet släpps ut i Viskan och som slutligen mynnar i Klosterfjorden utanför Varberg. Vår och andras påverkan på Viskan påverkar således även havet.

Hållbar energi för alla.

Under 2023 producerades fjärrvärme, el, ånga, fjärrkyla samt uppgraderad biogas för fordonsgas på våra anläggningar. Våra kunder erbjuds fjärrvärme som är märkt med Bra miljöval, helt fritt från fossila bränslen, samt fjärrvärme som är producerad från avfall och biobränsle. Sedan biokraftvärmepannan på EMC på Sobacken tagit över baslasten under driftsäsong från de äldre biopannorna på Ryaverket har dessutom NOx-utsläppen från vår fjärrvärmeproduktion minskat kraftigt. Den nya biokraftvärmepannan har ett utsläpp av NOx på ca 30-35 mg/MJ vilket kan jämföras med de gamla pannorna som låg på ca 70 mg/MJ.

Förnybar el produceras i verksamhetens biokraftvärmepanna, vattenkraftstationer och solcellsanläggning. Utöver det produceras el i bolagets avfallsförbränningspannor.

Förnybar el från vattenkraft.

Våra fyra vattenkraftstationer, Häggårda, Haby, Hulta och Axelfors, finns i biflöden till Viskan samt i Ätran. Vattenkraftstationerna byggdes i början av 1900-talet, Häggårda redan 1906, och har sedan dess kontinuerligt bidragit med fossilfri el till elnätet.

Till vattenkraftstationerna hör tre reglermagasin; Frisjön, Öresjön och Tolken. För minimera påverkan på ekosystemet reglerar vi magasinen så skonsamt som möjligt. Under vecka 12-16 har vi som mål att hålla en konstant nivå i magasinen med hänsyn till gäddlek samt under vecka 18-23 hålla en konstant nivå i magasinen med hänsyn till storlommen som häckar. I Frisjön har vi som mål under sommaren att hålla en låg nivå i magasinet eftersom det på några platser runt om sjön, precis vid strandkanten, växer en sällsynt blomma (klockgentiana).

Förnybart fordonsbränsle.

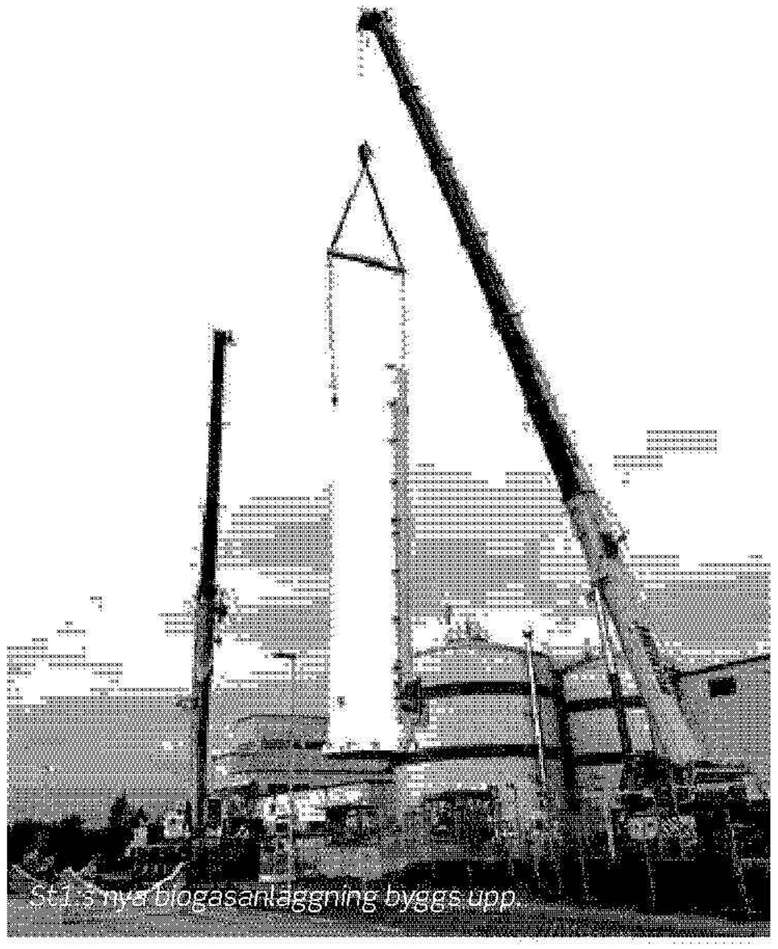
Vi har som mål att ersätta samtliga fossila bränslen med förnybara i linje med internationella och nationella klimat- och miljömål. Som en del i det producerar vi biogas i vår biogasanläggning, där viss del uppgraderas till fordonsbränsle. Det producerade fordonsbränslet, som 2023 var nästintill fossilfritt, går dels till våra egna fordon, dels till publika tankstationer.

I juli 2022 tecknade vi ett samarbetsavtal med St1 kopplat till vår biogasproduktion. I början av året tog St1 över våra publika tankstationer på Åhaga och Hulta samt vår tankstation på EMC Sobacken. Under året har St1 byggt en ny uppgraderingsanläggning på EMC Sobacken för uppgradering och förvätskning av rågas, och som kommer att vara i drift i början av 2024. Därefter ska St1 se till att biogasen som vi producerar distribueras ut på fordonsgasmarknaden i hela Norden.

Samarbetet innebär att inblandningen av fossilgas i fordonsbränslet upphörde helt under 2023. Likaså ökade den producerade mängden fordonsgas och mindre mängd producerad gas facklades bort.

För interna fordon, arbetsmaskiner och entreprenad-maskiner med dieselmotorer etablerades under sommaren 2021 en tankstation för HVO100 på Sobacken. Tankstationen för HVO100 ersatte flera små farmartankar med fossil diesel som tidigare fanns utplacerade på

HknEdHw66-81xhVuHDag

Stl 3 nya biogasanläggning byggs upp.

verksamhetsområdet för tankning av entreprenadmaskiner. Övriga fordon med dieselmotor tankades tidigare med HVO100 respektive fossil diesel från andra tankstationer runt om i Borås. Förutom en miljö- och klimatvinst i att fordonen numera alltid körs på HVO100 innebar förändringen även tid- och kostnadsbesparing då tidigare tanklösning innebar omväg från befintlig rutt.

Framöver kommer leverantörer att få möjlighet att nyttja tankstationen. Detta möjliggör för oss att på sikt ställa högre klimat- och miljökrav på våra leverantörer och på så sätt fasa ut fossila utsläpp uppströms leverantörskedjan.

Klimatkompenserade tjänsteresor och hemarbete.

I enlighet med Borås Stads riktlinjer för tjänsteresor finns möjlighet att cykla eller åka kollektivt vid tjänsteresor. Elcyklar och hjälmar är inköpta och finns bland annat på vårt kontor i centrala Borås. Möten via Teams eller andra digitala plattformar prioriterats framför fysiska möten i syfte att begränsa både interna och externa resor.

När det inte är möjligt att gå, cykla eller använda kollektiva färdmedel klimatkompenseras resorna. Under 2023 gick klimatkompenseringen för 2022 års tjänsteresor till Navet Science Center och deras arbete att utbilda skolelever i hållbarhetsfrågor. Antalet tjänsteresor 2023 ligger i linje med 2022 , andelen tjänsteresor har gått upp jämfört med 2020 och 2021 men ligger lägre än åren dessförinnan.

Ökad energieffektivitet.

Vi arbetar aktivt med en ökad energieffektivitet både inom den egna verksamheten och externt mot våra kunder. Internt har vi övergripande fokus på att energieffektivisera och reducera energiåtgången per producerad enhet dricksvatten, biogas och renad enhet avloppsvatten.

Energianvändningen i våra egna kontorsfastigheter har efter genomförda energieffektiviseringsåtgärder minskat med 39 procent mellan åren 2016-2021. Genomförda åtgärder under 2022 och 2023 har minskat energianvändningen ytterligare.

Externt till våra kunder erbjuder vi en rad olika energieffektiviseringstjänster, allt från mindre uppdrag till helhetslösningar. Med hjälp av tjänsten KeepAnEye ges bästa förutsättningar för kunden själv att via nätet hålla sig uppdaterad med den senaste energistatistiken och möjlighet att kontinuerligt följa upp och analysera användningen av el, värme, kyla och vatten. I tjänsten Energistatus för företag sammanställer vi fastighetens specifika energianvändning och utifrån uppmätta mätvärden bedöms fastighetens energibesparingspotential. Önskar man som företag förslag på kostnadseffektiva energieffektiviseringsåtgärder, och även hjälp med att genomföra åtgärderna, rekommenderas tjänsten Energianalys för företag. Vi erbjuder även andra energitjänster, så som bland annat Energikartläggning för stora företag, energideklaration, driftövervakning och OVK-kontroller.

Hållbar konsumtion och produktion.

Borås har en lång historia som en utpräglad textil- och konfektionsstad. 1834 startades Sveriges första mekaniska bomullsväveri i Rydboholm, sydväst om Borås. Ända in på 1960-talet sysselsatte textil- och konfektionsindustrin två tredjedelar av Borås alla industriarbetare.

Viskans flöde var en avgörande faktor för Borås expansion och ekonomiska välfärd och det förorenade processvattnet från industrierna släpptes ut direkt i Viskan. Från 1908 har det varit känt att Viskans vatten är förorenat men det var först på 1970-talet stadens industrier anslöts till Borås Stads första avloppsreningsverk, Gässlösa avloppsreningsverk.

Viskan är idag ett förorenat vattendrag med ett

Visning av ny sopbil med flera fack på en förskola i Borås.

bottensediment som innehåller zink, koppar, bly, krom, dioxiner och andra föroreningar i stora mängder. Även andra mark- och vattenområden inom Borås Stad bär spår av tidigare användning och klassificeras idag som förorenade.

Borås Energi och Miljö bär på ett efterbehandlingsansvar av bland annat Viskan och området runt det numera nerlagda avloppsreningsverket Gässlösa tillsammans med Borås Stad och andra verksamhetsutövare. Efterbehandlingsansvaret innebär att den ansvarige i rimlig omfattning ska utföra eller bekosta de efterbehandlingsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller olägenhet uppstår för människors hälsa och miljön. Om flera verksamhetsutövare är ansvariga ska kostnaderna delas solidariskt.

Sortera mera hemma.

Under året har projektet Sortera mera hemma fortsatt enligt plan. Projektet innebär att boråsarna får ett nytt system för insamling av hushållsavfall, så kallad fastighetsnära insamling. Insamlingssystemet möjliggör källsortering av tio olika sorters avfall i två kärl som placeras hemma vid villan/radhuset/parhuset/fritidshuset. I kärlen sorteras returpapper, matavfall, restavfall, plast-, pappers-, metall- och glasförpackningar. I en separat behållare som hängs utanför kärlet sorteras batterier och ljuskällor.

Projektet omfattar även större flerfamiljshus (fler än fem lägenheter) och större verksamheter som får ett kärl för restavfall och ett kärl för matavfall. Mindre flerfamiljshus (upp till fem lägenheter) har möjlighet att välja antingen det fastighetsnära insamlingssystemet eller mat- och restavfallskärl som större flerfamiljshus och verksamheter. Nyhet från och med 2023 är att även mindre verksamheter kan välja det fastighetsnära insamlingssystemet.

Projekt Sortera mera hemma har varit uppdelat i fem etapper. Vid årsskiftet 2022/2023 hade de första fyra etapperna genomförts då hushåll i Dalsjöfors, Fristad, Sjömarken, Viskafors med omnejd fått nya kärl. Den sista etappen bestod av de centrala delarna av Borås och slutfördes strax efter sommaren 2023.

I projektet har drygt 39 000 flerfackskärl och 6 000 matavfallskärl monterats och levererats ut. Genomförd projektuppföljning visar en högre utsortering av återvinningsmaterial och matavfall i år jämfört med 2018, om än i mindre omfattning än vad som prognostiserades 2018. Främst beror det på en lägre utsortering av återvinningsmaterial än prognos, och då främst av plast. Förutsättningar i omvärlden har också förändrats. Baserat på Profus insamlade data inom ramen för klimatbokslut konstateras att det fossila innehållet har ökat i importerat avfall mellan åren 2018 och 2023.

Allmänheten har haft många frågor om det nya insamlingssystemet och vi har haft flera informationsträffar med många besökare. För att minska plastanvändningen har den svarta plastpåsen för matavfall bytts ut till en förnybar papperspåse. Många frågor handlar om hur papperspåsen är tänkt att fungera och hur den ska hanteras för att inte gå sönder.

HknEdHw66-B1xhVuHDag

Flerfackskärl till det fastighetsnära insamlingssystemet.

Mini-ÅVC.

I slutet av november 2022 invigde vi vårt nya koncept med mobil återvinning - Mini-ÅVC. Återvinningscentralen är tänkt att placeras ut på strategiskt utvalda platser i Borås och underlätta för alla som av olika anledningar inte har möjlighet att ta sig till en av våra ordinarie återvinningscentraler. På mini-ÅVC:n erbjuds boråsarna att sortera allt från elektronik till grovavfall.

Responsen från allmänheten har varit bra och gemene man tycker att det är fantastiskt att återvinningscentralen kan komma till dem istället för tvärt om.

Inpassering och grönt kort för återvinning.

Under 2022 installerade vi inpasseringssystem på våra fem återvinningscentraler. Besökaren öppnar en grind med sitt körkort eller återvinningskort. Förutom en förbättrad trafikmiljö inne på återvinningscentralen har vi med det nya systemet en bättre uppföljning på våra betalande företagskunder.

Under 2023 har vi på två centraler lanserat Grönt kort som innebär möjlighet för privatpersoner att komma in och lämna sitt avfall utanför återvinningscentralens ordinarie öppettider. Grönt kort kan en privatperson få efter en kortare utbildning.

Byggavfall som CO_2-sänka.

Under året har vi deltagit i ett doktorandprojekt på Högskolan Borås där betongavfall har behandlats med koldioxid genom en accelererad karbonatisering med rökgaser från avfallsförbränningsanläggningen på Ryaverket. Genom att avsiktligt designa för karbonatisering kan krossat rivningsavfall användas som koldioxidsänka samt som ballast i ny betong.

På kort sikt kan projektet bidra till att minska deponeringsvolymer och minskad utvinning av naturgrus och krossat berg på lokal nivå.

Utbyggnad av deponi för icke-farligt avfall.

Under 2023 påbörjades utbyggnaden av vår deponi på EMC Sobacken. Det första steget i processen var att avverka skog och ta bort vegetation för att frilägga det underliggande berget, som sedan sprängdes bort. Därefter inleddes arbetet med att konstruera bottentätningen av deponicellen, utformad på så sätt som möjliggör deponering av farligt avfall. Utbyggnaden av deponin är nödvändig eftersom vår nuvarande deponi snart är full. Den nya deponicellen kommer att tas i bruk i början av 2024, och beräknas vara i drift i fem år.

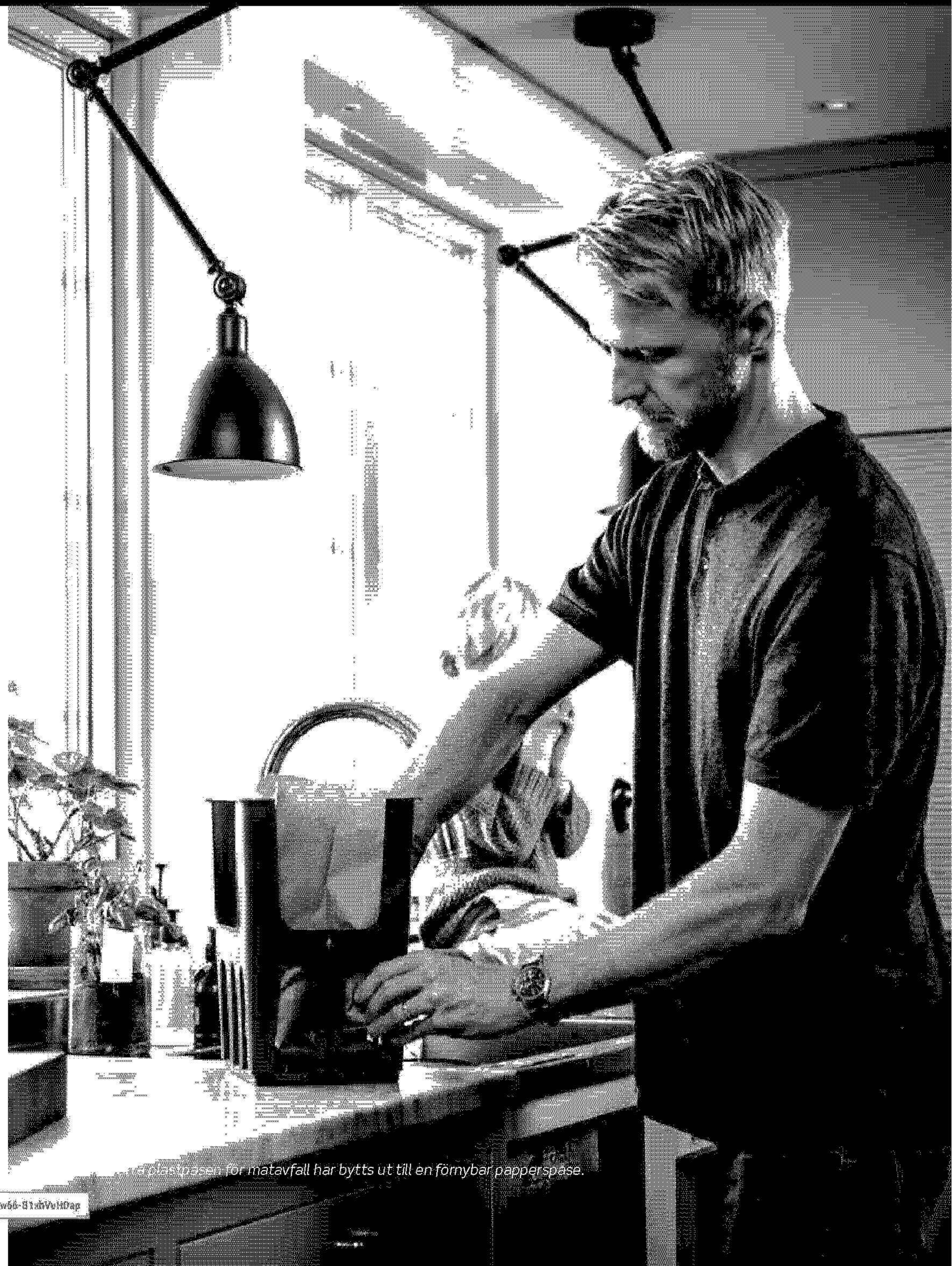
Miljöanpassade inköp.

Vid offentlig upphandling ställer vi relevanta miljö- och hållbarhetskrav på de upphandlade produkterna och tjänsterna. Genom upphandling har vi som kommunalägt bolag en viktig roll i omställningen till ett fossilfritt samhälle och skapandet av en giftfri miljö genom att välja produkter utan miljö- och hälsoskadliga kemikalier. I vårt arbete använder vi oss av krav som upphandlingsmyndigheten anser är skäliga.

Kemiska produkter.

Bolaget använder sig av kemikaliehanteringssystemet Chemgroup, upphandlat av Borås Stad för alla förvaltningar och kommunala bolag i Borås. Under 2022 byggde vi upp bolagets unika trädstruktur i systemet och migrerade data från det tidigare systemet. Uppbyggnad och migrering av data var klart vid årsskiftet 2022/2023.

Under året har verksamhetens kemikalier inventerats och riskbedömts i det nya systemet med stöd från Borås Stads kemikaliesamordnare och bolagets kemikalie-/miljöingenjörer. De har tillsammans utbildat chefer och

Vi plastpåsen för matavfall har bytts ut till en förnybar papperspåse.

HknEdHw56-81xhVvlHOap

medarbetare på våra olika avdelningar i hur systemet fungerar och hur vi ska arbeta med att fasa ut särskilt farliga produkter. Andra typer av utbildningar har också genomförts, bland annat en riskbedömningsutbildning av kemiska produkter där medlemmar i bolagets kemikaliegrupp och skyddsombud deltog.

Vi arbetar med riskbedömning av kemiska produkter, substitution och utfasning av PRIO-ämnen. Riskbedömningen är viktig i vår miljö-, arbetsmiljöarbete och planering av nödlägesberedskap.

Bekämpa klimatförändringarna.

Den samlade klimatforskningen är överens om att det är vi människor som är huvudorsaken bakom de klimatförändringar som vi ser idag. Vad klimatförändringarna innebär varierar stort - på vissa platser blir det torrare, på andra blir det mer nederbörd samtidigt som risken för olika typer av extremväder ökar, exempelvis fler och kraftigare värmeböljor både på land och i havet. Vi har som bolag en viktig roll i omställningen till ett fossilfritt samhälle och bekämpa klimatförändringar.

Anpassning till ett förändrat klimat.

SMHI har på uppdrag av Borås Stad genomfört en skyfallskartering och strategisk skyfallsplan över Borås tätort och de fyra serviceorterna Dalsjöfors, Fristad, Sandared och Viskafors. Rapporten ”Skyfallskartering och strategisk skyfallsplan för Borås Stad” färdigställdes i början av 2022. I slutet av 2023 påbörjades arbete med att komplettera skyfallskarteringen med en ledningsnätmodell för dagvattenledningar. Arbetet kommer att pågå under 2024 och in i början av 2025.

Skyfallskartering har genomförts genom att ta fram och analysera en hydraulisk markavrinningsmodell. Resultat från karteringen visar vart vatten rinner och riskerar att ansamlas vid skyfall. Vilken bebyggelse, infrastruktur och verksamhet som kan påverkas av vattenansamlingar identifieras i den så kallade skyfallsplanen. Hur skyfallsrisken kan hanteras beskrivs också i skyfallsplanen med framtagande av åtgärdskategorier vars syfte är att magasinera och avleda vattnet på ett säkert sätt i staden.

Bland annat har konsekvensen för Borås Energi och Miljös vatten- och avloppsanläggningar vid ett 100-års regn utvärderats genom att identifiera anläggningar som vid sådan händelse kommer att återfinnas i eller omges av stående vatten där djupet är lika med eller överstiger 0,2 m.

- 77 procent av VA-anläggningarna kommer inte att drabbas.
- 23 procent av VA-anläggningarna kommer att drabbas.

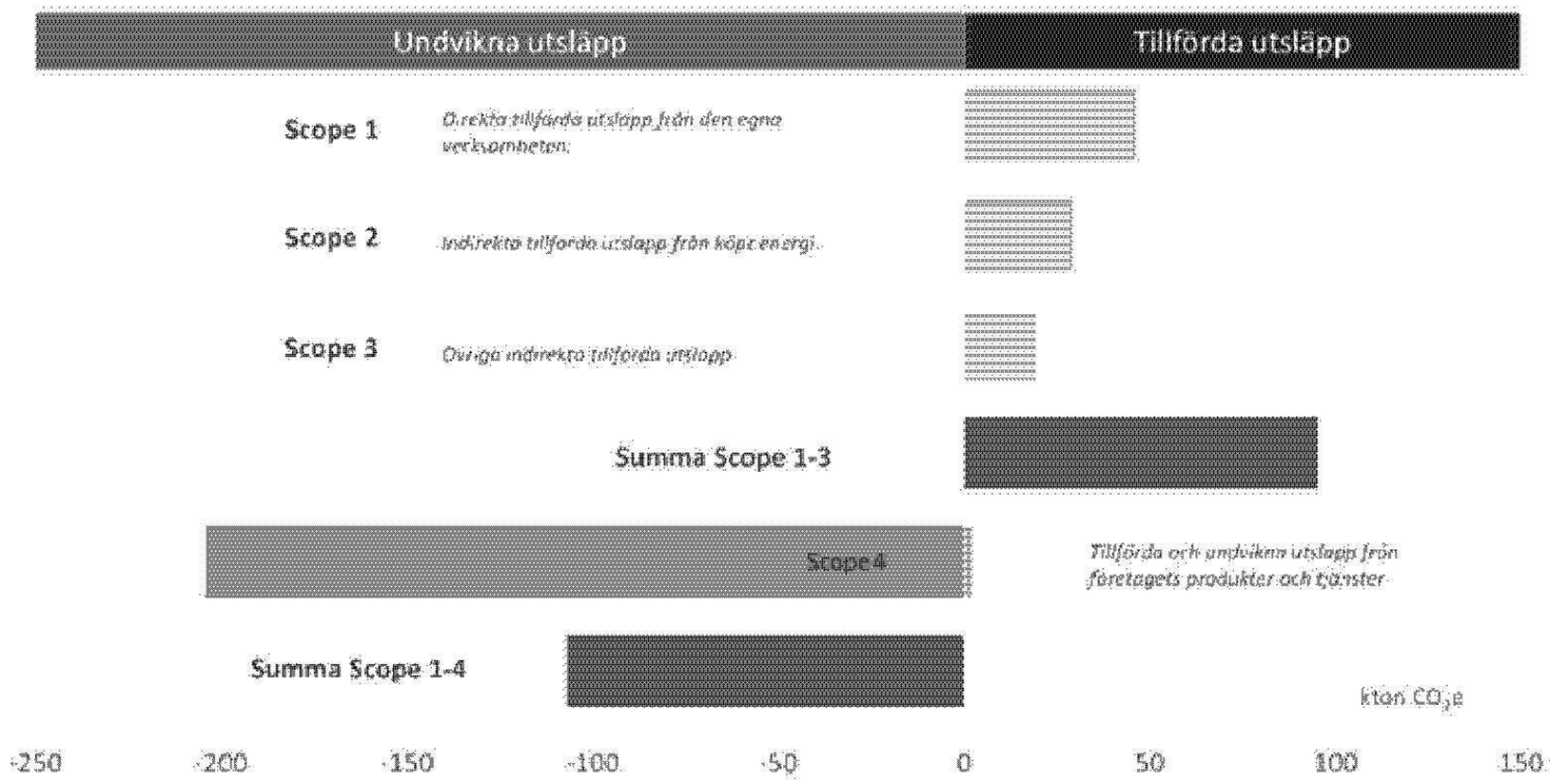
Ovidkommande vatten.

Vi arbetar med att bygga bort dagvatten och annat ovidkommande vatten som är inkopplat på spillvattennätet för att endast rena vatten som är i behov av rening och minimera andelen bräddningar. Vid bräddning släpps orenat spillvatten ut via nödutlopp och näringsämnen och föroreningar hamnar i recipienten.

Klimatbokslut.

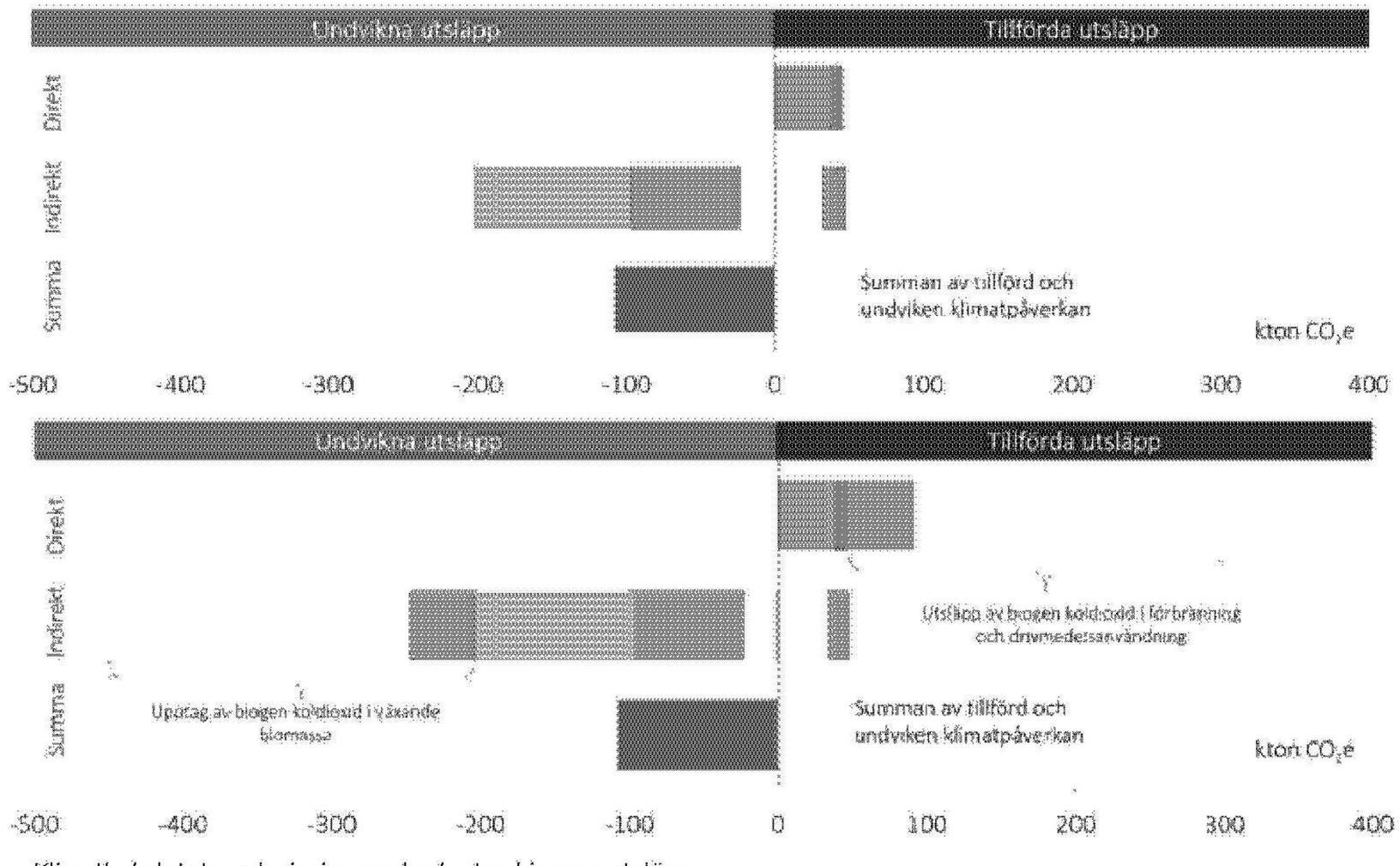
Genom att mäta och kommunicera en verksamhets klimatpåverkan, bidrar ett klimatbokslut till att öka förståelsen för klimatfrågan och främja en mer hållbar utveckling. Dessutom hjälper det oss att sätta relevanta mål och prioritera rätt åtgärder för att minska våra utsläpp.

Ett klimatbokslut fungerar också till viss del som en katalysator för innovation och effektivisering inom verksamheten, vilket kan leda till kostnadsbesparingar och konkurrensfördelar. Genom att göra klimatbokslutet tillgängligt för andra bidrar det till en ökad transparens och tillit till vårt arbete för att bekämpa klimatförändringar.

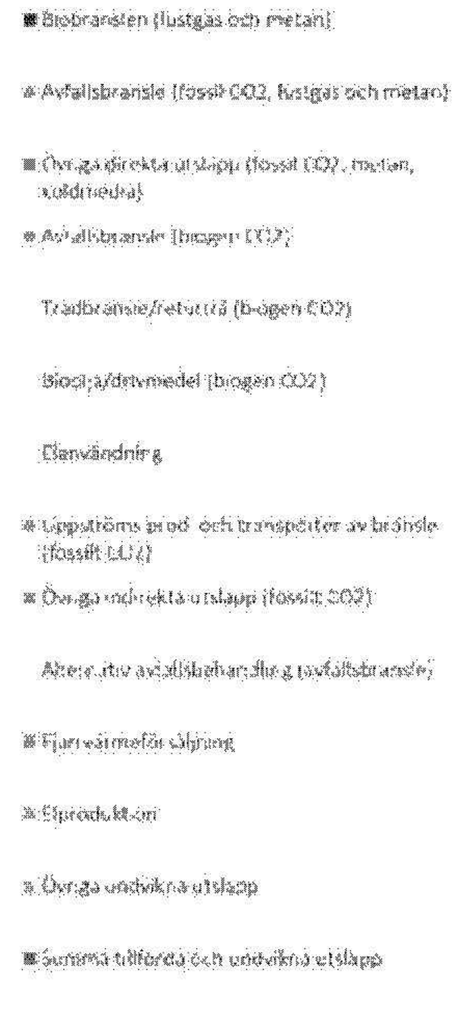

Klimatbokslutets resultat enligt GHG-protokollets redovisningsmetod.

För varje kg CO_2e som Borås Energi och Miljös verksamhet gav upphov till under 2022 så bidrog Borås Energi och Miljö samtidigt till att utsläpp av 2,1 kg CO_2e kunde undvikas på annat håll.

Klimatbokslutets redovisning med och utan biogena utsläpp.

HknEdHw6G-81zhVuHOap

I klimatbokslutet, som tagits fram tillsammans med Profu, beräknas verksamhetens direkta och indirekta tillförda utsläpp av fossila koldioxid samt övriga klimatpåverkande gaser så som metan och lustgas enligt GHG-protokollets redovisningsmetod. Utsläppen delas in i direkta utsläpp från den egna verksamheten (scope 1), indirekta utsläpp från köpt energi (scope 2) och övriga indirekta utsläpp som verksamheten bidrar till (scope 3). Klimatpåverkan från undvikna produkter och tjänster redovisas som scope 4.

I klimatbokslutet redovisas utsläppen i koldioxidekvivalenter (CO_2e). Genom att uttrycka växthusgasutsläpp i koldioxidekvivalenter kan man enkelt jämföra de enskilda växthusgasernas bidrag till växthuseffekten och summera dem. Omräkningen sker genom att multiplicera utsläppen av varje enskild växthusgas med gasens så kallade GWP-värde (Global Warming Potential). Som exempel bidrar metan 27 gånger mer till växthuseffekten än koldioxid, och ett metanutsläpp på 1 ton motsvarar därför 27 ton koldioxidekvivalenter.

Årets klimatbokslutet visar att verksamhet under 2023 hade:

- Direkta utsläpp av 45 0260 ton CO_2e (54 000, 2022) med fossilt ursprung (scope 1).
- Indirekta utsläpp av 48 629 ton CO_2e (55 000, 2022) med fossilt ursprung scope 2 och 3.

Även direkta utsläpp av biogen koldioxid redovisas i linje med redovisningsmetod för scope 1. Biogena utsläpp från scope 2 eller 3 har inte beräknats. Årets klimatbokslut visar att verksamheten under 2023 hade:

- Direkta utsläpp av 247 739 ton CO_2e (267 800, 2022) med biogent ursprung (scope 1).

I likhet med svensk och internationell klimatrapportering baseras beräkningarna av de biogena koldioxidutsläpp i klimatbokslutet (scope 1) på den snabba kolcykeln. Det vill säga att utsläppt biogent kol cirkulerar mellan atmosfären, biosfären och hydrosfären med en omloppstid mellan 1-100 år. Beräkningssättet förutsätter att skogen brukas på ett sådant sätt som säkerställer högre tillväxt än avverkning.

Verksamhetens nettoklimatpåverkan blir således samma med respektive utan de biogena utsläppen baserat på den snabba kolcykelns hundraårsperspektiv.

Klimatbokslutets beräkningsmetod tar även hänsyn till att vi som bolag levererar produkter/tjänster som kan ersätta andra produkter/tjänster med större klimatpåverkan. Exempelvis kan fjärrvärme ersätta uppvärmning med hjälp av en värmepump och återvinning av avfall kan dels ersätta jungfruligt material vid nyproduktion, dels deponering.

I Sverige är deponering av brännbart och organiskt avfall förbjuden. I EU:s medlemsländer pågår ett omfattande arbete att minska deponeringen men deponering är fortfarande en central behandlingsmetod i många länder.

Klimatbokslutet visar att genom att andra i samhället har nyttjat våra produkter och tjänster har vi tillsammans undvikit utsläpp på 202 593 ton CO_2e (262 000, 2022) med fossilt ursprung. Det innebär sammantaget att vi under förra året hade en nettoklimatpåverkan som innebar undvikna utsläpp på 107 762 ton CO_2e (152 000, 2022).

Sammanfattningsvis så har vårt tillförda utsläpp minskat med cirka 15 000 ton CO_2e. Samtidigt har de undvikna minskat ännu mer, främst på grund av minskad elproduktion och lägre utsläpp i Nordeuropas elsystem.

För mer information och för att ta del av klimatbokslutet, besök vår hemsida www.borasem.se.

Utsläpp från våra investeringar.

Utsläpp från årets reinvestering i VA- och fjärrvärmeledningar uppgår till 1 684 ton CO_2e, och är en del av utsläppen som beräknats och redovisats i klimatbokslutet.

Utsläpp av växthusgaser från årets investeringsprojekt är inte inkluderade i klimatbokslutet. Totalt uppgår dessa utsläpp till 7 061 ton CO_2e. Investeringarna och de beräknade utsläppen redovisas i tabellen till höger.

Profu kommer under 2024 att utveckla befintligt klimatbokslut så att även investeringar ingår i klimatbokslutsredovisningen.

GENOMFÖRDA INVESTERINGAR	TON CO_2E
UTBYGGNAD AV KOMMUNALT VATTEN OCH AVLOPP I BOSNÄS. Området planerades från början för fritidshusboende men har under årens lopp omvandlats till att nästan bara omfatta permanentboende. 2005 antog kommunfullmäktige ett planprogram för Bosnäs med syfte att möjliggöra permanentboenden och förtäta området. Utbyggnaden av allmänt VA beslutades av miljönämnden i Borås Stad och är upptagen i stadens VA-plan.	3 158
ANLÄGGNING AV NYA DEPONICELLER. Under året har två deponiceller inom etapp 2A på EMC Sobacken anlagts i anslutning till den befintliga deponin. Dessa celler är konstruerade för att hantera farligt avfall, men kommer att användas för deponering av icke-farligt avfall. I samband med etableringen av dessa nya deponiceller har en fördröjningsdamm också anlagts, belägen cirka 150 meter väster om den befintliga lakvattendammen. Denna damm fungerar som ett komplement till den befintliga dammen. Den reglerbara volymen i denna nya damm är dimensionerad för att hantera en mängd vatten motsvarande ett regnfall med en återkomsttid på fem år.	3 117
SOLCELLSANLÄGGNING TAK OCH INSTALLATION AV BATTERILAGER. Under året har vi installerat 540 solcellspaneler med en total yta på 1 079 kvm på byggnader vid EMC Sobacken. Den totala effekten av dessa paneler är 228 kWh och beräknas kunna producera cirka 200 MWh per år. Batterilager på 50 kW (6 ton Co2e).	318,1
OMBYGGNATION AVFALLSBRÄNSLEBEREDNING FÖR ATT UNDERLÄTTA LASTNING OCH MINSKA NEDSKRÄPNING. INSTALLATION AV SLAM- OCH OLJEAVSKILJARE PÅ AVFALLSBRÄNSLEPLAN. Investeringen avser utbyggnad och förändring av existerande betongväggar och nät runt avfallsbränsleberedningen för att förbättra arbetsmiljön, reducera bullernivåer och nedskräpning från anläggningen. Lastramp vid avfallsbränsleberedningen, och som används vid lastning av avfallsskytteln som går mellan EMC Sobacken och Ryaverket med berett avfallsbränsle, har försetts med skärmtak, en kompletterande betongvägg och nät för att fånga upp berett avfallsbränsle som flyger omkring under lastning.	146,6
OMBYGGNATION AV AVLOPPSPUMPSTATIONER. En avloppspumpstation fungerar som en kraftfull pump som transporterar avloppsvatten från en plats till en annan. Dessa pumpstationer är avgörande för att effektivt flytta avloppsvatten från lägre liggande områden till huvudavloppssystemet. Utan dem skulle avloppsvattnet inte kunna transporteras effektivt, vilket kan leda till problem så som översvämningar. Genom att regelbundet underhålla och renovera våra avloppspumpstationer säkerställer vi att de fungerar effektivt och bidrar till en säker och pålitlig avloppshantering. Under det senaste året har vi byggt nya avloppspumpstationer, bland annat i Bosnäs, och genomfört underhåll och renoveringar på befintliga stationer. Vid renoveringar byter vi ut gamla komponenter som el, automation, rör, ventiler, mätare och pumputrustning. Dessutom renoveras själva pumpfastigheten för att säkerställa dess långsiktiga hållbarhet.	92,2
RENOVERING AV PLÅTTAK PÅ HUVUDKONTORET OCH BYTE AV FASADPLÅT PÅ AVLOPPSPUMPSTATIONER. Taket på huvudkontoret Elektra har renoverats och fått ny takplåt och andra tillhörande plåtarbeten. Två avloppspumpstationer har fått ny fasadplåt (totalt ca 600 m²)	81,0
NY SVAVELSYRATANK (INKLUSIVE LEDNINGSARBETE) TILL KRAFTVÄRMEVERKET PÅ EMC SOBACKEN. En äldre tank har ersatts med en tank i rostfritt stål.	64,8
BULLERVALL PÅ AVFALLSBRÄNSLEPLAN. Till ändringsansökan tog vi fram en förnyad bullerutredning för hela verksamheten på EMC Sobacken. Utredningen identifierade specifika åtgärder som behövde vidtas för att uppfylla bullerkrav i den planerade verksamheten. Som en del av dessa åtgärder, konstruerade vi en bullervall på vår avfallsbränsleplan och som effektivt minskat bullret som genereras från hanteringen av aska och berett avfallsbränsle.	41,8
INSTALLATION AV VATTENBURET FJÄRRVÄRMESYSTEM I KONTORSBYGGNAD PÅ EMC SOBACKEN. Byte av uppvärmningssystem i kontorsbyggnad som tidigare värmdes upp med direktverkande el.	18,4
VÄRMEÅTERVINNING. Installerat utrustning för att ta tillvara på spillvärme för att höja den totala verkningsgraden i kraftvärmeverket. Kan på det viset producera mer fjärrvärme med samma mängd bränsle.	13,9
BYTE AV LJUSARMATURER PÅ RYAVERKET. Vi har under året genomfört en uppgradering av belysningen i våra verksamhetslokaler på vårt kraftvärmeverk Ryaverket. Vi har bytt ut de gamla ljusarmaturerna mot moderna LED-armaturer. Denna förändring kommer att ge flera fördelar. För det första, LED-lampor är mer energieffektiva än traditionella lampor, vilket innebär att vi kommer att minska vår energianvändning och därmed våra energikostnader. För det andra, LED-lampor har en längre livslängd, vilket minskar behovet av frekventa lampbyten. Slutligen, LED-lampor ger ett behagligt och jämnt ljus som förbättrar arbetsmiljön.	9,6

HknEdHw6ö-81zhVuNDag

Ekosystem och biologisk mångfald.

Främja hållbart skogsbruk.

I vårt bioeldade kraftvärmeverk på EMC på Sobacken producerar vi fjärrvärme och el. Biobränslet som vi använder består av rester från skogsbruket (grenar, toppar och annat som inte kan användas i trä- och massaindustrin), spill från trä- och massaindustrin och uttjänta fibrer och returträ.

För att säkerställa efterlevnad av förnybarhetsdirektivet ställer vi krav på att säljaren:

- Garanterar att råvaran till bränslet har svenskt ursprung och inte härstammar från illegal avverkning eller område med högt bevarandevärde.
- Garanterar att bränslet härstammar från skogsbruk som bedrivs på ett sådant sätt att det syftar till ett hållbart skogsbruk.
- Garanterar ett effektivt ledningssystem för att säkerställa spårbarhet av råvaran till bränslet och uppfyllelse av övriga krav. Spårbarhet ska även finnas för ÅVC-grot, vit RT, pellets och briketter.
- Garanterar att hållbarhetsbesked, utfärdat av Energimyndigheten eller annan organisation som utses till kontrollorgan, finns och att detta kan uppvisas upp.
- Ansvarar för att gällande regler och anvisningar följs.

Invasiva växter.

För att förhindra spridning och för ett säkert omhändertagande av främmande invasiva växter är vi delaktiga i det projekt som Borås Stad driver rörande invasiva arter. På våra återvinningscentraler kan privatpersoner lämna in mindre mängder växtdelar från invasiva växter som är väl paketerade och separerade från annat avfall. Jordmassor som är kontaminerade med växtdelar från invasiva växter kan tas emot på EMC Sobacken mot betalning från privatpersoner och företagskunder.

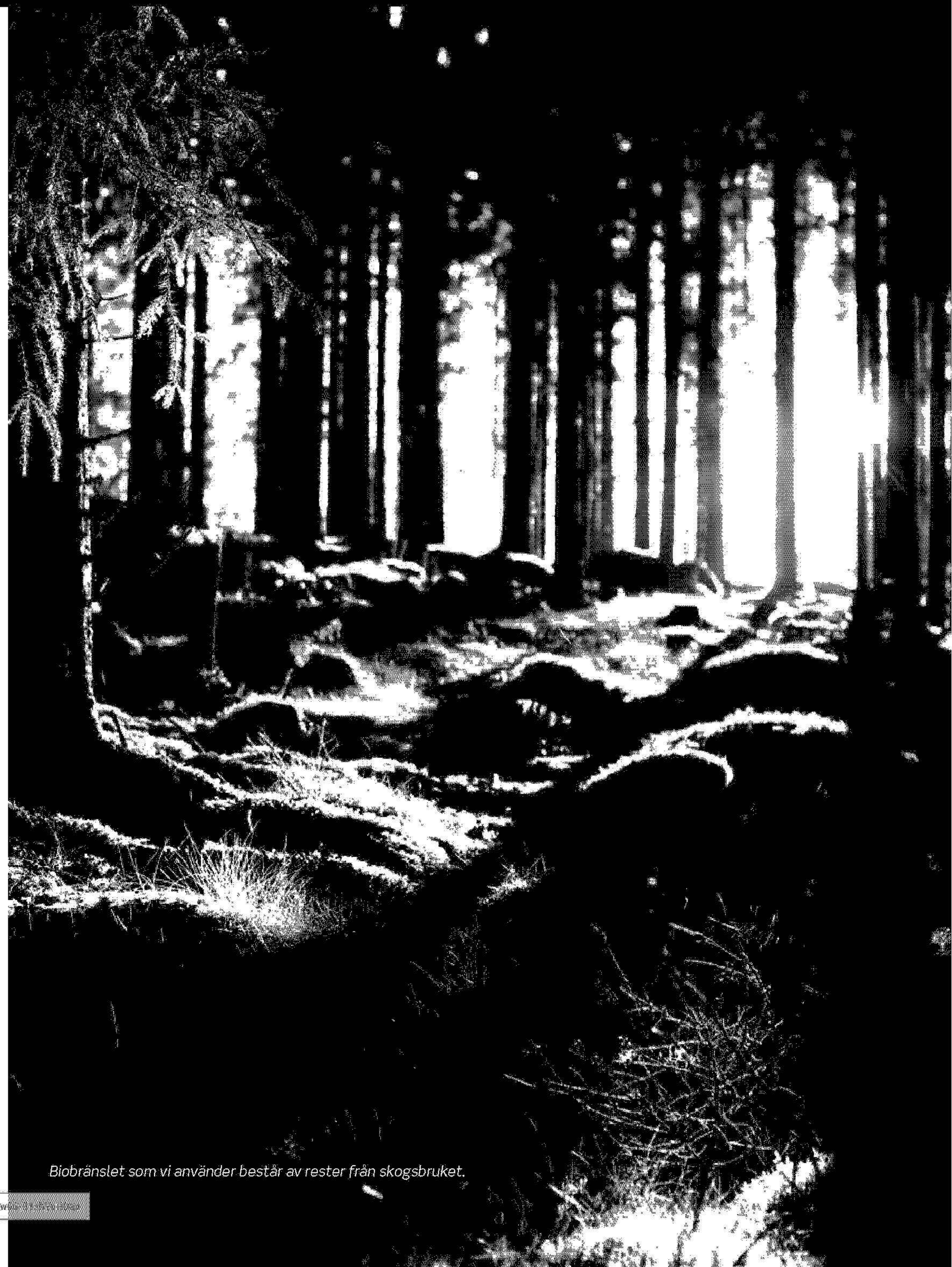
Rent och snyggt.

Borås rent och snyggt är ett samarbete mellan Borås Stad, Borås Energi och Miljö, Polisen i Borås, Borås City, Navet, Bostäder i Borås och Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Målet är att minska nedskräpningen utomhus i Borås med 50 procent mellan åren 2022 och 2030. I årets skräpmätning, en mätning som genomförs årligen sedan 2012 i samarbete med stiftelsen Håll Sverige rent, hittades i genomsnitt 4,61 skräp (4,76 skräp, 2022) per 10 kvadratmeter undersökt yta.

Vi genomför också återkommande städning både på och utanför våra anläggningar, ofta tillsammans med jaktlag eller idrottsföreningar.

Nedskräpning av nikotinprodukter, så som fimpar och snus, är inte bara ett visuellt förfulande inslag i miljön utan bidrar också till utsläpp av bland annat kadmium, tjära, nikotin och mikroplaster. Mikroplaster härstammar till stor del även från annat plastskräp, så som engångsförpackningar och platspåsar men även från tyger av syntetmaterial och från tillsatser i bland annat hygienprodukter.

Utsläppen letar sig in i ekosystemen och till slut till oss människor. Ny forskning visar att vi människor i global skala varje vecka får i oss en plastmängd på fem gram, eller motsvarande vikten av ett kreditkort.

Biobränslet som vi använder består av rester från skogsbruket.

Social hållbarhet.

Vi arbetar tillsammans för ett gott medarbetar- och ledarskap. Vårt arbetssätt ska präglas av tillit och hög transparens där vi gemensamt tar ansvar för varandra och allas lika värde. Attraktivitet och stolthet byggs inifrån och genom att vara en arbetsgivare i framkant med hög professionalitet och trivsel så kan vi fortsätta locka, behålla och utveckla talanger.

Våra medarbetare.

Vårt mål är att vara en attraktiv arbetsgivare med stolta och motiverade medarbetare. Vi tror på en arbetsplats med öppen och positiv människosyn och där medarbetarnas fulla potential tas tillvara.

Samtliga av verksamhetens medarbetare omfattas av kollektivavtal och den lönekartläggning som har genomförts i verksamheten enligt diskrimineringslagen visar att det inte finns några osakliga löneskillnader på grund av kön. Vi tillämpar individuell lönesättning för samtliga personalkategorier enligt kollektivavtal.

Hos oss uppmuntras intern rörlighet och det finns goda möjligheter att göra karriär. I oroliga tider med bland annat pågående klimatkris, krig i Ukraina och hög inflation står vårt varumärke som ett tryggt och stabilt bolag med fokus på hållbarhetsfrågor sig starkt. Vi har många interna och externa sökande till lediga tjänster.

Under året har vi välkomnat 50 nya tillsvidareanställda medarbetare (42, 2022) och haft en personalomsättning på 6,4 procent (6,7 procent, 2022) med en ungefärlig fördelning mellan kvinnor och män. Vi har en total sjukfrånvaro på 5,1 procent.

ÅR	SJUKDAG 1-14	SJUKDAG 15-59	SJUKDAG 60 +
2023	1,93	0,62	2,54
2022	2,33 %	0,25 %	1,17 %
2021	1,83 %	2,73 %	1,82 %
2020	1,73 %	0,72 %	2,28 %

Sjukfrånvaro, antal arbetstimmar i procent av ordinarie arbetstid.

Medarbetarundersökning.

Under maj månad genomförde vi årets medarbetarundersökning. Syftet var att identifiera vad som fungerar bra och vilka förbättringsområden som finns inom vår verksamhet. En webbenkät distribuerades via en extern leverantör, vilket säkerställde att svaren från enskilda individer behandlades konfidentiellt. Leverantören sammanställde svaren och presenterade resultatrapporter på grupp- och organisationsnivå, och årets resultat jämfördes med resultatet från föregående undersökning. Vi uppnådde en svarsfrekvens på 84 procent för bolaget totalt och 96 procent för chefsgruppen.

Under hösten har vi, baserat på resultaten från undersökningen, arbetat på grupp- och avdelningsnivå med de områden som undersökningen identifierade som förbättringsområden. Bland annat har olika avdelningar arbetat med frågor kring stress, möjlighet att påverka den egna arbetssituationen och möjlighet att kunna delegera arbetsuppgifter. Samtliga grupper har också kartlagd det som är bra och vad som ska fortsätta göras för att behålla det på den höga bra nivå som finns. Inom dessa områden kan nämnas, goda kollegor, väl fungerande samarbete och att man trivs med sitt arbete.

Totalt 386 anställda (386, 2022), beräknat som snitt över året. Tillsvidareanställda: 95 kvinnor (87, 2022), 273 män (265, 2022). Visstidsanställda: 7 kvinnor, (8, 2022), 11 män (26, 2022). Utöver har vi haft 2 kvinnor och 17 män timanställda under delar av året.

Årets karriärföretag 2023.

Under året blev Borås Energi och Miljö utsett till årets Karriärföretag 2023 – en utmärkelse för arbetsgivare som erbjuder unika karriär- och utvecklingsmöjligheter både för nyexaminerade studenter och för unga arbetstagare. Urvalsprocessen baseras på högkvalitativt employer branding-arbete och att arbetsgivaren uppfyller kraven för att vara en attraktiv arbetsgivare. Syftet med karriärföretagen är att förenkla för Sveriges studenter och Young Professionals att hitta sin nästa arbetsgivare och belöna ett framgångsrikt employer branding-arbete.

"Borås Energi och Miljö drivs av engagerad HR-avdelning som aktivt jobbar med employer branding-frågor. Det finns en varm företagskultur och ett brett urval av karriärval vilket lockar till sig unga talanger. Borås Energi och Miljö är ett praktexempel på en arbetsgivare som lyckats skapa en familjär företagskultur tack vare sin passion och lojalitet. Genom att ligga i branschens framkant bjuder Borås Energi och Miljö på en spännande arbetsplats i en spännande bransch. Som medarbetare får man gott stöd i sin utveckling och kan bilda sig värdefull kompetens".

Karriärföretagens motivering 2023

50 år av inspiration och engagemang.

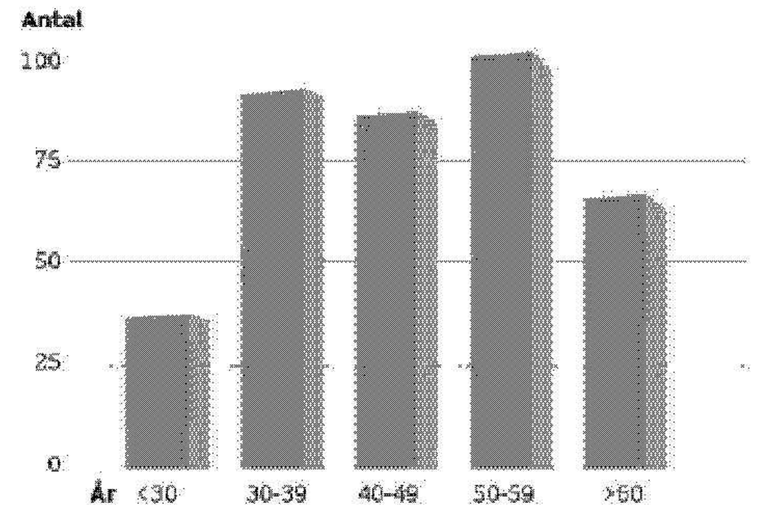
I slutet av 2023 tackade vi av vår kollega Hans, som varit en värdefull del av vårt team i hela 50 år och en inspirationskälla och förebild för oss alla. Hans började på bolaget 1973, och under åren har han bevittnat allt från oljekrisen till dagens smarta energilösningar. Genom åren har han behållit sitt engagemang och varit nyfiken på att lära sig nya saker. Den snabba utvecklingen inom branschen, det starka samarbetet med kollegor och ett företag som ständigt utvecklats och anpassat sig till förändringar har varit nyckeln till att han stannade hos oss så länge.

Hans började på bolaget 1973.

Det nya normala.

Under åren med pandemi har vi lärt oss mycket. Med fokus på största möjliga nytta för våra medarbetare och verksamheter, både idag och i framtiden, har vi som många andra verksamheter skapat vårt "nya normala".

Åldersstruktur över medarbetare.

Under året har möten via Teams eller andra digitala plattformar varit vanligt förekommande i syfte att begränsa både interna och externa resor. I vår policy för hemarbete beskrivs vår modell där arbete från kontors- och hemarbetsplatsen kombineras till största nytta för medarbetaren och verksamheten. Omfattning av arbete från kontors- respektive hemarbetsplatsen ser olika ut beroende på befattning och arbetsuppgifter.

God hälsa och välbefinnande.

Vi arbetar för en hälsofrämjande arbetsplats med medarbetare som har god hälsa och goda hälsorelaterade beteenden. En hälsosam arbetsmiljö förutsätter medarbetarnas och chefernas engagemang, kunskap, befogenheter och resurser - vilket vi arbetar med på olika sätt.

Till största del bedriver vi ett systematiskt arbetsmiljöarbete med interna resurser. För extra stöd och stöttning tar vi vid behov hjälp av vår företagshälsa och andra konsulter inom området, exempelvis för stöttning av enskilda medarbetare och grupper i form av handledning, samtal, föreläsningar eller workshops.

Företagshälsovård.

Företagshälsan arbetar tillsammans med oss inom områdena hälsa, hälsorisk och ohälsa.

Inom området "hälsa" är fokus på hälsa och friskfaktorer.

HknEdHw66-81ahVuNDag

Bland annat har vi genom företagshälsan genomfört flera olika typer av utbildningar. Genom företagshälsan och annan samarbetspartner erbjuds även medarbetarna olika typer av vaccinationer som behövs för arbetet samt mot säsongsinfluensa.

Inom området ”hälsorisk” är fokus på riskbedömningar och förebyggande och lagstadgade medicinska kontroller för bland annat skiftgång, kemikalie- och höghöjdsarbete. Under hösten 2022 startade vi upp en ny omgång med grundläggande hälsoundersökning för våra medarbetare, och som har fortgått under våren 2023. I hälsoundersökningen ingår förutom ett hälsoformulär rörande livsstil, hälsa och arbetsmiljö även mätning av blodtryck, puls, längd, vikt och midjemått, provtagning av blodvärde, blodsocker och blodfetter samt ett lättare konditionstest på cykel. Medarbetaren ges möjlighet att diskutera resultaten med sköterskan och få tips och råd som förbättrar hälsan. Vi som arbetsgivare får inte del av enskilda svar, utan endast en avidentifierad gruppsammanställning.

Inom området ”ohälsa” prioriteras snabbt stöd till medarbetare som är i behov av hjälp av bland annat läkare, sköterska, psykolog, alkohol-/drogterapeut. Det kan handla om rehabilitering, bedömning rörande arbetsförmåga eller krisstöd.

Avdelningsaktivitet med bågskytte.

Hälsofrämjande arbete.

Internt i företaget bedrivs ett omfattande friskvårdsarbete av utbildade hälsoinspiratörer i vår trivselgrupp. En del i uppdraget består i att uppmuntra och främja en hälsosam livsstil i form av kost, motion, hälsa och balans mellan arbete och fritid. En annan del består i att öka välbefinnande och trivsel på arbetsplatsen. Under året har de bland annat anordnats grillning på Sobacken, Tappa-stegutmaning, luciafirande, påsk- och julbingo, Gokart, padelturnering och en föreläsning med Robert Kronberg - Din hållbara kropp från smärta till slitstark.

Arbetsplatsolycka.

Den 27 november inträffade en tragisk olycka på EMC Sobacken. En extern lastbilschaufför blev påkörd av en av våra hjullastare på biobränsleplan och avled vid kollisionen.

Omedelbart efter olyckan aktiverades en krisgrupp. Berörda medarbetare fick akut krisstöd på plats av personal från företagshälsan och präst. Det akuta krisstödet fortsatte under den närmaste tiden efter olyckan.

Dagen efter olyckan besökte Arbetsmiljöverket platsen för att säkerställa att vi hade påbörjat det interna krisarbetet och initierat en intern utredning. Vår interna utredning kommer att fortsätta in på början av 2024.

Tills olyckan är fullständigt utredd har vi implementerat tillfälliga rutiner för att förhindra liknande händelse. Utredningar från Arbetsmiljöverket och polisen löper parallellt med vårt eget arbete.

Olyckor, ohälsa och tillbud.

Under året har vi haft 18 arbetsskador/arbetsrelaterad ohälsa med sjukfrånvaro (13, 2022) och som tillsammans medfört 747 frånvarodagar (222, 2022). Fyra av olyckorna klassificeras som högriskolyckor, det vill säga hög konsekvens för medarbetaren som skadades. Under året har även två färdolyckor inträffat som resulterade i totalt 119 frånvarodagar.

Arbetsskador, tillbud och riskobservationer rapporteras i vårt avvikelsesystem i Canea och där incidenterna och observationerna utreds och följs upp. Verksamhetssystemet Canea utgör ett centralt och viktigt verktyg för organisationen. I Canea finns verksamhetens processer visualiserade, alla styrande dokument finns samlade och där hanteras även utredning och åtgärd av olyckor, tillbud och riskobservationer.

Under året rapporterades 61 tillbud (60, 2022) och 61 riskobservationer (57, 2022) . För ett ökat fokus och som en del i vårt säkerhetskulturarbete är arbetsmiljöfrågor den första punkten på agendan för ledningsgruppens möten och för flera andra möten i bolaget.

Under året har vi haft två rapporterade fall av kränkande särbehandling och som vi har utrett.

Rehabilitering.

Vi genomför rehabiliteringsutredning när en medarbetare har varit sjuk mer än fyra veckor i följd, haft tre tillfällen av korttidssjukfrånvaro under en 12-månaders period eller när medarbetaren själv önskar en. Detta med syfte att så tidigt som möjligt identifiera ohälsa och möjliga hälsofrämjande aktiviteter som främjar återhämtning av medarbetarens arbetsförmåga, för att i möjligaste mån undvika långvarig sjukskrivning.

Personal i kraftvärmeverket på EMC Sobacken.

Under året följer vi upp sjuktalen som statistik på samverkansgrupp, skyddskommitté och i ledningsgrupper. Under hösten arbetades det specifikt med område återvinning vad gäller rehabilitering på individnivå, då området har en hög sjukfrånvaro, särskilt vad gäller den upprepade korttidsfrånvaron, men även som ett resultat av medarbetarundersökning och hälsoundersökning. En uppdaterad rutin kring hur vi arbetar med ”omtankesamtal”, dvs samtal med medarbetare som riskerar att hamna i ohälsa eller har ett par tillfällen av frånvaro under året, har tagits fram som ett stödmaterial till chefer att använda. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron pågår fortsatt med insatser på förutom individ även på grupp- och organisatorisk nivå i de fall de behövs.

Av de hanterade rehabiliteringsärenden som bolaget har arbetat med under året, har flertalet av dessa återgått till sina ordinarie uppdrag. Det finns olika anledningar till att ett rehabiliteringsärende uppstår, där man ser att det oftast är en kombination av arbetsrelaterade psykosocial ohälsa och arbetspåverkande ohälsa (dvs livet utanför arbetet). Några ärenden har en direkt koppling till enbart en fysisk diagnos och återgår direkt i arbete efter adekvat medicinsk behandling.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Våra medarbetare får regelbunden uppföljning av sina prestationer genom årliga medarbetar- och målsamtal. I delar av verksamheten genomförs regelbundna energisamtal, ett samtal på femton minuter, där chef och medarbetare diskuterar hur medarbetaren mår, medarbetarens arbetsbelastning, hur arbetet går och om denne behöver hjälp med något särskilt samt balans mellan arbete och fritid.

Samverkan.

Verksamhetens skyddskommitté sammanträder fyra gånger per år och består av arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanter. Samverkansgruppen, bestående av merparten av fackklubbarna och representanter från bolaget sammanträder före varje ordinarie bolagsstyrelsemöte och därutöver vid behov.

HknEdHw66-81xhVuNDag

Personal vid öppet hus på EMC Sobacken.

I samverkansgruppen avhandlas främst frågor av medbestämmandekaraktär.

På ledarrådet, som är återkommande träffar för verksamhetens chefer, ges information om verksamheten och tid för att diskutera aktuella frågor. Utöver att utveckla ledarskapet i verksamheten och bygga en kultur som präglas av ansvarstagande, tillit och samarbete är syftet med träffarna också att träffa andra chefer i verksamheten, lära känna och bli inspirerade av varandra.

På ett av ledarrådets möten hösten 2022 presenterades den slutliga versionen av bolagets nya uppförandekod. Dokumentet innehåller sju ämnesområden och har arbetats fram tillsammans av chefer och medarbetare i olika workshops. Syftet med årets träffar har varit att implementera uppförandekoden genom att diskutera den utifrån frågeställningar som sedan chefen tagit med sig till arbetsplatsträffar (APT). Bland annat har vi haft fokus på kommunikation, psykologisk trygghet och att leda i förändring.

Införande av visselblåsardirektivet.

I december 2021 året började lagen som ger skydd för personer som rapporterar om missförhållanden på arbetsplatsen, så kallade visselblåsare, att gälla. Med den nya lagen blir det tydligare hur man går till väga för att visselblåsa och identiteten på den som slår larm om missförhållanden ska hållas hemlig.

Vi har sedan tidigare en visselblåsarfunktion via Borås Stad och som är en rapporteringskanal för medarbetare och förtroendevalda i Borås Stad och medarbetare i Borås Stads bolag. Under året har vi haft ett rapporterat visselblåsarfall. Ärendet har hanterats och utretts i enlighet med våra rutiner.

Alla medarbetare erbjuds ett friskvårdsbidrag på 5 000 kr (baserat på en heltidsanställning). Under 2023 var det 267 medarbetare (248, 2022) som tog del av erbjudandet och i genomsnitt användes 3 468 kronor av bidraget (3 543, 2022).

Förmåner.

Rikskort erbjuds till våra medarbetare i syfte att uppmuntra till att äta en näringsrik och hälsosam lunch varje dag. Utöver friskvårdsbidrag erbjuds ett antal friskvårdsaktiviteter kostnadsfritt, exempelvis tennis, badminton och simning. Varje vecka är det många av våra medarbetare som nyttjar någon eller några av dessa erbjudande. Vi uppmuntrar även våra medarbetare att lämna blod på betald arbetstid.

Våra medarbetare har möjlighet att hyra en cykel under tre år via bruttolöneavdrag. Förutom en insats för miljön genom att ersätta bilresor med cykel har många medarbetare värdesatt chansen att förbättra sin hälsa. Våra medarbetare erbjuds även att privatleasa en miljöbil genom bolaget.

God utbildning för alla.

Löneutbildning för verksamhetens chefer.

Lönen som sådan kan vara ett effektivt styrmedel för chefer. Används det rätt kan det vara en stark motivator som skapar drivkraft hos medarbetare att prestera mer. Likväl kan den fungera tvärtom.

I verksamheten har vi individuell lönesättning, en lönesättning som utgår från varje medarbetares arbetsresultat med utgångspunkt i den individuella måluppfyllelsen. Detta ställer höga krav på chefen, så som att han eller hon är väl insatt i lönekriterier och olika avtalsformer, bolagets lönebildningsstrategi och har kunskap i att ställa upp riktlinjer för lönesättning och praktisk kunskap att genomföra själva lönesamtalet.

För att stärka våra chefer i detta viktiga arbete hölls under hösten en obligatorisk heldagsutbildning med fokus på löneöversyn.

AI-utbildning.

Under det senaste året har vi tagit ett betydande steg mot att omfamna den digitala framtiden genom att anordna AI-utbildningar för våra chefer och andra nyckelfunktioner inom verksamheten. Vi förstår att utbildning är A och O för att förstå hur AI kommer att påverka vår bransch och vår verksamhet.

Dessa utbildningar har gett våra ledare och nyckelpersoner en djupare förståelse för AI och dess potential. Genom att utrusta oss med denna kunskap kan vi bättre navigera i den digitala framtiden och utnyttja de möjligheter som AI erbjuder.

Arbetsmiljöutbildning.

Under året har en tre dagars BAM-utbildning hållits för verksamhetens chefer, skyddsombud och andra medarbetare med behov av utbildningen. Utbildningens fokusområde är att skapa förståelse och metodik för att hantera arbetsmiljörisker och möjligheter som man som chef ställs inför i sin dagliga verksamhet. Med fördjupad kunskap och verktyg möjliggör vi för verksamhetens chefer att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet och säkerhetskulturen tillsammans med skyddsombud, medarbetare och andra specialistfunktioner. Under utbildningen fick deltagande chefer i uppgift att med ”nya ögon” se över sin verksamhet och ta fram konkreta aktiviteter och åtgärder, och därefter utveckla verksamhetens handlingsplan för arbetsmiljöfrågor.

Under 2023 har vi även hållit en tvådagars obligatorisk påbyggnadsutbildning för att ge chefer och skyddsombud ytterligare kunskap och verktyg för att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Andra utbildningar som har genomförts är bland annat arbete i slutna utrymmen, heta arbeten, brandutbildning, ergonomiutbildning för våra chaufförer och SSG-utbildning för avställning och säkra stopp.

Sedan 2022 är vår SSG-utbildning för avställning och säkra stopp obligatorisk för våra medarbetare och externa medarbetare som arbetar på våra anläggningar. Under förra året kompletterades vår SSG-grundutbildning även med fler språk.

Digital utbildningssatsning.

Under det gångna året har vi stärkt vår satsning på digital kompetensutveckling genom att använda oss av utbildningsportalen Drifttekniker-online. Denna portal är för våra medarbetare som arbetar med våra pannor och erbjuder en rad omfattande och högkvalitativa digitala kurser. Kurserna är utformade för att passa alla, från nybörjare till erfarna inom branschen, och varje kurs avslutas med ett prov för att säkerställa effektiv kunskapsöverföring.

Denna satsning återspeglar vår insikt om vikten av kontinuerlig kompetensutveckling, motivation och engagemang. Genom att erbjuda dessa digitala utbildningar kan vi främja produktivitet och effektivitet, hantera förändringar, säkerställa kvalitet, minska personalomsättningen och öka vår konkurrenskraft. Dessutom ger de flexibla lärmöjligheterna våra medarbetare möjlighet att anpassa sin inlärning efter sina individuella behov och scheman, vilket gör det möjligt för fler att dra nytta av utbildningsmöjligheterna och bidra till både deras egen och företagets professionella utveckling.

Vårt utbildningsutbud inkluderar bland annat:

- Pannskolan: En introduktionskurs avsedd för nybörjare, särskilt de som inte kommer att arbeta direkt med våra anläggningar men behöver en grundläggande förståelse för dem.
- Drifttekniker Grund: En kurs för de som är nya i branschen och vill bygga upp sin erfarenhet.
- Drifttekniker Medel: En kurs för de som har några års erfarenhet och vill fördjupa sina kunskaper.

HknEdRw66-81xhVuHDap

- Drifttekniker Avancerad: En kurs för de som vill fortsätta att utvecklas och fördjupa sina kunskaper ännu mer.
- Certifieringsutbildning: Som namnet antyder, är denna kurs avsedd för de som strävar efter att bli certifierade drifttekniker.

Vi är mycket nöjda med resultaten av vår satsning och ser fram emot att fortsätta utveckla våra medarbetare och verksamheten under 2024.

Applikations- och stödverktygsutbildning.

Kunskap om applikationer och stödverktyg är avgörande för att våra medarbetare effektivt ska kunna navigera och använda våra digitala applikations- och stödverktyg. Vi håller löpande utbildningar inom detta för att säkerställa att våra medarbetare är utrustade med de färdigheter och kunskaper de behöver för att lyckas. Från grundläggande introduktioner till mer avancerade kurser.

Genom att investera i denna typ av utbildning, kan vi inte bara förbättra produktiviteten och effektiviteten i vårt arbete, men också främja en kultur av kontinuerligt lärande och utveckling inom vår organisation.

Fredliga och inkluderande samhällen.

Uppförandekod.

Under förra året arbetades en uppförandekod fram gemensamt i bolaget. Som kick-off för implementeringsarbetet bjöds samtliga medarbetarna in i slutet av året 2022 till en halvdag på Navet Science Center i Borås. Tillsammans med Morgan Alling, till vardags skådespelare men också välkänd för sitt arbete med trygga arbetsplatser fria från mobbing och kränkningar, pratade vi om hur viktigt det är med en arbetsplats med nolltolerans mot kränkningar och god psykosocial arbetsmiljö. Morgan diskuterade ”konsten att hantera besvärliga människor” och våra medarbetare fick hantera dilemman kring bemötande och uppförandefrågor. Utifrån svaren som gavs via mentimeter diskuterades frågorna från scenen.

Implementeringsarbetet har därefter fortsatt under året, bland på arbetsplatsträffar.

Tillgänglighetsanpassad hemsida.

Under hösten lanserade vi en ny hemsida. Den nya hemsidan är utformad med våra kunders behov i åtanke. Hemsidan har ett nytt och mer modernt utseende, en delvis ny struktur och är bättre anpassad för att uppfylla tillgänglighetskraven.

Bisyssla.

Via reglering i såväl lagstiftning som kollektivavtal är man som anställd på ett kommunalt bolag skyldig att anmäla bisyssla till sin arbetsgivaren. Eventuell bisyssla efterfrågas i samband med nyanställning och följs upp kontinuerligt via de årliga medarbetarsamtalet.

Arbetsgivaren kan förbjuda anställda att ha en bisyssla som inverkar hindrande på arbetsuppgifterna, konkurrerar med bolagets verksamheter eller är förtroendeskadlig mot arbetsgivaren. Förtroendeuppdrag inom fackliga, politiska och ideella organisationer är undantagna. Bolagets VD är den som ytterst avgör om en bisyssla ska godkännas eller inte.

Resa genom tid och rum.

Under året mottog vi ett speciellt föremål på en av våra återvinningscentraler. En kund hade städat i sina förråd och stött på ett ovanligt fynd. Föremålet var en liten lampa, och på en etikett stod det att den kom från Pompeji i Italien. Efter att ha kontaktat länsantikvarien på Länsstyrelsen blev vi hänvisade till Medelhavsmuseet. Efter undersökningar kunde de bekräfta att det faktiskt var en romersk oljelampa från Pompeji. Oljelampan förvaras nu på Medelhavsmuseet, och vi väntar på besked från den italienska ambassaden och Pompeji-museet om de önskar att lampan återvänder till Italien. Nästan 2 000 år senare. Det är fascinerande att tänka på historiens gång och hur föremål kan resa genom tid och rum.

Bild på Ida med oljelampan från Pompeji.

Företagsstyrning.

Vår målsättning är att erbjuda samhällsnyttiga produkter och tjänster till en rimlig kostnad. Genom att erbjuda ekologiskt-, socialt och ekonomiskt hållbara produkter och tjänster skapar vi långsiktiga relationer till lokala och regionala kunder och samhälle.

Ägardirektiv.

I bolaget ägardirektiv fastläggs att bolaget ska:

- Trygga en viktig infrastruktur för kommuninvånarna avseende avfallshantering, energiförsörjning samt vatten- och avloppsverksamheten.
- Enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja en god och långsiktigt hållbar avfallshantering, energiförsörjning samt vatten- och avloppsverksamheten.
- Producera och distribuera energi med minsta möjliga miljöpåverkan i enlighet med kommunens miljöpolicy eller särskilda beslut samt satsa på förnybara energikällor.
- Behandla avfall i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd renhållningsordning och avfallsplan.
- Ombesörja kommunens skyldigheter enligt renhållningslagstiftningen, förslag till förändringar i återvinningstaxa, renhållningsordning och avfallsplan ska tillställas kommunfullmäktige för beslut innan tillämpning kan träda ikraft.
- Ombesörja kommunens skyldigheter enligt vatten och avloppslagen, förslag till förändringar i kommunens vatten och avloppstaxa ska tillställas kommunfullmäktige för beslut innan tillämpning kan träda i kraft.
- Särredovisa olika verksamheter så att inte kostnader övervältras från en abonnentkategori till en annan.
- Medverka i planeringsprocessen och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen.

- Samordna och optimera processer mellan avfallshantering, energiproduktion samt vatten- och avloppsverksamheten.
- Vid planering, budgetering och upphandling av väsentlig karaktär beskriva och värdera konsekvenserna för hälsa och miljö.
- I huvudsak bedriva sin verksamhet inom Borås kommun. Bolaget har möjlighet att inom ramen för den kommunala kompetensen, bedriva verksamhet i form av regional samverkan. Samarbetet ska vara motiverat utifrån stadens mål och kommuninvånarnas intresse och behov.

Affärsplan.

Verksamhetens affärsplan med underliggande verksamhetsplaner redovisar målsättning och handlingsplan för verksamheten med koppling till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Affärsplan och verksamhetsplaner granskas och revideras årligen och antas efter godkännande från styrelsen.

För att säkerställa en hållbar leverans bygger vår affärsmodell på följande delar:

Erbjuda kundanpassade lösningar med god tillgänglighet.

Utifrån kundens behov erbjuda ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbara produkter och tjänster på både den taxefinansierade och kommersiella marknaden.

Vårda, behålla och värva kunder.

Skapa goda kundrelationer genom god service och jämförbar kostnad av taxefinansierade produkter och tjänster enligt nationellt snitt samt god service och konkurrenskraftiga villkor för kommersiella produkter och tjänster.

Utveckling av nya produkter och tjänster och proaktiv marknadsföring och försäljning. Inga incidenter som rör överträdelser i marknadskommunikation.

Drivkraft för framtidens infrastruktur.

Utifrån en teknisk och digital utveckling samt socialt systemtänk driver vi omställningen till ett hållbart samhälle. Vi samarbetar med branschen och forskare för att utveckla lösningar för att tillgodose morgondagens krav.

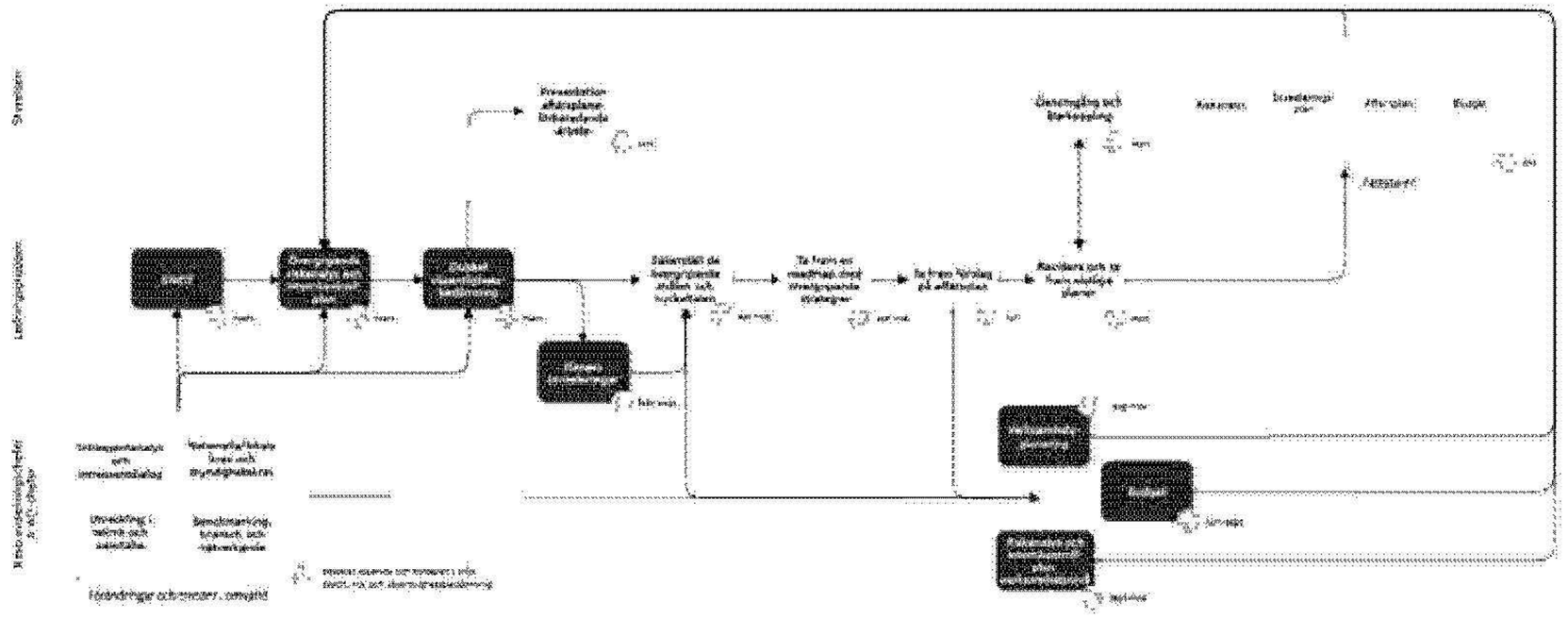
Hållbara resursuttag.

Genom samordning och optimering av våra avfalls-, energi-, vatten- och avloppsprocesser kan vi sluta kretslopp och bidra till en hållbar resursanvändning.

Hållbart ekonomiskt resultat.

Bolaget avser att växa och skapa ökad lönsamhet för de produkter och tjänster som säljs på den kommersiella marknaden (fjärrvärme, kyla, biogas, el ,energi- och återvinningstjänster).

Produkter och tjänster som säljs på den taxefinansierade marknaden (insamling och omhändertagande av kommunalt avfall, produktion av dricksvatten och avloppstjänster) ska över tid gå resultatmässigt plus minus noll.

Process för affärsplanering från vårt verksamhetsledningssystem.

HknEdHw66-81ahVuHDag

ÖVERGRIPANDE MÅL	DEFINIERADE NYCKELTAL	2023
MINSKAD MILJÖPÅVERKAN	Minskade utsläpp växthusgaser omräknat i CO_2ekv (scope 1, 2 och 3).	-14 629 ton CO_2ekv från 2022.
	Minskade utsläpp till vatten. Maximalt 20 bräddningar till känslig recipient. Mängd i inkommande spillvatten: Cd: 0,0643 kg/månad Hg: 0,064 kg/månad. Pb: 1,84 kg/månad Cr: 6,04 kg/månad Ni: 2,53 kg/månad Zn: 117 kg/månad.	7 bräddningar till känslig recipient. Hg, Cr, Zn uppnådde inte uppsatt mål för samtliga månader.
	Ökad återanvändning och återvinning (insamlad mängd avfall). Utredningsmål.	Framtagning av återvinningsstrategi.
	Hållbarhetskrav vid 100% av alla annonserade upphandlingar.	100 %
NÖJDA OCH LOJALA KUNDER	NKI >90% VA (taxefinansierat).	91 %
	NKI >90% insamling kommunalt avfall (taxefinansierat).	86 %
	NKI >80% återvinningstjänster (kommersiellt).	Ingen mätning gjord 2023
	NKI >80% fjärrvärme (kommersiellt).	78,5 &
FINANSIELLT STABILT BOLAG	Resultat efter finansiella poster på kommersiell verksamhet: 100 mnkr (2024, normalår, temperaturmässigt).	74,3 mnkr
	Öka effektiviteten på den kommersiella och taxefinansierade verksamheten.	4,1
STOLTA OCH MOTIVERADE MEDARBETARE	NMI >90% stolta medarbetare	3,97
	0 olycksfall (olycka med sjukfrånvaro)	12

Övergripande mål för verksamheten.

Bolaget har fyra övergripande mål och målen är nedbrutna i bolagets verksamhetsplaner.

- Minskad miljöpåverkan.
- Nöjda och lojala kunder.
- Finansiellt stabilt bolag.
- Stolta och motiverade medarbetare.

Strategiska aktiviteter.

För att möjliggöra och säkerställa genomförande av de övergripande målen är strategiska aktiviteter identifierade. En kort statusuppdatering finns till varje strategisk aktivitet nedan.

Affärsutveckling och ökad försäljning på den kommersiella marknaden.

En kund- och säljstrategi är framtagen under året.

Anpassning av verksamheten för klimatförändringar.

Arbete har påbörjats under 2023 och kommer att fortsätta under 2024/2025 med att komplettera befintlig skyfallskartering med en ledningsnätmodell för dagvattenledningar. Riskbedömning har gjorts för Ryaverket.

Effektivisering via digitalisering.

Under året har vi arbetat med digitala arbetstillstånd, digital signering, digital tvilling och datavalvet. Datavalvet är namnet på det datalager som vi håller på att utveckla och som kommer att vara vår gemensamma lagringsplats för verksamhetsdata.

Enbart förnybara eller återvunna bränslen vid fjärrvärmeproduktion.

Arbete har under året pågått i enlighet med vår fjärrvärmestrategi.

Möta framtidens kompetensbehov genom att säkra tillgång på rätt kompetens.

Vi arbetar med att kartlägga kompetens på individnivå i vårt lönesystem, HRM Flex. Parallellt med detta pågår även ett strategiskt arbete för att säkerställa vår kompetensförsörjning. Vårt fokus ligger på att behålla och utveckla befintlig personal, samt att attrahera och rekrytera nya talanger.

Strukturerat förbättringsarbete med kundfokus och tvärfunktionella arbetssätt.

Projektet 'Tillsammans för en bättre arbetsdag' avslutades efter sommaren 2023. De processer och arbetsmetoder som utvecklades under projektet har implementerats i verksamheten.

Utökad avfalls- och biogasverksamhet på EMC på Sobacken genom nytt ändringstillstånd.

Ändringstillstånd inlämnat till Mark- och miljödomstolen i mars. Nya deponiceller färdigställda i enlighet med befintligt tillstånd. Samarbete med St1.

Ökad elproduktion och mer energieffektiv verksamhet.

Under året har vi installerat solceller och ett mindre batterilager. Utredning om effekthöjning på kraftvärmeverket har gett positiva resultat rent tekniskt. Värmepumpsutredningar pågår.

Ökad återanvändning och återvinning genom bland annat fastighetsnära insamlingssystem, grönt kort på ÅVC.

En återvinningsstrategi är framtagen under året och kommer att beslutas under början av 2024. Arbete med att ta fram en strategi för återvinningscentraler pågår. Projekt Sortera mera hemma avslutades under hösten 2023.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Bolaget styrs utifrån affärsmässiga grunder med finansiell målsättning för soliditet och avkastning på totalt kapital och som definieras i ägardirektivet från Borås Stad. Målsättningen är att över tid generera en rimlig avkastning för att bibehålla och utveckla en stabil och långsiktig verksamhet.

Resultat för året.

Bolagets skapade och levererade ekonomiska värde framgår av resultaträkningen i årsredovisningen. Där redovisas poster som intäkter, operationella kostnader, löner och förmåner.

Fjärrvärmeintäkterna har under året varit i nivå med budget tack vare att november och december var kallare än normalt. Årets spotpriser på elmarknaden har varit betydligt lägre än föregående år vilket gjort att det varit mindre lönsamt att producera el. Vattenkraftens intäkter har dock under året varit goda, speciellt under hösten kopplat till stora nederbördsmängder. Positivt på intäktssidan har varit det tillfälliga elstödet som betalades ut under hösten.

Året inleddes med avfallsbrist vilket påverkar avfallsintäkterna negativt. Under året har vi dock haft stabila inflöden av förorenade massor och andra material avsedda för deponering, och som bidragit till höga intäkter med god marginal.

Under året har marknadspriserna på biobränsle skjutit i höjden. Våra befintliga avtal och att vi tidigt säkrade upp de biobränslevolymer vi behövde för året begränsade dock påverkan på årets resultat. Vi förväntar oss en betydligt större påverkan på nästa års resultat.

Under det senaste året har vi haft ökade underhållskostnader, i synnerhet för kraftvärmeverket på EMC Sobacken. Förhöjt slitage på panna, turbin och generator är de största bidragande faktorerna. Detta slitage kan sannolikt spåras tillbaka till den intensiva användningen under säsongen 22/23.

Bidrag.

Under året har bolaget erhållit bidrag på totalt 27 miljoner kronor. Från Naturvårdsverket har bolaget fått bidrag på ca 1 miljoner kronor avseende installation av laddstolpar och från Jordbruksverket ca 2 miljoner kronor avseende produktionsstöd. Bolaget har även fått elstöd utbetalt på ungefär 24 miljoner kr. Vi har dessutom fått bidrag för vår medverkan i Klimatneutrala Borås 2030 från Energimyndigheten.

Skatt.

Skatt är en lagstadgad kostnad i verksamheten som påverkar avkastningen och det är styrelsen som har det övergripande ansvaret för hanteringen. Bolaget är inte föremål för några skatteprocesser. Verksamhet bedrivs endast i Sverige varför land för land-redovisning av betald skatt inte är aktuell.

Bolaget beskattas inom ett antal områden, bland annat inkomstskatt, fastighetsskatt, mervärdeskatt, stämpelskatter och punktskatter. Omvärldsfaktorer som kan påverka skattesituationen är politiska beslut och förändringar i skattelagstiftningen. Se årsredovisningen för mer information om bokförda skatter.

Bokslut.

Balansomslutningen uppgick för året till 5 657 miljoner kronor. Soliditeten landade på 11,5 procent och avkastning på totalt kapital på 2,6 procent.

Koncernbidrag till vår ägare Borås Stadshus uppgår till 20 mnkr. Mer information finns i årsredovisningen.

HknEdHw66-81xbVuHDag

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur.

Vår verksamhet omfattar en betydande del av Borås Stads infrastruktur vilket skapar behov för löpande re- och nyinvesteringar. Reinvesteringar och förebyggande underhåll är avgörande för att bibehålla en hög tillgänglighet i våra anläggningar och ledningsnät samt upprätthålla en hög leveranssäkerhet.

Nyinvesteringar krävs löpande för att anpassa verksamheten utifrån ökad efterfrågan, ny teknik och ökade miljö- och hållbarhetskrav. Större investeringsbeslut såsom byggnation av nya anläggningar lyfts till kommunstyrelse och kommunfullmäktige för beslut.

Investeringar under året.

Likviditetsutfall för investeringar 2023 uppgick till 518 mnkr jämfört med 319 mnkr 2022. Ökningen beror främst på att flera stora projekt pågått med höga betalningsutfall under året, däribland utbyggnad av kommunalt VA i Bosnäs (83 mnkr), överföringsledning Hedared (39 mnkr), fastighetsnära insamlingssystem (Sortera mera hemma) (17 mnkr), utbyggnad av deponi etapp 2 (87 mnkr) samt nytt vattenverk (49 mnkr). Kostnader för nyanslutningar för fjärrvärme var under 2023 relativt högt med ett utfall på 21,5 mnkr.

Huvuddelen av de projekt som bedrivs inom bolaget klassas som "gröna" utifrån Kommuninvest kriterier för gröna lån. Denna bedömning är inte densamma som för EU-taxonomin och som bolaget för övrigt ännu inte omfattas av. Under 2023 är utfallet 369 mnkr av de totalt investerade 518 mnkr inom projekt som klassas som gröna (ca 71 procent).

Utbyggnad av kommunalt VA i Bosnäs.

Området planerades från början för fritidshusboende men har under årens lopp omvandlats till att nästan bara omfatta permanentboende. 2005 antog kommunfullmäktige ett planprogram för Bosnäs med syfte att möjliggöra permanentboenden och förtäta området. Utbyggnaden av allmänt VA beslutades av miljönämnden i Borås Stad och är upptagen i stadens VA-plan.

Borås Energi och Miljö har efter genomförd upphandling utsett Skanska som entreprenör att tillsammans med oss genomföra projektet. Projektet omfattar dels utbyggnad av kommunalt VA i Bosnäs och dels en överföringsledning mellan Bosnäs och EMC Sobacken. Arbetet startades upp under hösten 2022 och har pågått under hela 2023. Projektet kommer att avslutas under 2024.

Överföringsledning till Hedared.

Under året har vi färdigställt en överföringsledning mellan Hedared och EMC Sobacken samt genomfört andra förberedande arbeten för att kunna lägga ner Hedareds avloppsreningsverk under 2024. Spillvattnet från Hedared kommer efter nedläggning att ledas till det stora avloppsreningsverket på EMC Sobacken. Det gamla reningsverket kommer att ersättas med bland annat nya pumpstationer.

Två projektledare kollar av ett ledningsarbete.

Fastighetsnära insamlingssystem.

Under året har projekt Sortera mera hemma fortsatt enligt plan och avslutades i början av hösten. Projektet innebär att boråsarna får ett nytt system för insamling av hushållsavfall, så kallad fastighetsnära insamling. Insamlingssystemet möjliggör källsortering av tio olika sorters avfall i två kärl som placeras hemma vid villan/radhuset/parhuset/fritidshuset.

Utbyggnad av deponietapp 2.

Under året har två deponiceller inom deponietapp 2 på EMC Sobacken avfallsdeponi anlagts. Deponiceller har anlagts för att säkerställa fortsatt kapacitet att ta emot avfall för deponering och för att på sikt ge bolaget en möjlighet och flexibilitet att hantera och behandla farligt avfall om behov uppstår. I samband med anläggning av deponicellerna har en fördröjningsdamm anlagts, belägen cirka 150 meter väster om den befintliga lakvattendammen.

Beslutsunderlag för ett nytt vattenverk.

Utifrån ett beslut från kommunfullmäktige arbetar vi med att ta fram ett beslutsunderlag för ett nytt vattenverk i Dalsjöfors och med vattenuttag ur Tolken. Alternativet innebär redundans i två vattenverk (Sjöbo, Dalsjöfors), flera vattentäkter (Öresjö, Ärtingen, Tolken) och separata huvudinmatningar till stadens vattennät. Att ta fram beslutsunderlaget drivs i projektform och vi kallar projektet ”Framtidssäkring av Borås dricksvattenförsörjning”.

Grön finansiering.

Grön finansiering via Kommuninvest är ett initiativ som syftar till att stödja hållbara investeringar och påskynda övergången till en mer hållbar framtid. Dessa lån finansieras av placerare som vill att deras förvaltade medel ska göra skillnad för miljön. Lånen kan användas för att finansiera projekt som främjar övergången till lägre koldioxidutsläpp och en klimattålig tillväxt, eller minska klimatpåverkan genom förnybara energikällor och energieffektiviseringar.

Under året har vi med hjälp av grönt lån finansierat vårt projekt Sortera mera hemma. Sedan tidigare har vi grönt lån för byggnationen av EMC Sobacken

Åtgärder för ökad energieffektivisering.

I enlighet med gällande lagstiftning om energikartläggning i stora företag kartlägger vi regelbundet de övergripande energiflödena i våra olika verksamheter med syfte att identifiera potentiella energieffektiviseringsåtgärder.

Under året har vi bland annat har vi arbetat med följande energieffektiviseringsåtgärder:

- Kylsystemet för bottenaskan kyler bort stora mängder värme via anläggningens ordinarie kylsystem utan att tas tillvara. Projektering av värmeåtervinning av bottenaskan påbörjades under 2022 och systemet har nu byggts om så att värmen tas tillvara. Projektet beräknas öka på fjärrvärmeproduktionen med 756 MWh.
- På kraftvärmeverket på EMC Sobacken har en värmeväxlare installerats på råvattenkretsen före råvattentanken. Värmeväxlaren beräknas ge en minskad energianvändning med 210 MWh per år och minska behovet av bottenblåsning. Bottenblåsning är mycket kostsam och sker från ångdomen där trycksatt uppvärmt pannvatten dräneras ut till avlopp.
- På kraftvärmeverket på EMC Sobacken har fyra kylpumpar med direktdrivna elmotorer utrustats med frekvensomformare. Frekvensomformarna reglerar pumparnas varvtal och på det viset flödet. Tidigare reglerades flödet genom att strypa ventiler, men den nya metoden är mer effektiv. Investering förväntas resultera i en minskad energiförbrukning på cirka 200 MWh.
- Belysningsarmaturerna i processutrymmena har bytts ut till LED. Förutom att LED-belysningen är mer energieffektiv, har längre livslängd och inte innehåller kvicksilver möjliggör bytet även en modern styrning av belysningen. Belysningen har tidigare varit tänd dygnet runt, året om. Detta beräknas ge en minskad energiförbrukning med 300 MWh per år.
- Luftvärmepumpar har installerats på sju tryckstegringsstationer och som tidigare värmdes upp med direktverkande el. Det kalla vattnet kyler ner lokalerna varpå ett värmebehov finns under större delen av året. Generellt ger en konvertering från direktverkande el till luftvärmepump en sänkning av elförbrukningen med ca 75 procent.
- Äldre ventilationsfläktar på verkstaden på EMC Sobacken och huvudkontoret Elektra har bytts ut till moderna och energisnåla EC kammarfläktar. Bytet beräknas ge en minskad energiförbrukning med ca 30 MWh per år.

HknEdHw66-B1zbVuNDag

Inlämning av farligt avfall på återvinningscentralen.

Hållbar konsumtion och produktion.

Bolaget följer Borås Stads revisionskontors riktlinjer gällande muta och bestickning. Under året är inga korruptionsincidenter rapporterade.

Upphandling och inköp.

Genom att genomföra hållbara upphandlingar och inköp kan vi på ett effektivt sätt använda våra ekonomiska resurser och bidra till ett väl fungerande näringsliv, en variation av leverantörer, sund konkurrens samt ekonomisk tillväxt utan att det sker på bekostnad av människor eller miljö. I våra upphandlingar ser vi inte enbart till inköpspris, utan tar även hänsyn till kvalitet och de kostnader som kan uppstå under en varas eller en tjänsts livslängd. Vi säkerställer att alla inköp och avrop levererar rätt vara, tjänst eller entreprenad, med rätt kvalitet, i rätt tid och till rätt kostnad.

Vi regleras av både LOU (Lagen om offentlig upphandling) och LUF (Lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster). Valet av lag bestäms av den verksamhet som kontraktet huvudsakligen rör. Om det inte är möjligt att avgöra vilken verksamhet kontraktet huvudsakligen rör, tillämpas LOU. Som offentlig aktör styrs vår verksamhet även av offentlighets- och sekretesslagen.

Vi har en upphandlingspolicy och upphandlingsrutin på bolaget som ligger som grund för inköpsavdelningens arbete. Vi ska i förhållande till våra leverantörer och samarbetspartners vara en ansvarstagande, neutral, pålitlig samarbetspartner och kompetent beställare med god affärsetik. Vi ska tillsammans med våra leverantörer bygga goda relationer och leverera kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara lösningar som skapar mervärde för våra kunder.

Hållbarhetskrav och säkerhetsöverenskommelse.

I våra upphandlingar ställer vi hållbarhetskrav avseende kvalitet, miljö, arbetsmiljö och arbetsrätt samt krav enligt bolagets uppförandekod, Borås Stads uppförandekod samt de krav om Vita Jobb som styrelsen för Borås Energi och Miljö tagit fram.

Säkerhetsöverenskommelser, även kända som säkerhetsskyddsavtal, utgör en central del av våra avtal och spelar en avgörande roll i vårt arbete med att skydda vår verksamhet, våra leverantörer och kunder mot potentiella risker. Dessa överenskommelser är utformade för att garantera att säkerhetsskyddet hos våra avtalade leverantörer upprätthålls på samma höga nivå som inom vår egen verksamhet. De täcker ett brett spektrum av säkerhetsaspekter, från dataskydd till fysisk säkerhet, och säkerställer att alla involverade parter är skyddade och informerade.

Upphandling via ramavtal.

Utöver våra egna upphandlingar, upphandlar vi på ramavtal som Borås Stads Koncerninköp upprättar mellan leverantörer och Borås Stad samt via inköpscentralerna Adda och Sinfra.

Adda och Sinfra är inköpscentraler som upprättar ramavtal med leverantörer utifrån medlemmarnas behov och som sedan är tillgängliga för medlemmar att avropa från. Både Adda och Sinfra upprättar ramavtal enligt LUF, Adda för verksamheter som bedriver kommunal verksamhet och Sinfra för medlemmar i Sverige som bedriver verksamheter inom fjärrvärme, VA och el.

Upphandlingen annonseras via upphandlingsverktyget Mercell TendSign där leverantörer bjuds in att lämna intresse samt genomgå en leverantörskvalificering. Efter noggranna utvärderingar tecknar de ramavtal med en eller flera leverantörer inom det aktuella ramavtalsområdet.

Både Adda och Sinfra har system för att följa upp sina leverantörer och säkerställa att de uppfyller de krav som ställs i ramavtalen. Adda genomför flera uppföljningar på samtliga av sina ramavtal under en avtalsperiod. Till grund för uppföljningen ligger ramavtalets villkor och de olika avropsstöd som är framtagna. Addas leverantörsuppföljning omfattar bland annat självskattningsenkäter.

Sinfra skickar varje år ut en hållbarhetsutvärdering till alla ramavtalsleverantörer där de får svara på frågor om sitt hållbarhetsarbete för att följa upp sin efterlevnad av Sinfras uppförandekod. Ramavtalsleverantörernas svar på enkätfrågorna räknas om till poäng där medelvärdet blir ett ”hållbarhetsindex”.

Genomförande och partnerskap.

I juli tecknade vi ett samarbetsavtal med St1 kopplat till vår biogasproduktion. Samarbetsavtalet, med start från och med årsskiftet 2022/2023, innebär att St1 tar över förädling av rågas (biogas) till fordonsgaskvalité och efterföljande försäljning till konsument. Samtidigt tar St1 även över bolagets två publika tankstationer på Åhaga och Hulta.

Vi kommer i fortsättningen fokusera på det vi är bäst på, det vill säga tillverka rågas (biogas) genom rötning av matavfall och annat biologiskt matavfall samt avloppsslam på vår anläggning på EMC Sobacken.

I och med det långsiktiga samarbetsavtalet med St1 har vi tryggat biogasens framtid i Borås och sett till att vi kan skapa fortsatt klimatnytta i många år framöver.

Under året har vi tagit emot avloppsslam och biologiskt matavfall från södra delarna av Norge för rötning och utökad produktion av biogas.

Kontroll och uppföljning av leverantör.

Vi använder oss av Creditsafe, ett kreditupplysningsföretag som erbjuder tjänster inom kreditupplysning, kreditbedömning, företagsupplysning och personupplysning. Detta för att kunna göra säkrare affärer och minska risker genom att hela tiden ha tillgång till uppdaterad information om våra leverantörer.

Under avtalstiden genomför vi periodiska fördjupade leverantörsuppföljningar och under året genomfördes sju stycken. Leverantörsuppföljningar sker även löpande i samband med varje leverans.

Fredrik Åkesson, VD, St1 Biogas och Magnus Kåreståt [illegible] Borås Energi och Miljö.

HknEdHw6ö-81xhVuNDap

Borås Energi och Miljös ambition är att ta tillvara alla energiflöden i Borås och omvandla dem till nyttor som fjärrvärme, fjärrkyla, el och biogas. I vår affärsidé ingår att vi ska – i ett evigt kretslopp – förädla energi för ett samhälle fritt från fossila bränslen. Om kretsloppet ska fungera fullt ut krävs att alla invånare hjälper till. För du är en del av kretsloppet. Och kretsloppet är en del av dig.

GRI-index och ytterligare upplysningar.

Uttalande om användning. Borås Energi och Miljö AB har rapporterat informationen i detta GRI index för perioden 2023-01-01 till 2023-12-31 med referens till GRI standard.
Använd GRI 1. GRI 1: Grunden 2021.

GRI STANDARD	GRI	UPPLYSNING	SIDHÄNVISNING
	GRI 2: GENERELLA UPPLYSNINGAR 2021		
	2-1	Detaljer kring organisationen/bolaget	5
	2-2	Koncernbolag som omfattas av hållbarhetsredovisningen	2, 5
	2-3	Redovisningsperiod, frekvens och kontaktperson	2
	2-4	Förändring av tidigare redovisad information	2
	2-5	Externt bestyrkande	2, 36
	2-6	Aktiviteter, värdekedja och andra affärsrelationer	5, 10-11, 17
	2-7	Anställda	5, 26
	2-8	Arbetare som inte är anställda	11
	2-9	Bolagsstyrning	5
	2-10	Tillsättning av styrelse	5
	2-11	Styrelseordförande	5
	2-13	Delegering av ansvar för att styra påverkan	5
	2-14	Styrelsens roll i hållbarhetsrapporteringen	2
	2-22	Uttalande från VD kring hållbarhetsutvecklingen	3
	2-23	Policy åtagande	6, 10-11
	2-25	Processer för att avhjälpa negativ påverkan	6, 30
	2-26	Visselblåsarfunktion	28
	2-27	Lagefterlevnad	14
	2-28	Medlemskap i organisationer	7
	2-29	Metod/Styrning för intressentdialog	6, 10-11
	2-30	Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal	26
	GRI 3: VÄSENTLIGA FRÅGOR 2021		
	3-1	Process för att fastställa väsentliga frågor	6, 30
	3-2	Lista med väsentliga frågor	12-17
	3-3	Styrning av väsentliga frågor	30-31
EKONOMISKA STANDARDER	GRI 201: EKONOMISKT RESULTAT 2016		
	201-1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	30-31
	201-3	Förmånsbestämda åtagandien och andra pensionsplaner	44
	201-4	Finansiellt stöd från den offentliga sektorn	31
	GRI 202: MARKNADSNÄRVARO 2016		
	202-1	Normal ingångslön för kvinnor respektive män, jämfört med lokal minimilön	26
	GRI 203: INDIREKT EKONOMISK PÅVERKAN 2016		
	203-1	Investeringar i infrastruktur och stöd åt tjänster	32
	GRI 205: ANTI-KORRUPTION 2016		
	205-1	Verksamhet som har riskbedömts gällande korruption	33
	205-2	Kommunikation och utbildning i anti-korruptionspolicies och rutiner	29, 33
	205-3	Bekräftade korruptionsfall samt vidtagna åtgärder	33
	GRI 207: SKATT 2019		
	207-1	Organisationens inställning till skatt (t ex. Skattestrategi) (styrningsupplysning)	31
	207-4	Land-för-land-rapportering	31
MILJÖMÄSSIGA STANDARDER	GRI 302: ENERGI 2016		
	302-1	Energianvändning inom organisationen	23
	302-2	Energianvändning utanför organisationen	23
	GRI 303: VATTEN OCH UTSLÄPP 2018		
	303-1	Vatten som en delad resurs	19-20
	303-3	Vattenuttag	19
	303-4	Vattenutsläpp	4, 19-20
	303-5	Vattenförbrukning	4
	GRI 304: BIOLOGISK MÅNGFALD 2016		
	304-2	Betydande påverkan av aktiviteter, produkter och tjänster på den biologiska mångfalden	25
	GRI 305: UTSLÄPP TILL LUFT 2016		
	305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	23-24
	305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser, energi (Scope 2)	23-24
	305-3	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	23-24
	305-5	Minskning av växthusgasutsläpp	20-22, 32
	GRI 306: AVFALLSHANTERING 2020		
	306-1	Genererat avfall och betydande avfallsrelaterade effekter (styrningsupplysning)	21-22
	306-2	Styrning av betydande avfallsrelaterade effekter (styrningsupplysning)	21-22
	306-3	Genererat avfall	23
	306-5	Avfall till förbränning och deponering	4, 23
	GRI 308: LEVERANTÖRSBEDÖMNING MILJÖ 2016		
	308-1	Andel nya leverantörer som utvärderats enligt kriterier för miljö	33
SOCIALA STANDARDER	GRI 401: ANSTÄLLNING 2016		
	401-1	Nyanställning och personalomsättning	26
	GRI 403: ARBETSRELATERAD HÄLSA OCH SÄKERHET 2018		
	403-1	Styrningssystem för arbetsrelaterad hälsa och säkerhet (styrningsupplysning)	26-28
	403-2	Identifiering av faror, riskbedömning och incidenter (styrningsupplysning)	26-27
	403-3	Arbetsrelaterad hälsovård (styrningsupplysning)	26-27
	403-4	Anställdas delaktighet, samråd och kommunikation kring arbetsmiljö och säkerhet (styrningsupplysning)	27-28

HknEdHw66-B1xhVuHDag

403-5	Utbildning av anställda kring arbetsrelaterad hälsa och säkerhet (styrningsupplysning)	27-29
403-6	Främjande av anställdas hälsa (styrningsupplysning)	26-27
403-7	Förebyggande och begränsning av arbetsrelaterad hälsa och säkerhet (styrningsupplysning)	26-28
403-8	Anställda som omfattas av ledningssystem för hälsa och säkerhet i arbetet	6
403-9	Arbetsrelaterade skador	26-27
403-10	Arbetsrelaterade hälsoproblem	26-27
GRI 404: UTBILDNING OCH KOMPETENSUTVECKLING 2016		
404-3	Andel anställda som får regelbunden utvärdering och uppföljning av prestation och karriärutveckling	26
GRI 405: MÅNGFALD OCH LIKABEHANDLING 2016		
405-1	Mångfald hos styrelse, ledning och anställda	5
405-2	Kvinnors grundlön och ersättning i förhållande till mäns	26
GRI 406: ICKE-DISKRIMINERING 2016		
406-1	Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder	27
GRI 413: LOKALSAMHÄLLEN 2016		
413-1	Verksamheter som har implementerat lokalt samhällsengagemang, konsekvensbedömningar och utvecklingsprogram	7-8
GRI 414: SOCIAL LEVERANTÖRSBEDÖMNING 2016		
414-1	Andel nya leverantörer som granskats utifrån sociala kriterier	33
GRI 417: MARKNADSFÖRING OCH MÄRKNING 2016		
417-3	Fall av bristande efterlevnad gällande marknadskommunikation	13
GRI 418: KUNDINTEGRITET 2016		
418-1	Underbyggda klagomål gällande överträdelser av kundsekretess och förlust av kunddata	14

Revisorns yttrande.

Hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen.

INDEX ENLIGT ÅRL	UPPLYSNING	SIDHÄNVISNING
MILJÖ	Policy	5-6
	Risker	12-16
	Mål och resultat	19-25
SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONAL	Policy	5-6
	Risker	12-16
	Mål och resultat	26-29
RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	Policy	5-6
	Risker	12-16
	Mål och resultat	26-29
MOTVERKANDE AV KORRUPTION	Policy	5-6
	Risker	12-16, 33
	Mål och resultat	30-33

HknEdHw66-81xbVuHDag

Förvaltningsberättelse.

Information om verksamheten.

Styrelsen och verkställande direktören för BORÅS ENERGI OCH MILJÖ AB, organisationsnummer 556527-5590, får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Bolaget ägs av Borås Stadshus AB, organisationsnummer 556547-5646, vilket i sin tur är helägt av Borås Stad. Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och underordnat kommunfullmäktige i Borås. Företrädare för bolaget och dess styrelse genomför löpande planerings- och uppföljningssamtal med ägaren om verksamhetsfrågor och ekonomi.

Borås Energi och Miljö AB verkar för att Borås Stad kan erbjuda kundanpassade lösningar med god tillgänglighet inom energi -, återvinning-, VA- och miljöområdet. Synsättet inom bolaget har sedan många år gått från att utveckla produkter till att vara mer involverade i samhällsbyggnaden genom hållbara systemlösningar som skapar förutsättningar för att staden kan expandera. Bolaget skall dessutom vara ett av Borås Stads verktyg för att Borås ska kunna uppnå stadens vision.

Bolaget skall med de olika verksamheterna, åstadkomma synergieffekter till gagn för den som utnyttjar bolagets tjänster. Bolaget söker alltid utvecklingsmöjligheter för verksamheten i samråd med forskningsvärlden, men även med den akademiska världen och näringslivet.

Det är styrelsens uppfattning att verksamheten under året och efter årets utgång har bedrivits i enlighet med det i bolagsordningen angivna kommunala syftet och de kommunala principer som bolaget har och verkar inom.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter räkenskapsårets utgång.

Bolaget har under året arbetat efter en framtagen affärsplan. I affärsplanen finns fyra övergripande mål som i sin tur är nedbrutna till avdelningsnivå och presenteras i verksamhetsplaner för samtliga avdelningar. Under hösten har bolagsledningen tagit fram en uppdaterad Affärsplan som sträcker sig i ett treårsperspektiv (2024-2026).

Under slutet av året präglades mycket av den tragiska arbetsplatsolyckan som inträffade på Sobackens biobränsleplan. Bolagets tankar har varit hos den omkomnes närmaste. Arbetsmiljön är högsta prioritet i bolaget och ett intensivt arbete har lett fram till nya rutiner och arbetssätt så att inget liknande skall kunna inträffa igen.

Bolaget har slutfört projektet med att införa ett nytt insamlingssystem, Sortera mera hemma, för boråsarnas hushållsavfall. Bolaget har under ca 2,5 år kört ut ca 39 000 kärl till alla villor och radhus. Projektet har avslutats före utsatt tidplan och med lägre kostnader än budget. Sorteringsgraden har förbättrats med det nya systemet liksom kundnöjdheten.

Under året har övriga hushåll fått separat insamling av matavfall och restavfall. Den optiska sorteringsanläggningen för svarta och vita soppåsar har efter drygt 30 års drift stängts av och ersatts med det nya insamlingssystemet.

I kundundersökningar kan konstateras en ökande kundnöjdhet bland våra fjärrvärmekunder och bolaget har fått mycket väl godkänt betyg från både privat- och företagskunderna.

Boråsarna har varit duktiga på att spara på vatten, fjärrvärme och brännbart avfall, detta stärker stadens hållbarhetsarbete.

Bolaget har investerat i nya batterilager som kommer att verka på frekvensmarknaden, där ersättningarna för närvarande är mycket goda. Förutom att det är en god affär, möjliggör investeringen att nationellt stötta investeringar i ej planerbar energi som sol- och vindkraft.

För att framtidssäkra boråsarnas dricksvattenförsörjning har bolaget ett pågående projekt där miljötillstånd nu sökts för vattenuttag i sjön Tolken. Projektering pågår för ett slutligt investeringsbeslut om nytt Vattenverk under 2025.

Bolaget har inlett ett samarbete med ST1 som i början på 2023 tog över bolagets publika biogastankstationer. Under året har ST1 byggt en ny biogasanläggning på Sobacken som kommer att ta emot och köpa bolagets all producerade rågas och därefter förädla gasen via uppgradering och förvätskning och slutligen avsätta fordonsgasen på marknaden. Från och med 2024 kommer ST1 köpa bolagets all producerade biogas.

Organisation och personal.

Medelantalet tillsvidareanställda uppgick under året till 368 (368) personer. Övriga uppgifter om anställda och personalkostnader framgår av not 5.

Omsättning och resultat.

Bolagets nettoomsättning uppgick under året till 1 348 (1 323) mnkr.

Resultat efter finansiella poster uppgick till 52,8 (80,6) mnkr.

Resultatet för de taxefinansierade verksamheterna 2023 är totalt -21,5 mnkr varav kommunalt avfall -13,8 mnkr och VA -7,7 mnkr.

Bolaget har ändrat redovisningsprincip gällande över/underskott i taxefinansierad verksamhet vilket inneburit omräkning av jämförelsesiffrorna för 2022. Se stycket Redovisnings- och värderingsprinciper under Tilläggsupplysningar.

Många omvärldsfaktorer har påverkat bolaget under året. Det allmänna prisläget har påverkats av hög inflation, höjda räntor och en helt förändrad energisituation i Sverige och i Europa har påverkat kostnadsbilden dramatiskt när det gäller infrastrukturtjänster som fjärrvärme, vatten och avlopp och hantering av avfall. Kostnaden för biobränsle har skenat och elpriserna har varierat kraftigt och marknadspriserna för el har legat på en betydligt lägre nivå än för ett år sedan. Vi ser även att kundleveranserna sjunkit genom att kunderna energieffektiviserar och sparar på vatten. Positivt sett ur ett klimatperspektiv men har påverkat bolagets intäkter negativt.

Årets spotpriser på el har varit betydligt lägre än budgeterat vilket har gjort det mindre lönsamt att producera el.

Ansökan om ändringstillstånd för Sobackens miljötillstånd har gjorts. Syftet med ansökan om ändringstillstånd är att ta emot mer avfall på avfalls-och biogasanläggningen samt delvis förändra eller lägga till nya behandlingsmetoder för att främja en långsiktigt hållbar avfallshantering. Bolaget planerar för ett godkänt ändringstillstånd under 2024.

Under hösten har bolaget arbetat med att analysera och genom omvärldsbevakning genomlysa bolagets kostnadsmassa. Målet är att minska hela den fasta kostnadsmassan både inom kommersiella och taxefinansierade verksamheter.

Nedskrivningsprövning av Fjärrvärmeverksamheten och Biogasverksamheten har gjorts under året men inget nytt nedskrivningsbehov föreligger.

Bolaget har under året erhållit elstöd om 24 mnkr.

Posten pågående investeringar har ökat mot föregående år. Totala pågående investeringar per 202312 är 372,7 mnkr (190,9). De största pågående investeringarna är Bosnäs, Deponi Sobacken och projektering av framtidssäkring av dricksvattenförsörjningen som tillsammans utgör 256,6 mnkr.

Marknad.

Fjärrvärmeleveransen under 2023 blev totalt 609 GWh (589).

Under året har vi tecknat nya fjärrvärmeavtal med 41 nya privatkunder och 9 nya företagskunder. Totalt har vi nu 4 868 fjärrvärmekunder.

Bolaget har en fortsatt ambition att satsa på olika former av kommunikationsinsatser till stadens invånare. Målet med kommunikationen är att motivera och engagera invånarna än mer i stadens miljöarbete. 2023 arrangerade bolaget en Vattendag i centrala Borås. En dag fylld med kommunikation om vattnets värde.

Kretsloppsveckan genomfördes under september. Veckan innehöll öppet hus på Sobacken, frukostmöte om smarta transporter i centrala Borås, Good Goods, uppstart av projektet Drömstaden.

Under året har vi genomfört Prisdialog med våra kommersiella fjärrvärmekunder. Syftet med dialogen är att stärka kunddialogen. Bolaget har också bjudit in till informationsmöten för alla fjärrvärmekunder och mötena blev välbesökta. Prisinformation, klimatprestanda och hur bolaget hela tiden strävar efter att utveckla fjärrvärmen fanns på programmet.

HknEdHw66-81xbVuHDag

Förväntad framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer.

Bolaget kommer under 2024 fortsatt arbeta för att uppnå målsättningar presenterade i bolagets Affärsplan. Bolaget kommer att verka för att bidra med så mycket som möjligt för att Borås Stads vision och mål uppnås.

I bolagets framtagna affärsplan redovisas strategiska aktiviteter som bolaget ska ha fokus på under affärsplaneperioden 2024-2026.

Strategiska aktiviteterna för kommande period:

- Anpassa bolagets verksamheter för klimatförändringar.
- Kundorienterade. Hållbar affärsutveckling och nyförsäljning inom bolagets kommersiella områden.
- Ökat kundfokus inom bolaget.
- Optimering för framtiden. Skapa ett effektivt bolag med ekonomin i balans. Minskad kostnadsmassa inom bolaget genom effektivisering och nya arbetssätt.
- Fortsatt satsning på digitalisering och processledning.
- Ledarskapsutveckling. Hållbart ledarskap på alla nivåer i bolaget, fokus på minskad stress, ökad motivation och hälsa hos alla medarbetare

Årligen genomför bolaget en SWOT-analys och kommande år har bolaget speciellt fokus på redovisade hot:

- Konkurrens på bränsle (avfall, biobränsle).
- Växlande elpriser på marknaden.
- Fortsatt hög inflation, stigande räntor, vilket påverkar bolagets och bolagets kunders ekonomiska situation.
- Säkerhetsläget, cyberhot, intrång och sabotage, stöld.
- Klimatförändringar, extremväder.
- Lagstiftning, skatter och styrmedel.

Resultatet av SWOT-analysen har tagits med i arbetet med att identifiera strategiska aktiviteter.

Internkontroll.

Genom att ha en god internkontroll med en tydlig ansvarsfördelning och struktur lever vi på Borås Energi och Miljö upp till de krav och förväntningar som ställs enligt lagstiftningen kring Internkontroll. Internkontrollarbetet på bolaget har under 2023 utförts enligt rutin för internkontrollarbetet.

Riskanalyser med tillhörande internkontrollplaner och direktåtgärder på bolagsövergripande nivå har under året upprättats i det strategiska arbetet av ledningsgruppen. I detta arbete har styrelsen involverats främst genom sitt riskutskott. Utkast för riskanalys samt internkontrollplan har löpande stämts av och granskats i samråd med riskutskottet innan de slutligen beslutats av styrelsen

Riskanalyserna på underliggande nivåer inom bolaget har tagits fram för samtliga av bolagets affärsområden och funktioner via workshops där den övergripande riskanalysen har hanterats samt kompletterats med affärsområdenas och funktionernas specifika risker enligt rutin.

Workshoparna har samordnats av kvalitetsavdelningen som även ansvarar för att beslutade kontroller och åtgärder läggs in i Stratsys samt tar ut internkontrollrapporter löpande under året till ledning och styrelse.

Slutsats av uppföljning.

2023 hade Borås Energi och Miljö på övergripande nivå totalt 26 risker varav 3 risker där direktåtgärder krävdes, 19 som krävde kontroller enligt internkontrollplan samt 4 att hålla under uppsikt. Bolagets internkontrollplan har skett löpande under året enligt rutin och är en integrerad del i verksamhetens styrning och ledningsprocess och vi arbetar i Stratsys risk- och kontrollmodul.

Hållbarhetsrapport.

Borås Energi och Miljö bedriver både anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter i Borås. I enlighet med 6 kap. 12 § ÅRL innehåller bolagets hållbarhetsredovisning de hållbarhetsupplysningar som behövs för förståelsen av bolagets utveckling, ställning och resultat samt konsekvenserna av verksamheten. Redovisningen omfattar bland annat miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. I redovisningen beskrivs bolagets affärsmodell, policydokument, väsentliga hållbarhetsrisker och möjligheter, samt hur dessa hanteras, och resultatindikatorer som är relevanta för verksamheten.

Mer om vårt hållbarhetsarbete finns på sidorna 1-36.

Styrelsen och verkställande direktören för Borås Energi och Miljö AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Styrelsens säte: Borås kommun, Sverige.
Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

Energi- och Miljöcenter på Sobacken..

Flerårsöversikt.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	1 348 026,4	1 322 880,2	1 204 073,1	1 046 914,2	1 038 189,1
Balansomslutning	5 657 131,7	5 329 465,5	5 278 196,2	5 211 493,0	5 081 461,4
Resultat efter finansiella poster	52 780,9	80 566,5	57 585,0	52 334,8	25 785,4
Årets resultat	31 314,9	55 166,9	30 093,0	-140,8	1 026,7
Investeringar	518 065,8	289 849,4	315 185,6	379 425,2	635 659,3
Rörelsemarginal (%)	10,8	14,0	11,2	12,6	9,5
Avkastning på totalt kap. (%)	2,6	3,5	2,6	2,5	1,9
Avkastning på eget kap. (%)	8,1	16,4	10,2	9,5	5,0
Soliditet (%)	11,5	12,1	10,7	10,7	10,2
Räntetäckningsgrad (ggr)	1,6	2,0	2,3	1,7	1,4
Antal anställda	368,0	352,0	333,0	322,0	314,0

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.

Rättelse för sluttäckning och efterbehandling av deponi har justerats för 2021 och 2022. Justering återspeglas ej under åren 2018 - 2020 i årsredovisning för 2023.

Ändrad redovisningsprincip har skett under 2023 på 2022 års resultat gällande de taxefinansierade verksamheterna. Justeringen återspeglas inte i 2022 års siffror i femårsöversikten.

Förändringar i eget kapital
Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	157 488 930	kr
årets vinst	31 314 848	kr
	188 803 778	**kr**
disponeras så att		
i ny räkning överföres	188 803 778	kr
	188 803 778	**kr**

Beträffande företagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, rapporter över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalyser samt noter. Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor där ej annat anges.

Resultaträkning.

	Not	2023-01-01 - 2023-12-31	2022-01-01 - 2022-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	1	1 348 026	1 322 881
Aktiverat arbete för egen räkning		31 254	38 356
Övriga rörelseintäkter	2	29 868	16 723
		1 409 148	**1 377 960**
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-220 863	-216 657
Övriga externa kostnader	3, 4	-489 451	-503 367
Personalkostnader	5	-294 554	-256 358
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-255 721	-242 542
Övriga rörelsekostnader		-3 485	0
		-1 264 074	**-1 218 924**
Rörelseresultat		**145 074**	**159 036**
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	6	335	212
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-92 628	-78 681
		-92 293	**-78 469**
Resultat efter finansiella poster		**52 781**	**80 567**
Bokslutsdispositioner	8	-20 000	-10 000
Resultat före skatt		**32 781**	**70 567**
Skatt på årets resultat	9	-1 466	-15 400
Årets resultat		**31 315**	**55 167**

HknEdHw66-B1xhVuHDag

Balansräkning.

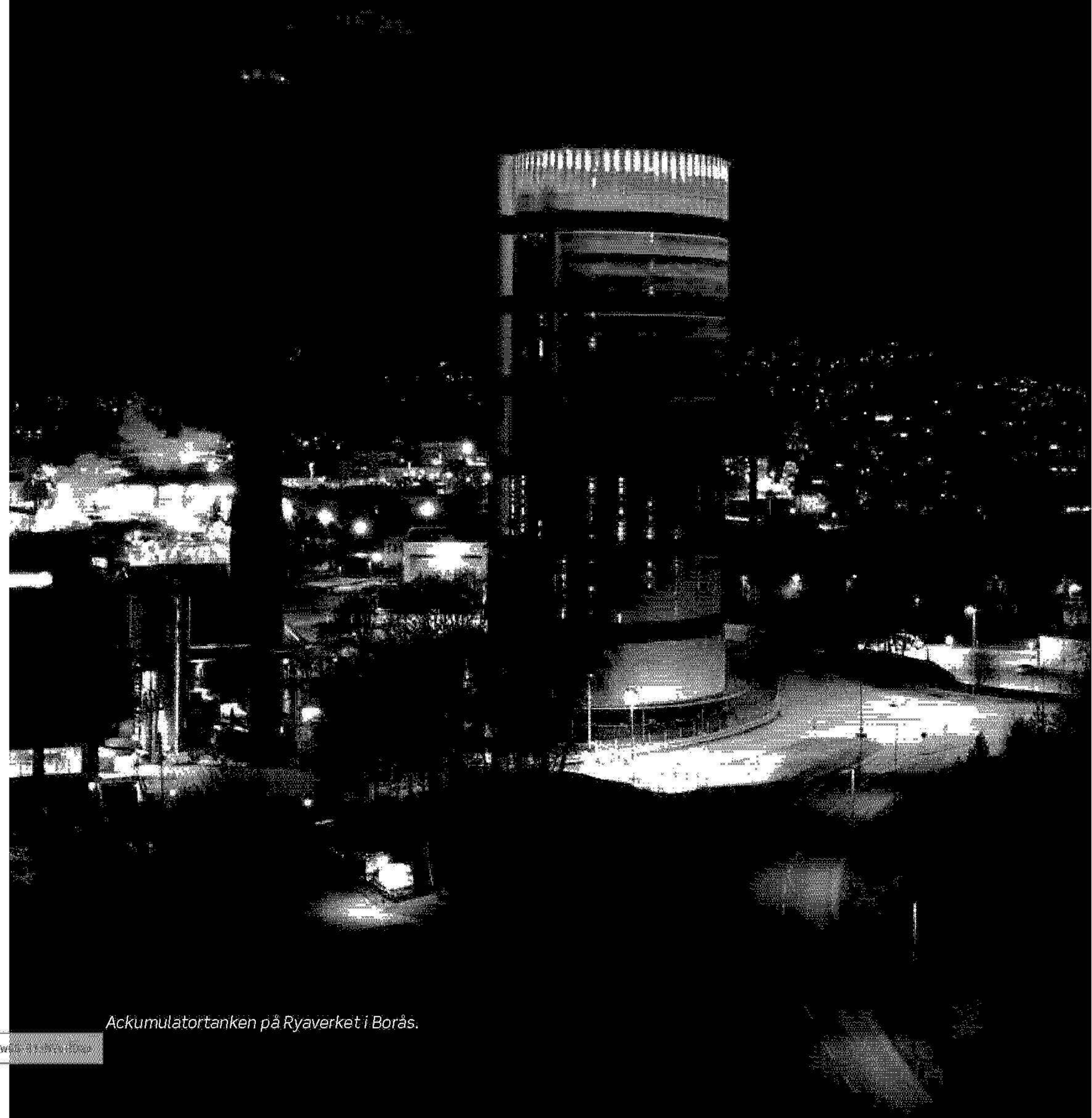
	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	10	0	0
		0	**0**
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	932 350	936 290
Maskiner och andra tekniska anläggningar	12	3 715 607	3 632 306
Inventarier, verktyg och installationer	13	152 796	158 937
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	14	372 741	190 862
		5 173 494	**4 918 395**
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran	16	68 977	70 444
		68 977	**70 444**
Summa anläggningstillgångar		**5 242 471**	**4 988 839**
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Råvaror och förnödenheter		76 257	61 020
Lager av elcertifikat och ursprungsgarantier		23 963	19 573
		100 220	**80 593**
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		192 256	176 302
Fordringar hos koncernföretag		50 849	41 391
Skattefordringar		3 978	3 694
Övriga fordringar		46 771	13 903
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	19 708	21 025
		313 562	**256 315**
Kassa och bank		879	3 719
Summa omsättningstillgångar		**414 661**	**340 627**
SUMMA TILLGÅNGAR		**5 657 132**	**5 329 466**

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	26		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		10 000	10 000
Reservfond		40 000	40 000
		50 000	**50 000**
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		157 489	102 322
Årets resultat		31 315	55 167
		188 804	**157 489**
Summa eget kapital		**238 804**	**207 489**
Obeskattade reserver	17	**521 500**	**521 500**
Avsättningar	18		
Övriga avsättningar		235 646	245 899
Summa avsättningar		**235 646**	**245 899**
Långfristiga skulder	19		
Checkräkningskredit	20	1 872 419	1 480 229
Reverslån Borås Stad		2 100 000	2 233 334
Övriga förutbetalda anslutningsavgifter samt förskottsavtalsskulder		228 432	202 198
Summa långfristiga skulder		**4 200 851**	**3 915 761**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		150 434	145 510
Skulder till koncernföretag		225 306	209 811
Övriga skulder		2 515	134
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	82 076	83 362
Summa kortfristiga skulder		**460 331**	**438 817**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**5 657 132**	**5 329 466**

HknEdHw66-B1xhVuHDag

Kassaflödesanalys.

	2023-01-01 - 2023-12-31	2022-01-01 - 2022-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	52 781	80 567
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	258 719	268 432
Betald skatt	-284	-346
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	**311 216**	**348 653**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet		
Förändring av varulager och pågående arbete	-19 626	-26 193
Förändring av kundfordringar	-25 412	2 860
Förändring av kortfristiga fordringar	-6 120	-53 608
Förändring av leverantörsskulder	10 899	-26 552
Förändring av kortfristiga skulder	-4 588	43 836
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**266 369**	**289 996**
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-518 066	-289 849
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-518 066**	**-289 849**
Finansieringsverksamheten		
Förändring av checkräkningskredit	392 190	188 016
Amortering av lån	-133 333	-183 333
Erhållna (lämnade) koncernbidrag	-10 000	-10 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**248 857**	**-5 317**
Årets kassaflöde	**-2 840**	**-6 170**
Likvida medel vid årets början		
Likvida medel vid årets början	3 719	9 889
Likvida medel vid årets slut	**879**	**-3 719**

Ackumulatortanken på Ryaverket i Borås.

Tilläggsupplysningar.

Redovisningsprinciper m.m.

Allmänna redovisningsprinciper.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna har ändrats gällande balansering av underskott i taxefinansierad verksamhet.

Tidigare år har det negativa resultatet på de taxefinansierade verksamheterna lagts som en fordran mot kollektivet och har således påverkat resultatet för de kommersiella verksamheterna positivt då man i årsboksluten bokfört detta som en övrig rörelseintäkt för att nolla ut resultatet på de taxefinansierade verksamheterna.

I enlighet med riktlinjer från Svenskt Vatten och Avfall Sverige så har bolaget nu valt att ändra sin tidigare redovisning.

Den nya principen är att förlusten på de taxefinansierade verksamheterna skall ligga kvar i bolagets årsresultat men att separat redovisning hålls utanför balans- och resultaträkning. Pga detta så har 2022 års resultat räknats om i årets årsredovisning mot minskade övriga rörelseintäkter mot eget kapital (föregående årsresultat).

Den separata redovisningen visas i Not 24.

Bedömningar och uppskattningar.

Följande av styrelsens bedömningar har en betydande effekt på redovisade belopp i årsredovisningen:

Bolaget har årligen gjort en avsättning till investeringsfond för upprättande av nytt avloppsreningsverk. Medel kan avsättas till fond enligt vattentjänstlagen,30§ lagen om allmänna vattentjänster, under en 5-årsperiod. Denna fond har börjat att lösas upp from juli 2018 då det nya avloppsreningsverket togs i drift.

Bolaget har avsatt medel i en ny fond för det nya Vattenverket. Medel kan avsättas till fond enligt vattentjänstlagen,30§ lagen om allmänna vattentjänster, under en 5-årsperiod. Avsättningens storlek har beräknats efter att VA-verksamhetens underskott för senaste 3 åren har räknats av. 2023 var resultatet för VA negativt och ingen fondering gjordes.

Kommunalt avfall och VA är verksamheter som är självfinansierade. Överskott i verksamheten skuldförs, för att sedan sänka avgiftsuttaget de närmsta tre åren alternativt avsättas till en investeringsfond. På motsvarande sätt avräknas underskott och om tidigare skuld inte är tillräcklig för att täcka underskottet, redovisas resterande del som ett negativt resultat. Enligt lag skall överskott/underskott regleras mot kollektivet inom en treårsperiod. Se not 24.

Bolaget avsätter även årliga medel för sluttäckning och efterbehandling av deponi. Under en deponicells ekonomiska livslängd avsätts årligen del av resultatet för deponiceller, i syfte att användas det år deponicellerna sluttäcks samt en efterbehandlingsavgift för framtida drift i 30 år. Avsättning har gjorts med 1,1 mnkr 2023 och 4,1 mnkr har använts av avsättningen. Totalt finns en avsättning om 32 mnkr för framtida kostnader.

Under 2017 beslutades att skriva ner anläggningstillgångar tillhörande fjärrvärmen på affärsområde Energi till en summa på 450 mnkr. Affärsområdet hade en förändrad marknadssituation vilken bidrog till ett negativt prognostiserat framtida resultat. Under 2023 har en förnyad nedskrivningsprövning gjorts. Inga ytterligare nedskrivningsbehov har identifierats men ej heller några faktorer som talar för en återföring av tidigare gjorda nedskrivningar.

Under 2023 gjordes en nedskrivningsprövning på biogasområdet. Inga ytterligare nedskrivningsbehov har identifierats men ej heller några faktorer som talar för en återföring av tidigare gjorda nedskrivningar.

Koncerntillhörighet.

Borås Energi och Miljö AB, org nr 556527-5590, är ett helägt dotterbolag till Borås Stadshus AB, org nr 556547-5646, med säte i Borås Kommun. Moderbolaget ägs helt av Borås Stad.

Av årets totala kostnader för inköp respektive totala intäkter avser värdemässigt 19 760 tkr av inköpen och 14 402 tkr av intäkterna andra företag inom den koncern där Borås Stadshus AB är moderbolag.

Intäktsredovisning.

Inkomsten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om företaget får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Ersättning i form av ränta eller utdelning redovisas som intäkt när det är sannolikt att företaget kommer att få de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen och när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ränta redovisas som intäkt enligt den s.k. effektivräntemetoden.

Kommunalt avfall och VA är verksamheter som är självfinansierade. Överuttag bokförs som minskad intäkt och skall vara reglerad inom en treårs period. Eventuellt överuttag på VA kan fonderas om kriterier för det är uppfyllt.

Borås Energi och Miljö har intäktsfört offentliga bidrag till en summa av 4 263 tkr.

Tjänste- och entreprenaduppdrag.

Tjänsteuppdrag/Entreprenaduppdrag på löpande räkning intäktsredovisas i takt med att arbetet utförs. Upparbetad, ej fakturerad intäkt tas i balansräkningen upp till det belopp som beräknas bli fakturerat och redovisas i posten "Upparbetad men ej fakturerad intäkt".

Pågående nyanläggningar.

Kostnaden för pågående investeringar som ej ännu är aktiverade bokförs som pågående nyanläggningar. När investeringen är slutbesiktigad och tagen i drift flyttas kostnaden till anläggningstillgångar och börjar skrivas av enligt respektive avskrivningsplan.

Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar.

Företaget tillämpar den s.k. "aktiveringsmodellen" avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar. Metoden innebär att samtliga utgifter som uppfyller kriterierna i K3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång och skrivs av under tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Anläggningstillgångar.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande arbeten	5 år
Goodwill	5 år

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader	20-100 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10-40 år
Inventarier, verktyg och installationer	5-10 år

Aktiverat arbete för egen räkning.

Avser utgifter för investeringsarbeten i egna anläggningar. Utgifterna innefattar personalkostnader och personalomkostnader. Aktivering sker till nedlagda kostnader.

Fordringar, skulder och avsättningar.

Om inget annat anges ovan värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värderingstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Övriga skulder och avsättningar värderas till de belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar redovisas till anskaffningsvärde om inget annat anges ovan.

Varulager.

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärdet avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att eventuell inkurans i varulagret har beaktats.

Bolaget innehar elcertifikat och utsläppsrätter. Detta redovisas enligt reglerna för offentliga bidrag i enlighet med lägsta värdets princip (LVP).

Aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det

HknEdHw66-B1zhVuHOap

redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller på balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s k balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis mot den uppskjutna skattefordran.

Avsättningar

Avsättningar definieras som förpliktelser vilka är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättningarna omprövas årligen.

Avsättningar definieras som förpliktelser vilka är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättningarna omprövas årligen.

VA-verksamhetens resultat avsätts till en fond för framtida reinvestering. Bakgrunden till avsättningen är kravet i 30§ lagen om allmänna vattentjänster där VA-verksamhet måste bedrivas till självkostnadspris. Medel får avsättas till fond för framtida nyinvesteringar. Fonden upprättades då Borås Stad (KF) fattade beslut om investering i nytt avloppsreningsverk. Fonden kommer att lösas upp i takt med att anläggningarna tas i drift och beloppet kommer att motsvara kostnaden för avskrivningar för de nya anläggningarna. Hela överskottet från VA-verksamheten har årligen tom 2017 lagts upp i fonden.

Fonden för framtida nytt Vattenverk upprättades under 2021. Fonden kommer att lösas upp i takt med att anläggningarna tas i drift och beloppet kommer att minska kostnaden för avskrivningar för de nya anläggningarna.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter rörande fjärrvärme och fjärrkyla intäktsförs vid slutförd installation.

Intäkter från anläggningsavgifter gällande VA-verksamheten bokförs som en förutbetald intäkt. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs anslutningsavgiften successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av till en genomsnittlig avskrivningsperiod på 33 år. En justering av antal år som anslutningsavgifterna intäktsförs på gjordes 2021, från 33 år till 60 år för att bättre synka mot ekonomiska livslängden som är 70 år på ledningarna och lägre på pumpstationerna.

Kassaflödesanalys.

Kassaflödesanalysen visar företagets förändringar av företagets likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Nyckeltalsdefinitioner.

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Årets resultat.

Rörelsemarginal (%)

Rörelseresultat i procent av omsättningen.

Avkastning på totalt kap. (%)

Rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av balansomslutningen.

Avkastning på eget kap. (%)

Resultat efter finansiella poster i procent av justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt).

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Räntetäckningsgrad (ggr)

Rörelseresultat plus finansiella intäkter dividerat med finansiella kostnader (ggr).

Antal anställda

Medelantal tillsvidareanställda under räkenskapsåret.

HknEdHw6ö-81xhVuNDap

Not 1 Nettoomsättningens fördelning.

Nettoomsättningen fördelar sig på verksamhetsgrenar enligt följande:

	2023	2022
Fjärrvärme	753 095	787 727
Övrig energiverksamhet	66 176	32 266
Biogas	9 188	7 424
Kommunalt avfall	135 937	118 393
Övrig avfallsverksamhet	100 194	96 662
Vatten och avlopp	279 280	272 792
Övrigt och gemensamt	4 157	7 617
	1 348 026	**1 322 880**

Not 2 Övriga rörelseintäkter.

	2023	2022
Erhållna skadestånd	0	13 145
Övriga rörelseintäkter	29 868	3 578
	29 868	**16 723**

Not 3 Leasingavtal.

Kostnadsförda arrenden och leasingavgifter 2023 totalt 37 304 tkr.

Framtida minimiavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasing förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	40 347	37 347
Senare än ett år men inom fem år	127 274	133 964
Senare än fem år	27 765	26 443
	195 386	**197 754**

Not 4 Arvode till revisorer.

	2023	2022
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	231	297
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	184	178
	415	**475**
Borås Stad		
Revisionsuppdrag	102	87
	102	**87**

Not 5 Anställda och personalkostnader.

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	95	87
Män	273	265
	368	**352**
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	2 336	2 487
Övriga anställda	187 544	173 017
	189 880	**175 504**
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	318	191
Pensionskostnader för övriga anställda	28 398	14 464
Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal	66 245	57 462
	94 962	**72 117**
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	**284 842**	**247 621**
Pensionsförpliktelser		
Nuvarande styrelse och verkställande direktör	0	0
	0	**0**
Könsfördelning bland ledande befattningshavare:		
Andel kvinnor i styrelsen	27 %	18 %
Andel män i styrelsen	73 %	82 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	56 %	33 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	44 %	67 %

HknEdHw66-B1xbVuHDag

Not 6 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter.

	2023	2022
Övriga ränteintäkter	-335	-212
	-335	**-212**

Not 7 Räntekostnader och liknande resultatposter.

	2023	2022
Övriga räntekostnader, Borås Stads internbank	92 628	78 681
	92 628	**78 681**

Not 8 Bokslutsdispositioner.

	2023	2022
Lämnat koncernbidrag	20 000	10 000
	20 000	**10 000**

Not 9 Aktuell och uppskjuten skatt.

	2023	2022
Skatt på årets resultat		
Uppskjuten skatt på outnyttjat underskottsavdrag	128	-16 783
Uppskjuten skatt på temporära skillnader	-1 594	1 384
Total redovisad skatt	**-1 466**	**-15 400**
Genomsnittlig effektiv skattesats	**-**	**-**
Avstämning av effektiv skatt		
Redovisat resultat före skatt	**32 781**	**96 457**
Skatt enligt gällande skattesats (20,60 %)	-6 753	-19 870
Ej avdragsgilla kostnader	-52	-120
Ej skattepliktiga intäkter	5	0
Justering avseende skatter för föregående år	5 333	4 591
Redovisad effektiv skatt	**-1 466**	**-15 400**
Effektiv skattesats	-4,5 %	-16,0 %

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar.

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 036	9 036
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**9 036**	**9 036**
Ingående avskrivningar	-9 036	-7 758
Årets avskrivningar	0	-1 278
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-9 036**	**-9 036**
Utgående redovisat värde	**0**	**0**

Not 11 Byggnader och mark.

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 269 212	1 258 294
Omklassificeringar	33 841	10 918
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**1 303 053**	**1 269 212**
Ingående avskrivningar	-183 051	-145 428
Årets avskrivningar	-37 781	-37 623
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-220 832**	**-183 051**
Ingående nedskrivningar	-149 871	-149 871
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-149 871**	**-149 871**
Utgående redovisat värde	**932 350**	**936 290**

HknEdHw6ö-81xhVuNDap

Not 12 Maskiner och andra tekniska anläggningar.

	2023-12-31	*2021-12-31*
Ingående anskaffningsvärden	5 967 105	5 767 647
Försäljningar/utrangeringar	-42 719	-57 325
Omklassificeringar	288 347	256 783
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**6 212 733**	**5 967 105**
Ingående avskrivningar	-1 885 657	-1 756 346
Försäljningar/utrangeringar	37 207	57 177
Årets avskrivningar	-199 534	-186 488
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-2 047 984**	**-1 885 657**
Ingående nedskrivningar	-449 142	-449 142
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-449 142**	**-449 142**
Ingående nedskrivningar	**3 715 607**	**3 632 306**

Not 13 Inventarier, verktyg och installationer.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Ingående anskaffningsvärden	271 149	264 373
Försäljningar/utrangeringar	-4 642	
Omklassificeringar	12 266	6 776
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**278 773**	**271 149**
Ingående avskrivningar	-112 213	-95 059
Försäljningar/utrangeringar	4 642	
Årets avskrivningar	-18 406	-17 154
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-125 977**	**-112 213**
Utgående redovisat värde	**152 796**	**158 936**

Not 14 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Ingående anskaffningsvärden	190 862	175 522
Årets anskaffningar	518 066	289 849
Omföring till driftresultatet	-1 733	
Omföring till årets aktivering	-334 454	-274 509
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**372 741**	**190 862**
Utgående redovisat värde	**372 741**	**190 862**

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Förutbetalda kostnader	16 796	20 831
Periodiserade intäkter	2 912	193
	19 708	**21 024**

Not 16 Uppskjuten skattefordran.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Outnyttjat underskottsavdrag	60 182	59 050
Temporär skillnad avseende byggnad	8 796	11 398
Utgående ackumulerade	**68 977**	**70 449**
Utgående redovisat värde	**68 977**	**70 449**

Den uppskjutna skattefordran är hänförligt från den genomförda nedskrivningen av fjärrvärmeanläggningar om 450 mnkr som genomfördes 2017. Nedskrivningen har fördelats baserat på nedlagda kostnader och 30,9 % hänförs till byggnader och resterande del belastat maskiner och andra tekniska anläggningar. Nedskrivningen på byggnader har skapat en skattemässig temporär skillnad som ger upphov till en uppskjuten skattefordran. Den del av nedskrivningen som är hänförlig till maskiner och andra tekniska anläggningar har skapat ett skattemässigt underskott som ger upphov till en uppskjuten skattefordran. Ny påverkan 2021 är nedskrivningen av biogasen om 41 mnkr gällande den delen som gäller byggnader o markanläggningar 10,6 mnkr.

HknEdHw66-BtzbVuHDag

Not 17 Obeskattade reserver.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Ackumulerade överavskrivningar	521 500	521 500
	521 500	**521 500**

Not 18 Avsättningar.

Övriga avsättningar 2022	VA Fondering	VA Fondering vattenverk	Sluttäckning deponi	Återställande slamlagun	Summa
Belopp vid årets ingång	200 782	11 377	27 321	0	239 480
Årets avsättningar	0	0	7 673	6 000	13 673
Under året ianspråktagna belopp	-7 254	0	0	0	-7 254
Under året återförda belopp	0	0	0	0	
	193 528	**11 377**	**34 994**	**6 000**	**245 899**

Övriga avsättningar 2023	VA Fondering	VA Fondering vattenverk	Sluttäckning deponi	Återställande slamlagun	Summa
Belopp vid årets ingång	193 528	11 377	34 994	6 000	245 899
Årets avsättningar	0	0	1 122	0	1 122
Under året ianspråktagna belopp	-7 254	0	-4 121	0	-11 375
Under året återförda belopp	0	0	0	0	0
	186 274	**11 377**	**31 995**	**6 000**	**235 646**

Not 19 Långfristiga skulder.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Reverslån Borås Stad	2 100 000	2 233 334
Checkräkningskredit Borås Stad	1 872 419	1 480 229
Förutbetalda anslutningsavgifter VA-verksamheten	224 713	197 494
Fjärrvärme förskottsavtal Energi	3 720	4 704
	4 200 852	**3 915 761**

Bolagets checkräkningskredit mot Borås Stad räknas som långfristig skuld, med huvudsaklig motivering enligt följande (som skrivs in i Riktlinjer för finansverksamheten i den uppdatering som beslutas av fullmäktige i feb-17): De majoritetsägda bolagen ska vid var tid ha tillgång till kapital för att bedriva den av ägaren beslutade verksamheten. Bolagen har därmed en långfristig kapitalförsörjning, som beloppsmässigt fastställs i årligt beslut av kommunstyrelsen.

Av de långfristiga skulderna så är det totalt 3 572 419 tkr som förfaller senare än 5 år från balansdagen.

Not 20 Checkräkningskredit.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	2 203 930	2 203 000
Utnyttjad kredit uppgår till	-1 872 419	-1 480 229
	331 511	**722 771**

Not 21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Upplupna personalrelaterade kostnader	28 916	27 900
Deponi- och avfallsskatt	2 181	-1 677
Övriga upplupna kostnader	20 433	24 408
Periodiserade leverantörsfakturor	18 813	24 852
Utnyttjade utsläppsrätter	11 731	7 879
	82 075	**83 362**

Not 22 Nyckeltalsdefinitioner.

Resultatmarginal

Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen.

Justerat eget kapital

Eget kapital med tillägg för obeskattade reserver som reducerats med uppskjuten skatt.

Avkastning på totalt kapital

Rörelseresultat med tillägg för finansiella intäkter i procent av balansomslutning.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning.

HknEdHw66-B1xhVuHOap

Not 23 Upplysningar om finansiella instrument.

Borås Energi och Miljö ABs finansiering sker främst genom nyttjande av en kredit kopplad till ett underkonto i Borås Stads koncernkonto. Kreditens maximala storlek bestäms årligen av kommunstyrelsen i Borås Kommun.

Borås Energi och Miljö använder finansiella instrument för att säkra delar av företagets riskexponering gentemot energimarknaden med syfte att skapa en förutsägbarhet i företagets resultat och minimera ogynnsamma resultateffekter. Riskhanteringen omfattar handel med derivatkontrakt för prissäkring av el och utsläppsrätter, samt prissäkring av valuta (EUR) för säkrade positioner. Handel sker bilateralt mot motpart/motparter med bedömt mycket hög kreditvärdighet. Bolaget utgör därmed inte direktaktör mot den finansiella elbörsen (Nasdaq OMX).

Säkringsredovisning

Borås Energi och Miljö AB uppfyller kravet för säkringsredovisning och ingen marknadsvärdering bokförs i resultaträkning eller balansräkning. Räntekupongerna på swappen redovisas löpande i resultaträkningen som en del av bolagets räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swappen. Effekten av en stängning av derivatkontrakt till följd av att säkringsrelationen upphört resultatförs direkt och periodiseras inte.

Bolaget tillämpar säkringsredovisning för redovisning av energiderivat som handlas i syfte att prissäkra bolagets nettoförsäljning av producerad el (nettoproduktion) samt bolagets nettoposition avseende utsläppsrätter. Riskhantering avseende bolagets elprisrisk sker via terminssäkring av el enligt fastställd policy. Kostnader för säkringshandel resultatförs direkt och periodiseras inte. Bedömningen är att säkringar med finansiella instrument i enlighet med bolagets policy och riktlinjer skapar en effektivitet i säkringsförhållandet avseende bolagets riskhantering.

	2023-12-31	*2022-12-31*
Energiderivat el		
Nominellt belopp	206 100	285 565
Marknadsvärde	13 149	-227 166
	219 249	**58 399**
Energiderivat utsläppsrätter		
Nominellt belopp	-4 442	-16 673
Marknadsvärde	23	2 120
	-4 419	**-14 553**

Notering; Redovisade belopp avser utestående orealiserade marknadspositioner/prissäkringar per den 2023-12-31 (resp. 2022-12-31), dvs omfattar prissäkringar för perioden år 2023-2025 (resp. 2022-2024).

Not 24 Underuttag taxefinansierad verksamhet.

Fordran utanför redovisning gällande underskott av Taxefinansierad verksamhet.

Taxefinansierad verksamhet så som Kommunalt avfall och VA-verksamhet är föremål för självkostnadsprincipen. Överskott i verksamheten skuldförs, för att sedan sänka avgiftsuttaget de närmsta tre åren alternativt avsättas till en investeringsfond. På motsvarande sätt avräknas underskott och om tidigare skuld inte är tillräcklig för att täcka underskottet, redovisas resterande del som ett negativt resultat. Enligt lag skall överskott/underskott regleras mot kollektivet inom en treårsperiod.

Underuttag kommunalt avfall	
2020	0
2021	2 060
2022	10 867
2023	13 815
Totalt underuttag	**26 742**

Underuttag VA	
2020	0
2021	0
2022	12 963
2023	7 679
Totalt underuttag	**20 642**

Not 25 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Inga väsentliga händelser har inträffat.

Not 26 Disposition av företagets vinst eller förlust.

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

	2023-12-31
Förslag till vinstdisposition	
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:	
balanserad vinst	157 489
årets vinst	31 315
	188 804
disponeras så att	188 804
i ny räkning överföres	**188 804**

HknEdHw66-81zhVuHDap

Borås den 7 mars 2024.

Roland Andersson
Ordförande

Tom Andersson
Förste vice ordförande

Kristian Silbvers
Andre vice ordförande

Anne Ludvigson
Ledamot

Catherine Kjellbergh
Ledamot

Jessica Eriksson
Ledamot

Lars Boström
Ledamot

Tomas Brandberg
Ledamot

Per-Jonas Carlsson
Ledamot

Magnus Kårestedt
VD

Datum för revisionsberättelse enligt digital signering.

Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

Till årsstämman i Borås Energi och Miljö AB.
Organisationsnummer 556527-5590.

Granskningsrapport för år 2023.

Vi - Ingwer Kliche och Boris Preijde - av Kommunfullmäktige i Borås Stad utsedda lekmannarevisorer i Borås Energi och Miljö AB - har granskat bolagets verksamhet under år 2023.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har utgått från bedömning av risk och väsentlighet. Vi har samarbetat med bolagets auktoriserade revisor och nyttjat sakkunnigt biträde från Borås Stads Revisionskontor i vår granskning.

Borås Energi och Miljö AB har under året bedrivit arbetet i linje med de mål för verksamheten som anges i bolagets ägardirektiv. Bolaget uppnår inte Kommunfullmäktiges budgetmål, avkastningskrav, mål för räntetäckningsrad eller finansiella mål om soliditet. Bolaget uppnår däremot Kommunfullmäktiges utdelningskrav. Av bolagets årsredovisning framgår det inte fullt ut hur bolaget arbetat för att uppfylla Kommunfullmäktiges ekonomiska och verksamhetsmässiga mål. Vi noterar att styrelsen under 2023 inlett ett arbete med effektiviseringar och besparingsåtgärder i syfte att förbättra det ekonomiska resultatet framöver.

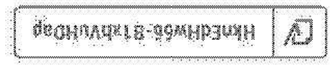
Vi bedömer att Borås Energi och Miljö AB:s verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrelsen behöver till kommande år utveckla årsredovisningen med en redogörelse av måluppfyllelsen när det gäller både Kommunfullmäktiges ekonomiska och verksamhetsmässiga mål. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Granskningsresultat specificeras i granskningsredogörelse för Borås Energi och Miljö AB 2023.

Borås 2024-02-21.

Ingwer Kliche *Boris Preijde*

HknEdHw66-B1xhVuHDap

Hmedlhwöb-BtxhvuHOap

BORÅS
ENERGI OCH MILJÖ
Ingår i Borås Stadshus AB

BESÖKSADRESS
Västerlångg. 10 (kontor)
Sobacken RV 41 (avfallsanl, kontor)

POSTADRESS
Box 1713
501 17 Borås

VÄXEL 033 35 81 00
KUNDCENTER 020 97 13 00
HknEdHw56-81xbVuHDag

E-POST kund@borasem.se
ORG NR 556527-5590

www.borasem.se

Document history

COMPLETED BY ALL:
11.03.2024 13:05

SENT BY OWNER:
Cecilia Koitrand · 07.03.2024 14:59

DOCUMENT ID:
B1xhVuHDap

ENVELOPE ID:
HknEdHw66-B1xhVuHDap

DOCUMENT NAME:
Hållbarhetsredovisning_2023.pdf
51 pages

Activity log

#	SIGNER	ACTION	TIMESTAMP (UTC)	METHOD	DETAILS
1.	**TOM ANDERSSON**	**Signed**	**07.03.2024 15:00**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1977/09/13)**
	Tom.andersson@mp.se	Authenticated	07.03.2024 14:59	Low	IP: 185.29.20.20
2.	**Jan Lars Gunnar Boström**	**Signed**	**07.03.2024 15:02**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1957/01/22)**
	lars.bostrom@politiker.boras.se	Authenticated	07.03.2024 15:01	Low	IP: 185.29.20.20
3.	**Per Magnus Kårestedt**	**Signed**	**07.03.2024 15:03**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1961/02/17)**
	magnus.karestedt@borasem.se	Authenticated	07.03.2024 15:02	Low	IP: 185.29.20.20
4.	**ROLAND ANDERSSON**	**Signed**	**07.03.2024 15:04**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1947/08/21)**
	roland.boras@gmail.com	Authenticated	07.03.2024 15:03	Low	IP: 217.213.111.40
5.	**Gert Kristian Silbvers**	**Signed**	**07.03.2024 15:04**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1981/01/01)**
	kristian.silbvers@politiker.boras.se	Authenticated	07.03.2024 15:04	Low	IP: 185.29.20.20
6.	**JESSICA ERIKSSON**	**Signed**	**07.03.2024 15:05**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1994/03/19)**
	jessicaelinmaria@gmail.com	Authenticated	07.03.2024 15:03	Low	IP: 94.191.137.6
7.	**TOMAS BRANDBERG**	**Signed**	**07.03.2024 15:07**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1972/01/29)**
	tomas.brandberg@riksdagen.se	Authenticated	07.03.2024 15:05	Low	IP: 185.29.20.20
8.	**CATHERINE TYNES KJELLBERGH**	**Signed**	**07.03.2024 15:19**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1970/08/23)**
	ctk50470@gmail.com	Authenticated	07.03.2024 15:18	Low	IP: 94.234.99.216
9.	**ANNE LINNEA LUDVIGSON**	**Signed**	**07.03.2024 15:22**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1962/03/24)**
	anne.ludvigson@ludvigsvensson.com	Authenticated	07.03.2024 15:21	Low	IP: 185.29.20.20

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR compliant

eIDAS standard

PAdES sealed

RECIPIENT	ACTION	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
10. PER JONAS CARLSSON	**Signed**	**07.03.2024 17:14**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1961/01/16)**
perjonascarlsson@outlook.com	Authenticated	07.03.2024 17:04	Low	IP: 94.234.98.224
11. ANDERS LINUSSON	**Signed**	**11.03.2024 13:05**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 1974/06/05)**
anders.linusson@se.ey.com	Authenticated	07.03.2024 19:23	Low	IP: 87.227.26.46

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document

Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR compliant

eIDAS standard

PAdES sealed

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Borås Energi och Miljö AB, org.nr 556527-5590

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Borås Energi och Miljö AB för räkenskapsåret 2023. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 37–49 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Borås Energi och Miljö AB:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Borås Energi och Miljö AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-36. Det är styrelsen och Verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

Penneo dokumentnyckel: QMEWW-78K3A-67MYG-BLUN2-JS4IB-SWKL3

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Borås Energi och Miljö AB för räkenskapsåret 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Borås Energi och Miljö AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller

- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg, datum enligt digital signering

Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

Denna dokumentnyckel: QMEWW-78KVA-67MYG-BLUN2-JS4IB-SWKL3

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS LINUSSON
Auktoriserad revisor
Serienummer: 19740605xxxx
IP: 147.161.xxx.xxx
2024-03-11 12:04:42 UTC

Penneo dokumentnyckel: QMFEW-78KVA-67MYG-BLUN2-JS4IB-SWKL3

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

20240523084756

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Borås Energi och Miljö AB, org.nr 556527-5590

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 på sidan 1-36 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg, datum enligt digital signering

Ernst & Young AB

Anders Linusson

Auktoriserad revisor

Denna dokumentversion är ej avsedd för användning

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneos säkra digitala signeringstjänst. Detaljer för signeringarna har lagrats och är markerade.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS LINUSSON
Auktoriserad revisor
Serienummer: 19740605xxxx
IP: 147.161.xxx.xxx
2024-03-11 12:04:42 UTC

BankID

Dokumentet är undertecknat med Penneos e-signatur, registrerad till Anders Linusson

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**